

MINISTERUL FINANTELOR

Oficiul Național de Prevenire și Combateră a Spălării Banilor

OFICIUL NAȚIONAL DE PREVENIRE ȘI COMBATERE A SPĂLĂRII BANILOR

RAPORT DE ACTIVITATE

2021

CUPRINS

CUVÂNT ÎNAINTE	3
1. ORGANIZARE INSTITUȚIONALĂ	7
2. ACTIVITĂȚI ȘI REZULTATE	9
3. SUPORT OPERAȚIONAL	62
4. CONTEXT EUROPEAN ȘI INTERNAȚIONAL	71
5. RESURSE FINANCIARE ȘI UMANE	85
6. CONTROL INTERN	100
7. OBIECTIVE STRATEGICE PENTRU ANUL 2022 PRIVIND DEZVOLTAREA ACTIVITĂȚII ONPCSB ȘI POLITICA AML/CFT	103

CUVÂNT ÎNAINTE

Retrospectiva anului 2021, an profund marcat de criza determinată de contextul pandemic COVID-19, ne oferă tuturor ocazia de a ne autoevalua capacitatea de adaptare la condiții de lucru neobișnuite, aflate sub imperiul constrângerilor sanitare și economice, pentru îndeplinirea obiectivelor și atribuțiilor specifice.

În acest sens, pentru fiecare dintre noi, anul 2021 a adus numeroase provocări determinate de necesitatea achitării, în condiții de eficiență, a sarcinilor instituționale în condițiile restrictive determinate de criza sanitară.

Cea mai importantă lecție a anului 2021 a fost, fără îndoială, înțelegerea importanței digitalizării instituției, fapt ce a determinat preocupări majore pentru demararea procedurilor de achiziționare a unor tehnologii hard și soft performante, adaptate la noile condiții de lucru, care să asigure livrarea către partenerii instituționali, români sau străini, a unui produs informațional de înaltă calitate și complexitate.

Încă de la preluarea mandatului de vicepreședinte al Unității de Informații Financiare a României mi-am asumat, alături de toți colegii din instituție, direcțiile de acțiune majore care concură la întărirea Sistemului național de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării terorismului – mecanism instituit la nivel național cu scopul de a proteja economia națională, dar și pe cea a comunității internaționale din care țara noastră face parte, împotriva riscurilor și amenințărilor determinate de fenomenele infracționale ce au legătură cu spălarea banilor sau finanțarea terorismului.

Principalele provocări ale anului 2021 au fost determinate de factori contextuali internaționali și au fost amplificate de condițiile restrictive determinate de criza sanitară.

Astfel, cea mai importantă provocare a anului 2021 a constat în alinarea cadrului legal național la prevederile dreptului european în materia prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului și evitarea, pe această cale, a unei proceduri litigioase de infringement deschise de Comisia Europeană împotriva României, având ca obiect transpunerea incorectă a Directivei (UE) 2018/843.

Un alt obiectiv major atins în prima parte a anului trecut a fost, fără îndoială, adoptarea de către Guvernul României a unui nou Regulament de organizare și funcționare a Oficiului, în măsură să răspundă exigențelor impuse pe plan internațional, referitoare la independența și autonomia operațională și funcțională a unităților de informații financiare. Realizarea acestui obiectiv a avut ca efect imediat închiderea Runderi a 4-a de Evaluare mutuală a României în cadrul MONEYVAL și deschiderea Runderi a 5-a.

Pentru a răspunde acestor cerințe, în anul 2021, Oficiul a inițiat și finalizat numeroase demersuri de legiferare, pe care le-a prezentat și susținut în fața forurilor decizionale Parlament, Guvern, Ministerul Finanțelor, cărora pe această cale dorim să le mulțumim pentru sprijinul

acordat instituției și asumarea de care au dat dovadă în procesele de adoptare a acelor prevederi legale conforme cu legislația europeană și internațională.

Subsecvent celor enunțate deja, instituția a trecut printr-un amplu proces de reorganizare care a necesitat, pe tot parcursul anului, elaborarea și implementarea legislației secundare, aprobată la nivelul Oficiului, în scopul organizării executării prevederilor legale de nivel primar dar și elaborarea unei noi Strategii operaționale a ONPCSB pentru perioada următoare.

La fel de importantă ca și activitatea de legiferare, dezvoltarea capacității instituției de cooperare cu partenerii interni sau externi a constituit un obiectiv major al activității Oficiului în anul 2021.

Atingerea acestui obiectiv a presupus eforturi susținute din partea întregului colectiv al Oficiului și a avut ca scop pe de o parte livrarea unui produs informațional calitativ către autoritățile naționale de aplicare a legii iar, pe de altă parte, s-a urmărit alinierea instituției din perspectivă legală, organizațională și funcțională la exigențele impuse de standardele internaționale din domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului.

Pe toată durata anului 2021 preocupările forurilor internaționale în domeniul AML/CFT au constituit și preocupările Oficiului, care a asigurat reprezentarea României, prin participare activă, la negocierile ocazionate de lansarea de către Comisia Europeană, în vara anului 2021, a ambițiosului pachet legislativ AML, precum și prin participarea la lucrările organismelor internaționale ce au ca obiect de activitate prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului.

De asemenea, sunt de menționat eforturile colectivului Oficiului, depuse pe toată durata anului 2021 pentru realizarea Evaluării naționale a riscurilor, proces în care instituția îndeplinește rolul de coordonator la nivel național și care va răspunde cerințelor specifice Runderi a 5-a de Evaluare a României de către Comitetul MONEYVAL, programată să se desfășoare în anul 2022.

Închei exprimând angajamentul ferm ce derivă din mandatul instituțional care mi-a fost încredințat, pentru a depune toate diligențele necesare efortului comun de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării terorismului. Personal, am convingerea că, indiferent de natura, dimensiunea și complexitatea provocărilor pe care le întâlnim, alături de echipa adecvată, pot fi obținute rezultate deosebite.

Constantin Ilie APRODU

Vicepreședintele Oficiului Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor

MISIUNE, VIZIUNE, VALORI

MISIUNE

prevenirea și combaterea spălării banilor și a finanțării terorismului realizate prin primirea, analiza, prelucrarea și diseminarea informațiilor cu caracter financiar, supravegherea și controlul, conform legii, al entităților raportoare.

CONCEPȚIE

asumarea independenței și autonomiei funcționale și operaționale a Unității de Informații Financiare a României – ONPCSB, vor asigura, pe termen mediu și lung, răspunsul național la exigențele stabilite la nivel internațional și vor garanta îndeplinirea obiectivelor instituționale.

OBIECTIVE

- asigurarea permanentă a conformității prevederilor legale naționale cu regulile adoptate la nivel European și internațional;
- creșterea capabilităților instituționale prin adecvarea resurselor utilizate la riscurile și vulnerabilitățile identificate în domeniul spălării banilor și finanțării terorismului, în scopul de a pune la dispoziția beneficiarilor legali, în timp util, un produs analitic calitativ și armonizat în funcție de aria de competență a acestora;
- dezvoltarea cooperării instituționale atât cu parteneri interni, cât și cu cei internaționali.

P RINCIPII ȘI VALORI

Însumarea principiilor și valorilor Oficiului Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor determina profilul instituțional și subsecvent profilul profesional al fiecărui angajat.

VALORI:

- ✓ Integritatea morală;
- ✓ Responsabilitatea;
- ✓ Eficiența;
- ✓ Caracterul și profesionalismul.

PRINCIPII:

- Principiul statului de drept;
- Principiul independenței operaționale și funcționale;
- Principiul calității procesului de prevenire a spălării banilor și finanțării terorismului;
- Principiul cooperării;
- Principiul obiectivității profesionale;
- Principiul perspectivei internaționale.

1. ORGANIZARE INSTITUȚIONALĂ

Organizarea și funcționarea Oficiului este reglementată, la nivel primar, de Legea nr. 129/2019 pentru prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, act normativ ce are vocația de a reprezenta instrumentul legal de transpunere în dreptul intern a prevederilor dreptului european în materie, respectiv Directiva (UE) 2015/849 (AMLD IV) privind prevenirea utilizării sistemului financiar în scopul spălării banilor sau finanțării terorismului, cu modificările și completările ulterioare.

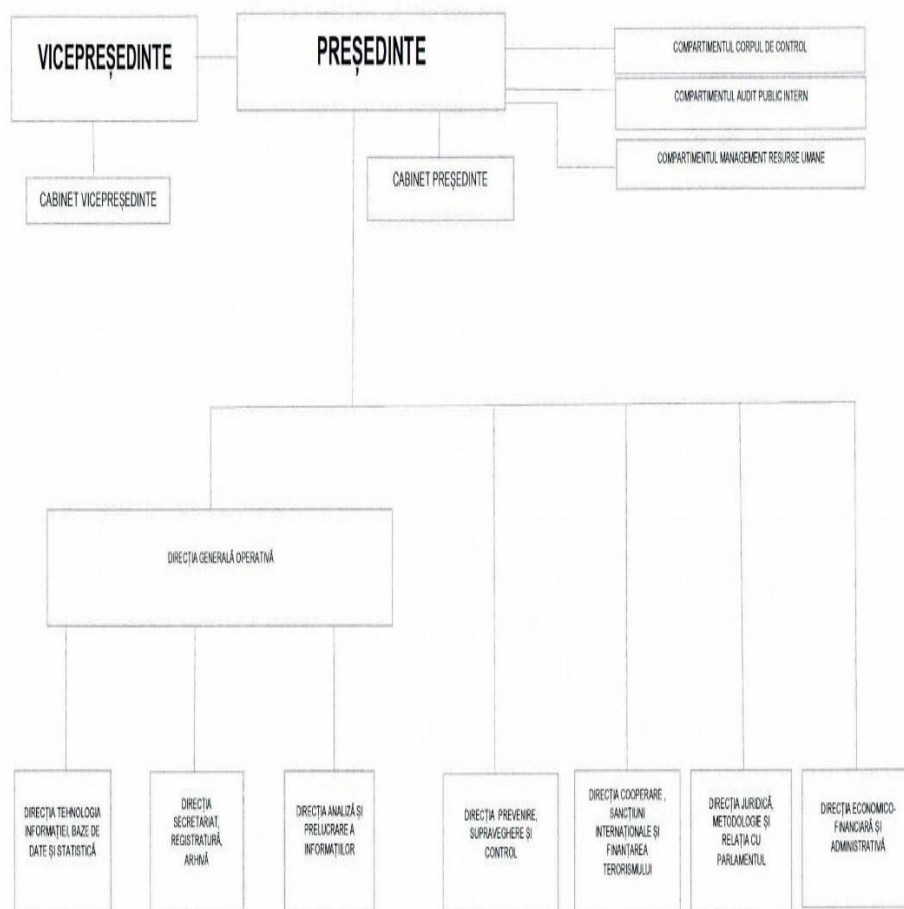
Pentru a răspunde exigențelor internaționale instituite în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor, Legea nr. 129/2019 statuează faptul că Oficiul Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor este unitatea de informații financiare a României, de tip administrativ, cu sediul în municipiul București, organ de specialitate cu personalitate juridică, independent și autonom din punct de vedere operațional și funcțional, în subordinea Ministerului Finanțelor.

Obiectul de activitate al Oficiului îl constituie primirea, analiza, prelucrarea și diseminarea informațiilor cu caracter financiar, supravegherea și controlul, conform legii, al entităților raportoare în scopul prevenirii și combaterii spălării banilor și a finanțării terorismului.

În anul 2021, Guvernul României a adoptat Hotărârea nr. 491/2021 pentru aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a Oficiului Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor – act normativ ce a reiterat garanțiile referitoare la independența și autonomia operațională și funcțională a Oficiului prin minimizarea interferenței factorului politic în organizarea activității unității de informații financiare a României. Astfel, decizia Executivului Român manifestată în anul 2021, cu ocazia adoptării noului Regulament de organizare și funcționare a Oficiului, a fost de a lăsa la latitudinea conducerii instituției stabilirea atribuțiilor legale ale structurilor Oficiului precum și organizarea acestora în scopul îndeplinirii obiectului de activitate al instituției.

Anexa

STRUCTURA ORGANIZATORICĂ
a Oficiului Național de Prevenire și Combateră a Spălării Banilor

2. ACTIVITĂȚI ȘI REZULTATE

INTELLIGENCE - DIMENSIUNI OPERAȚIONALE

Activitatea de intelligence financiar ocupă ponderea cea mai mare a activităților desfășurate la nivelul Oficiului – unitatea de informații financiare a României.

Analiza financiară efectuată în cadrul instituției, în toate componentele sale – operational, strategic sau statistic, constituie cadrul de realizare a produsului informațional livrat de Oficiu partenerilor instituționali interni sau externi și a fost fundamentată pe rezultatele și concluziile SNRA - REPORT FROM THE COMMISSION TO THE EUROPEAN PARLIAMENT AND THE COUNCIL on the assessment of the risk of money laundering and terrorist financing affecting the internal market and relating to cross-border activities - Brussels, 24.07.2019.

Analiza operațională constă în prelucrarea și procesarea datelor “de primă sesizare” cu scopul identificării rapide a informațiilor relevante pentru sistemul național de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării terorismului.

Analiza strategică abordează informațiile de nivel “macro” și are ca scop identificarea tendințelor și practicilor recurente de spălare a banilor și finanțare a terorismului.

Analiza statistică utilizează date agregate din bazele de date ale Oficiului, structurate pe diverse criterii, cum ar fi tipuri de entități raportoare, persoane fizice și juridice în vederea determinării dimensiunii fenomenelor analizate și în scopul oferirii de feedback entităților raportoare și partenerilor instituționali.

PRIMIREA INFORMAȚIILOR

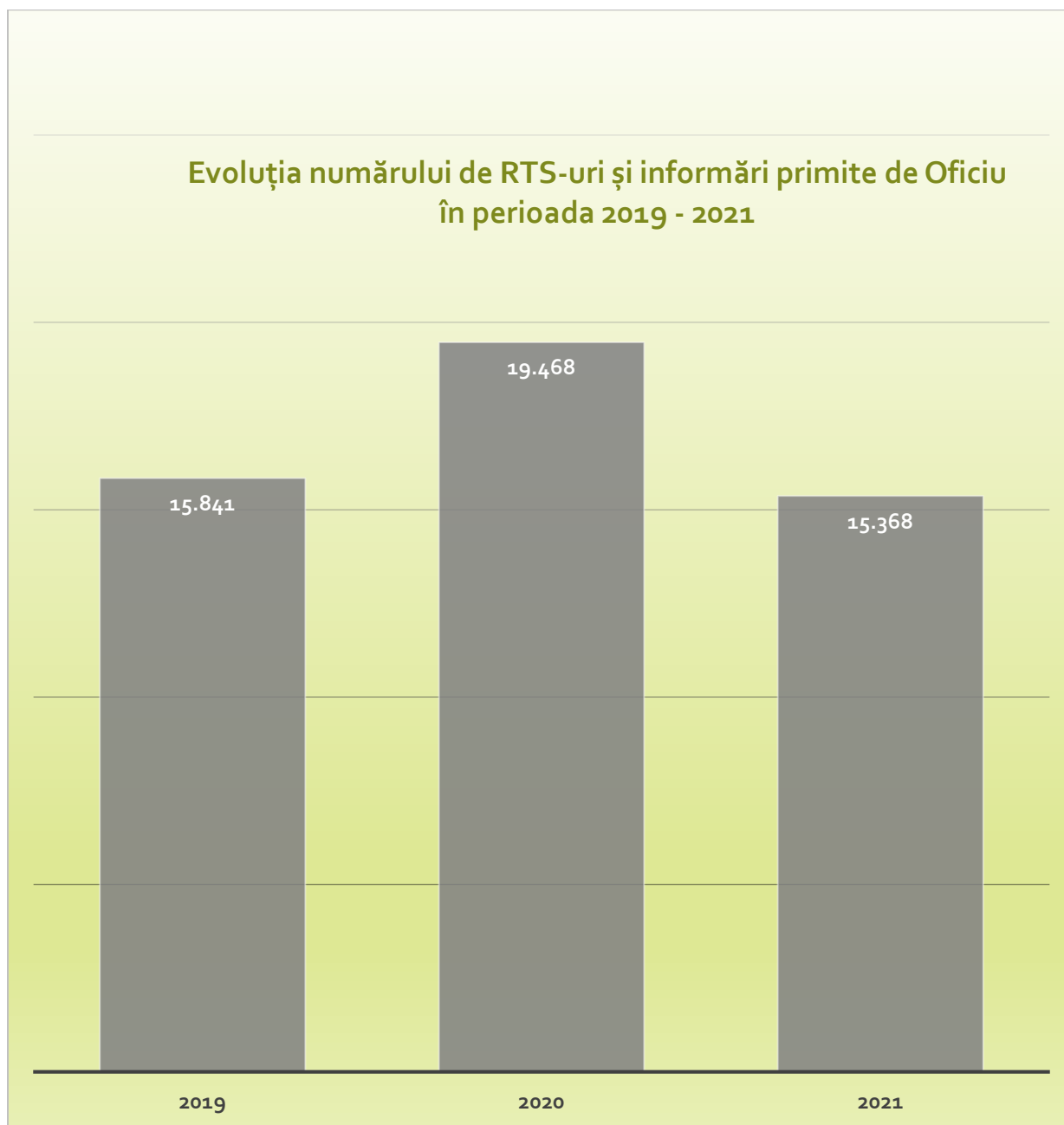
În conformitate cu prevederile legislației naționale, Oficiul primește rapoartele prevăzute de actul normativ, precum și alte informații de la entități raportoare, autorități și instituții publice în legătură cu spălarea banilor, infracțiuni generatoare de bunuri supuse spălării banilor și finanțarea terorismului.

Rapoartele de tranzacții suspecte se transmit Oficiului atunci când entitățile raportoare cunosc, suspectează sau au motive rezonabile să suspecteze că bunurile provin din săvârșirea de infracțiuni sau au legătură cu finanțarea terorismului sau informațiile pe care entitatea raportoare le deține pot folosi pentru impunerea prevederilor legii.

Totodată, dacă în exercitarea atribuțiilor specifice, autoritățile și organismele competente stabilite să supravegheze și să controleze modul de aplicare a Legii 129/2019,

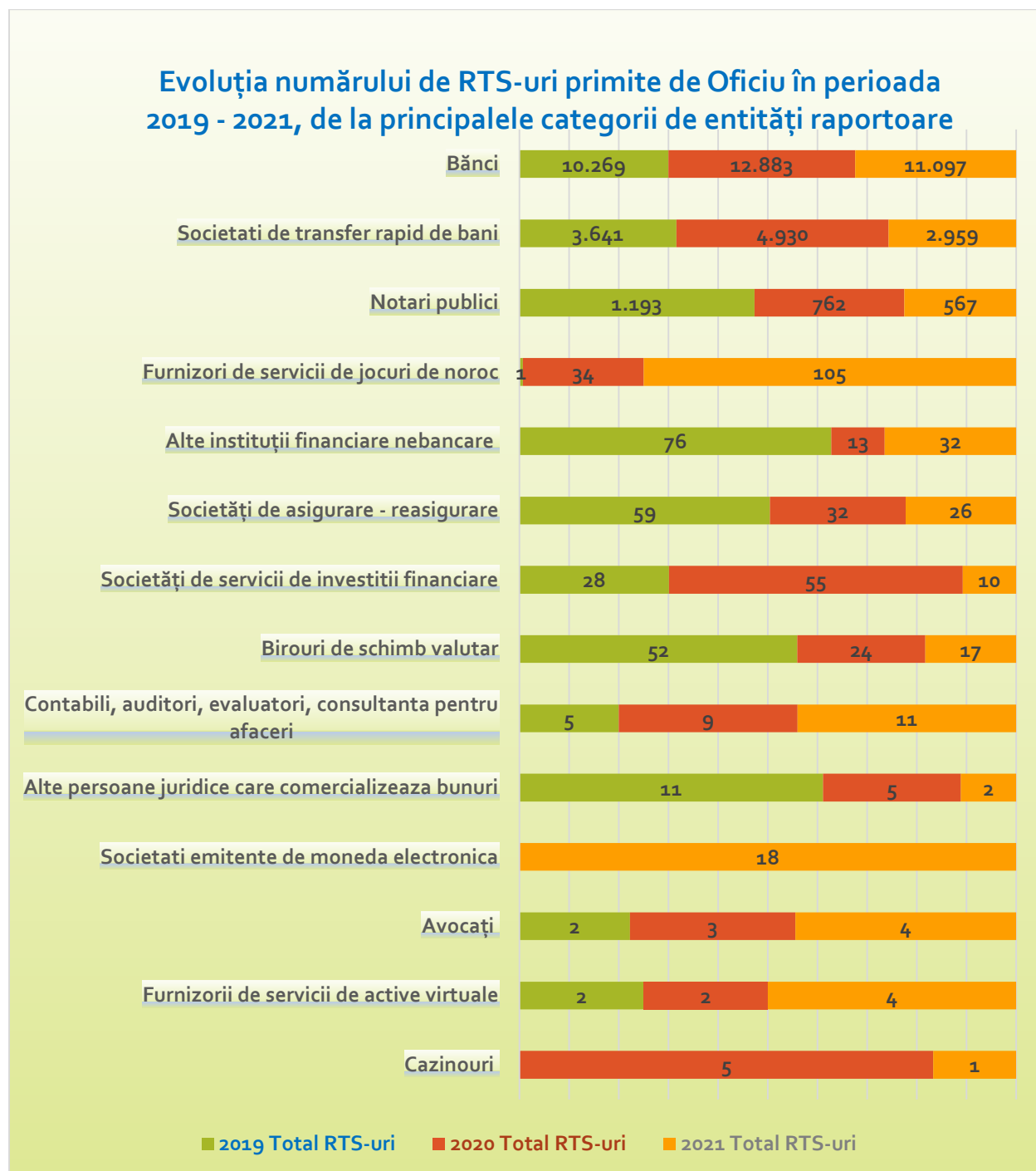
descoperă fapte care ar putea avea legătură cu spălarea banilor sau cu finanțarea terorismului, informează de îndată Oficiul.

Astfel, totalul cazurilor înregistrate la Oficiu în anul 2021 a fost de 15.368, evoluția acestora, în ultimii trei ani, fiind următoarea:

Așa cum reiese din graficul anterior, numărul cazurilor primite de Oficiu în perioada de referință a înregistrat o creștere în anul 2020, pe fondul modificării recente a prevederilor legale în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului.

În ceea ce privește numărul de rapoarte de tranzacții suspecte transmise de principalele entități raportoare, în ultimii trei ani, acesta a cunoscut următoarea variație:

Privită în ansamblu, această categorie de rapoarte confirmă faptul că și în anul 2021, sistemul financiar și-a menținut poziția de principal furnizor de informație pentru sistemul național de luptă împotriva spălării banilor și finanțării terorismului. Astfel, instituțiile de credit alături de serviciile de transfer rapid de fonduri rămân cei mai semnificativi contribuitori cu informație financiară.

Întrucât, în esență, RTS-urile reprezintă o interpretare subiectivă pe care un subiect uman o dă unei situații de fapt la care asistă, relevanța lor poate fi afectată de anumite elemente: subiectivismul și nivelul de acces la informație al raportorului, nivelul de instruire, etc. De altfel, persoana care întocmește RTS-ul realizează un raționament bazat exclusiv pe date financiare, pe care le raportează la istoricul tranzacțiilor financiare ale aceluiași client, fără a corela tranzacțiile financiare cu acțiuni sau inacțiuni ale clientului anterioare tranzacției (împrejurări de fapt ce nu pot fi cunoscute de către un funcționar bancar) și nici cu înregistrări ori cu alte tranzacții financiare efectuate prin conturi bancare deschise la alte instituții de credit. De altfel, natura juridică a obligației unei entități raportoare de a întocmi un raport de tranzacții suspecte este aceea a unei obligații de diligență, ceea ce înseamnă că întocmirea RTS-ului depinde esențial de gradul de profesionalism și intuiția persoanei care întocmește raportul, nicidecum de fapte care pot fi constatate de către un observator obiectiv, indiferent de gradul său de instruire.

De aceea nu toate informațiile cuprinse în RTS-urile transmise de entitățile raportoare ajung să fie diseminate autorităților de aplicare a legii. Revine însă Oficiului sarcina evaluării acestora și stabilirii de legături între ele. În fapt, majoritatea informărilor transmise de Oficiu autorităților de aplicare a legii conțin informații din mai multe rapoarte de tranzacții suspecte, în cele mai multe cazuri, transmise de entități raportoare diferite.

EVALUAREA RISCULUI

Volumul în creștere al RTS-urilor primite de Oficiu a condus la nevoia de a ajusta procesele de analiză, în vederea aplicării instrumentelor analitice față de acele RTS-uri care sunt identificate cu risc crescut din punct de vedere al spălării banilor sau finanțării terorismului. În acest context, în cursul anului 2021 a fost aprobat Manualul de primire, analiza, prelucrare și diseminare a informațiilor cu caracter financiar, în baza căruia fiecărui RTS i se stabilește nivelul de risc asociat în baza unor indicatori specifici.

În acest mod se realizează o selecție adecvată a RTS-urilor, prin aplicarea unor criterii/indicatori de evaluare a riscului cu rol de a surprinde și reține informații referitoare la cuantumul sumelor implicate în tranzacții și a informațiilor ce descriu natura acestora, care, prin existența lor în context, permit identificarea gradului de risc asociat SB/FT aferent informațiilor conținute într-un RTS. Selecția RTS-urilor se realizează în două etape, prin aplicarea inițială a unor criterii de selecție preliminară și, ulterior, prin aplicarea unor criterii de evaluare a riscului.

Analiza riscurilor privind spălarea banilor sau finanțarea terorismului efectuată la nivelul Oficiului se realizează pornind de la evaluarea supranațională a riscurilor, sintetizată într-un raport care se concentrează pe vulnerabilitățile identificate la nivelul Uniunii Europene, atât din punct de vedere al cadrului juridic, cât și al aplicării eficace, și care oferă recomandări pentru abordarea acestora. Astfel, Comisia a identificat 47 de produse și servicii care ar putea fi vulnerabile la riscurile privind spălarea banilor/finanțarea terorismului, iar acestea se încadrează în 11 sectoare.

Principalele riscuri în sectoarele vizate de evaluarea supranațională a riscurilor sunt:

1. Activele în numerar și cele similare

Deși preferința pentru tranzacțiile cu numerar este în scădere în rândul consumatorilor, numerarul rămâne instrumentul de spălare a banilor preferat de infractori, deoarece aceștia îl pot utiliza pentru a transfera fonduri rapid dintr-un loc în altul, inclusiv pe cale aeriană. Utilizarea numerarului este principalul factor declanșator pentru întocmirea rapoartelor de tranzacții suspecte.

Infractorii care acumulează încasări în numerar încearcă să le mute în locuri unde acestea pot fi mai ușor integrate în economia legală, și anume locuri caracterizate de utilizarea predominantă a numerarului, de o supraveghere laxă a sistemului financiar și de reglementări stricte privind secretul bancar.

2. Sectorul financiar

La nivelul Uniunii Europene au fost constatate deficiențe în ceea ce privește mecanismele de combatere a spălării banilor și de apărare ale instituțiilor de credit, fiind subliniate dificultățile asociate diferitelor abordări ale supravegherii în materie de combatere a spălării banilor/combaterii finanțării terorismului la nivel național.

În plus, subsectoare sau produse financiare care au de a face cu numerarul (de exemplu, casele de schimb valutar, transferurile de fonduri și unele produse de tip monedă electronică) prezintă încă riscuri semnificative de spălare a banilor, în special în cazul unui comportament lipsit de scrupule din partea terților care acționează pe canalele lor de distribuție, ca agenți sau distribuitori.

Utilizarea noilor tehnologii (FinTech) care permit tranzacții rapide și anonime și relații de afaceri desfășurate tot mai mult la distanță, deși aduc beneficii considerabile, poate prezenta un risc mai ridicat dacă nu se iau măsuri eficiente de precauție privind clientela și de monitorizare a tranzacțiilor la nivelul întregului canal de distribuție. Deși dispozițiile celei de a 5-a Directive privind combaterea spălării banilor referitoare la furnizorii de monedă virtuală și furnizorii de portofele digitale reprezintă o primă măsură de reglementare, utilizarea pe scară tot mai largă a acestor instrumente ridică riscuri tot mai mari și pot fi necesare noi măsuri de reglementare.

3. Sectorul nefinanciar și produsele aferente - Întreprinderi și profesii nefinanciare desemnate

Producătorii, distribuitorii, practicienii în domeniul dreptului și alte instituții nefinanciare atrag din ce în ce mai mult atenția potențialilor „spălători” de bani. Prin urmare, expunerea sectorului la riscuri este considerată a fi, în general, semnificativă spre foarte semnificativă.

Incapacitatea de a identifica beneficiarul real asociat unui client pare a fi principala deficiență care afectează acest sector. Atunci când intră într-o relație de afaceri, unele părți nu

înțeleg întotdeauna corect conceptul de „beneficiar real” sau nu reușesc să verifice identitatea acestuia.

De asemenea, se pare că sectorul imobiliar este, la rândul său, tot mai expus la riscuri semnificative de spălare a banilor. Alte mijloace comune de spălare a veniturilor sunt suprafacturarea în schimburile comerciale și împrumuturile fictive.

4. Sectorul jocurilor de noroc

Expunerea anumitor produse de jocuri de noroc la riscul de spălare a banilor este considerată a fi semnificativă. Pentru jocurile de noroc online, expunerea la risc este ridicată din cauza unui număr foarte mare de fluxuri de tranzacții și a lipsei interacțiunii directe. Deși cazinourile prezintă în mod inerent o expunere ridicată la riscuri, includerea lor în cadrul privind combaterea spălării banilor/combateră finanțării terorismului din 2005 a avut un efect de atenuare a riscului.

Loteriile și aparatele de joc (din afara cazinourilor) prezintă un nivel moderat de risc de spălare a banilor/finanțare a terorismului. Pentru primele, au fost instituite anumite controale, în special pentru a aborda riscurile asociate câștigurilor mari. Serviciile de bingo în sală sunt considerate ca prezentând un nivel scăzut de risc de spălare a banilor/finanțare a terorismului din cauza mizelor și a câștigurilor relativ scăzute implicate.

5. Colectarea și transferurile de fonduri prin intermediul organizațiilor non-profit

Scenariul de risc este legat de colectarea și transferurile de fonduri efectuate de organizațiile non-profit de la și către parteneri/beneficiari atât în cadrul Uniunii, cât și în afara acesteia.

Analiza riscurilor din perspectiva amenințărilor este complicată de diversitatea sectorului. „Organizațiile non-profit sugestive”¹ prezintă o anumită vulnerabilitate, deoarece pot fi infiltrate de organizații criminale sau teroriste care pot ascunde beneficiarul real, îngreunând trasabilitatea colectării fondurilor.

Unele tipuri de „organizații non-profit furnizoare de servicii”² sunt vulnerabile într-un mod mai direct, având în vedere natura intrinsecă a activității lor. Aceasta este urmarea faptului că organizațiile respective pot implica finanțarea către și dinspre zonele de conflict sau țările terțe identificate de Comisie ca prezentând deficiențe strategice în regimurile lor privind combaterea spălării banilor/combateră finanțării terorismului.

Organizațiile non-profit sunt de o importanță vitală prin faptul că oferă asistență umanitară în întreaga lume. Pentru a proteja obiectivele legitime ale unei astfel de asistențe, sunt necesare mai multe informații despre riscurile legate de finanțarea terorismului în cadrul organizațiilor non-profit pentru a îmbunătăți conștientizarea riscurilor.

¹ „Organizațiile non-profit sugestive” sunt organizații non-profit implicate în principal în activități sugestive, care includ programe axate pe sport și recreere, arte și cultură, reprezentarea intereselor și promovarea.

² „Organizațiile non-profit furnizoare de servicii” sunt organizații non-profit implicate în activități diverse, cum ar fi programe axate pe furnizarea de locuințe, servicii sociale, programe educative sau asistență medicală.

6. Produse/sectoare noi

Pe lângă FinTech, platformele de schimb și furnizorii de portofele digitale, fotbalul profesionist, porturile libere și sistemele de acordare a cetățeniei și a dreptului de ședere pentru investitori („pașapoarte/vize de aur”) au fost identificate ca noi sectoare care prezintă riscuri, astfel:

6.1. Fotbalul profesionist

Fotbalul profesionist a fost evaluat având în vedere că este o industrie mondială cu impact economic semnificativ, rămânând totodată un sport popular. Sistemul complex de organizare a fotbalului profesionist și lipsa de transparență au creat un teren fertil pentru utilizarea resurselor ilegale. În sport se investesc sume de bani suspecte, fără niciun profit sau câștig financiar aparent sau explicabil.

6.2. Porturile libere

Zonele de liber schimb pot prezenta un risc în ceea ce privește contrafacerea, deoarece permit falsificatorilor să debarce transporturile, să adapteze sau să modifice în alt mod încărcăturile sau documentele asociate acestora, apoi să reexporte produsele fără intervenție vamală și, astfel, să ascundă natura și furnizorul original al bunurilor.

Utilizarea frauduloasă a zonelor de liber schimb poate fi legată de încălcarea drepturilor de proprietate intelectuală și de implicarea în fraude cu TVA, corupție și spălarea banilor. În majoritatea porturilor libere sau a antrepozitelor vamale din UE (cu excepția portului liber Luxemburg), nu sunt disponibile informații exacte despre beneficiarii reali.

În temeiul celei de a 5-a Directive privind combaterea spălării banilor, operatorii din porturile libere și alți actori de pe piața obiectelor de artă devin entități obligate și, prin urmare, fac obiectul cerințelor referitoare la precauția privind clientela.

6.3. Sistemele de acordare a cetățeniei și a dreptului de ședere pentru investitori

În ultimii ani s-a observat o tendință de creștere în ceea ce privește sistemele prin care țările atrag investiții prin acordarea cetățeniei sau a drepturilor de ședere pentru investitori. Au fost exprimate preocupări cu privire la riscurile inerente în ceea ce privește securitatea, spălarea banilor, evaziunea fiscală și corupția.

Cea de a 5-a Directivă privind combaterea spălării banilor impune măsuri sporite de precauție privind clientela pentru resortisanții țărilor terțe care solicită dreptul de ședere sau cetățenia în state membre în schimbul capitalului sau al investițiilor în proprietăți, obligațiuni guvernamentale sau entități corporative.

ANALIZA OPERAȚIONALĂ

Analiza operațională constă în analiza unor date și informații de natură financiară, cu scopul de a identifica indicii de săvârșire a infracțiunii de spălare a banilor, a infracțiunilor predicat asociate sau a finanțării terorismului. Astfel, datele și informațiile deținute sau obținute de Oficiu sunt supuse unei examinări amănunțite pentru a se putea identifica:

- persoane, bunuri și grupuri infracționale implicate în anumite activități sau tranzacții concrete;
- legăturile între persoanele implicate în tranzacții și posibile produse infracționale, fapte de spălare de bani, infracțiuni predicat asociate sau de finanțare a terorismului.

Funcția de analiză operațională se axează pe cazuri individuale și obiective specifice sau pe informații selectate adecvate în funcție de tipul și volumul informațiilor primite și utilizarea preconizată a informațiilor după comunicarea acestora. În cadrul acestui proces sunt analizate și corelate datele și informațiile primite de Oficiu din sectorul financiar și non-financiar și sunt accesate, la cerere sau pe bază de acces direct, și alte informații care asigură creionarea contextului în care au avut loc tranzacțiile suspecte, în scopul stabilirii unor concluzii ce fundamentează existența sau inexistența indicilor de săvârșire a infracțiunii de spălare a banilor, finanțare a terorismului sau a infracțiunilor generatoare de bunuri supuse spălării banilor.

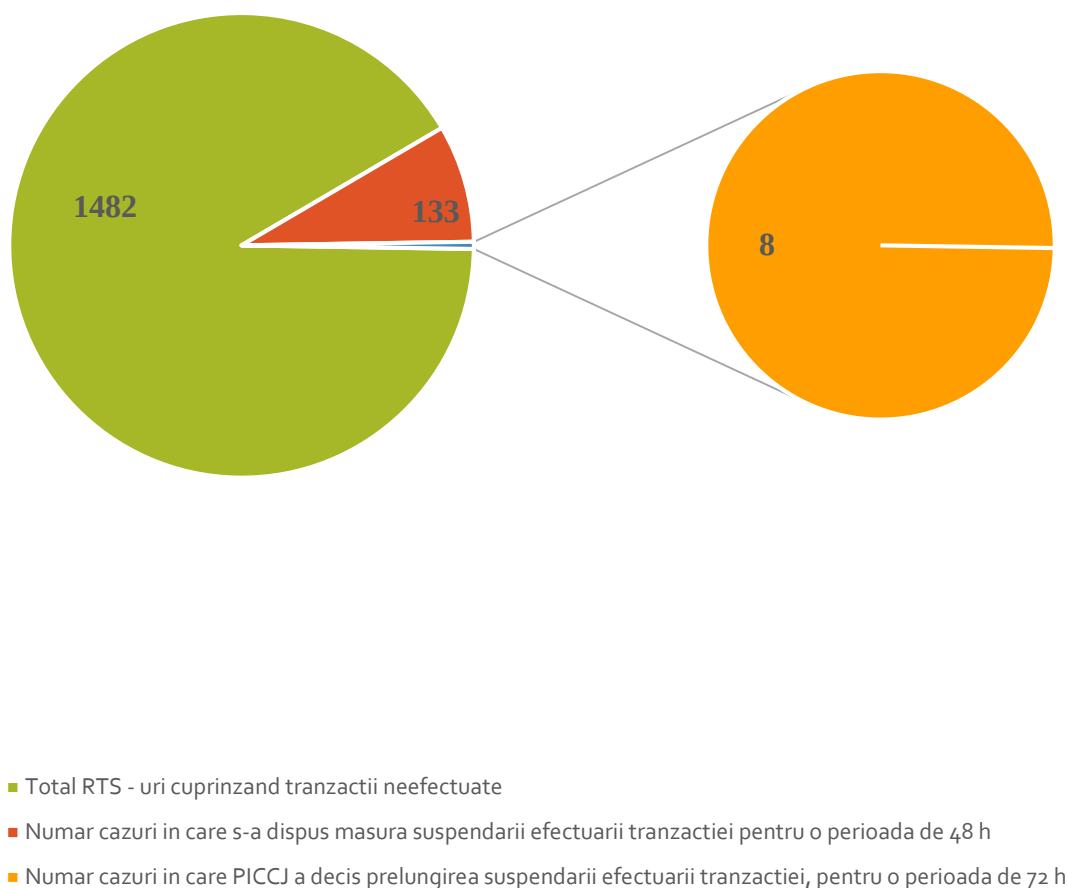
Rolul pro-activ al Oficiului, susținut și de recomandările emise la nivel internațional în materia spălării banilor și finanțării terorismului, precum și de necesitatea de stopare a efectuării unor tranzacții, mai înainte ca fonduri ilicite să pătrundă în circuitul financiar sau non-financiar intern sau să fie externalizate, s-a menținut și la nivelul anului 2021, astfel că, o atenție deosebită a fost atribuită rapoartelor de tranzacții suspecte continuând operațiuni neefectuate. În acest sens, Oficiul a contribuit la sprijinirea organelor de aplicare a legii în eforturile de identificare, urmărire, blocare și ulterior sechestrare a fondurilor provenind din activități ilicite.

În cursul anului 2021, Oficiul a primit de la entitățile raportoare, înainte de efectuarea operațiunilor, 1.532 rapoarte de tranzacții suspecte, din care 50 au conținut tranzacții blocate la nivelul entităților raportoare, iar pentru 1.482 de rapoarte a fost necesară emiterea unei decizii din partea Oficiului. În acest context, în 133 de cazuri s-a decis suspendarea efectuării tranzacției pentru o perioadă de 48 ore, iar pentru 8 cazuri s-a dispus de către Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție măsura prelungirii suspendării efectuării tranzacției cu 72 de ore, la solicitarea instituției noastre.

Totodată, întrucât nu s-a confirmat suspiciunea raportată, Oficiul a decis încetarea suspendării efectuării tranzacției înainte de expirarea termenului de 48 de ore, în 24 de cazuri.

Măsurile dispuse de Oficiu au caracter administrativ și au fost luate în conformitate cu dispoziții art. 8 din Legea 129/2019 pentru prevenirea și combaterea spălării banilor, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, cu modificările și completările ulterioare.

Măsuri luate în cazul RTS-urilor conținând tranzacții neefectuate

Analiza operațională are în vedere și vulnerabilitățile majore la care sunt expuse sectoarele cu risc identificate la nivelul Uniunii Europene, așa cum au rezultat din evaluarea supranațională a riscurilor de spălare a banilor și de finanțare a terorismului, astfel:

- Infractorii ar putea utiliza structuri corporative complexe înregistrate în țări terțe, având în vedere că registrele prevăzute în Directiva privind combaterea spălării banilor acoperă numai entitățile juridice și construcțiile juridice din statele membre.

- Infractorii ar putea folosi în mod intenționat informații sau documentații false pentru a-și ascunde identitatea.

- Registrele naționale privind beneficiarii reali ar putea avea puncte slabe în ceea ce privește punerea în aplicare tehnică sau gestionarea. Infractorii și-ar putea muta activitatea în statele membre cu un cadru mai puțin eficace.

De asemenea, evaluarea supranațională a riscurilor arată că toate sectoarele identificate ca având risc de spălare a banilor și de finanțare a terorismului sunt expuse unor vulnerabilități suplimentare:

- infiltrarea infractorilor - infractorii pot deveni proprietari ai unei entități obligate sau pot identifica entități obligate dispuse să îi sprijine în activitățile lor de spălare a banilor. Aceasta face ca testele de competență și onorabilitate să fie necesare pentru toate sectoarele financiare vizate de directivă;

- falsificarea - tehnologia modernă facilitează falsificarea documentelor, iar toate sectoarele se străduiesc să instituie mecanisme solide pentru depistarea acestora;

- schimb de informații insuficient între sectorul public și cel privat - este nevoie în continuare de mecanisme îmbunătățite de feedback din partea unităților de informații financiare către entitățile obligate;

- resurse insuficiente, conștientizarea riscurilor și know-how pentru punerea în aplicare a normelor privind combaterea spălării banilor/combaterii finanțării terorismului - în timp ce unele entități obligate investesc în instrumente de conformitate sofisticate, multe dintre ele au un nivel mai redus al gradului de conștientizare, al instrumentelor și capacităților în acest domeniu; precum și

- riscuri care decurg din FinTech - se preconizează că utilizarea serviciilor online va crește și mai mult în economia digitală, stimulând cererea de identificare online. Folosirea și fiabilitatea unei identificări electronice este fundamentală în acest sens.

DISEMINAREA

Prin acțiunile sale legale, Oficiul susține efortul autorităților de aplicare a legii, prin crearea de noi resurse informaționale destinate prevenirii și detectării tuturor formelor de criminalitate economico-financiară și prin furnizarea de intelligence financiar de calitate. Fiind o structură de tip administrativ, Oficiul nu are puteri investigative. Rolul instituției este de a genera cunoaștere, relevantă din punctul de vedere al combaterii spălării banilor și/sau finanțării terorismului.

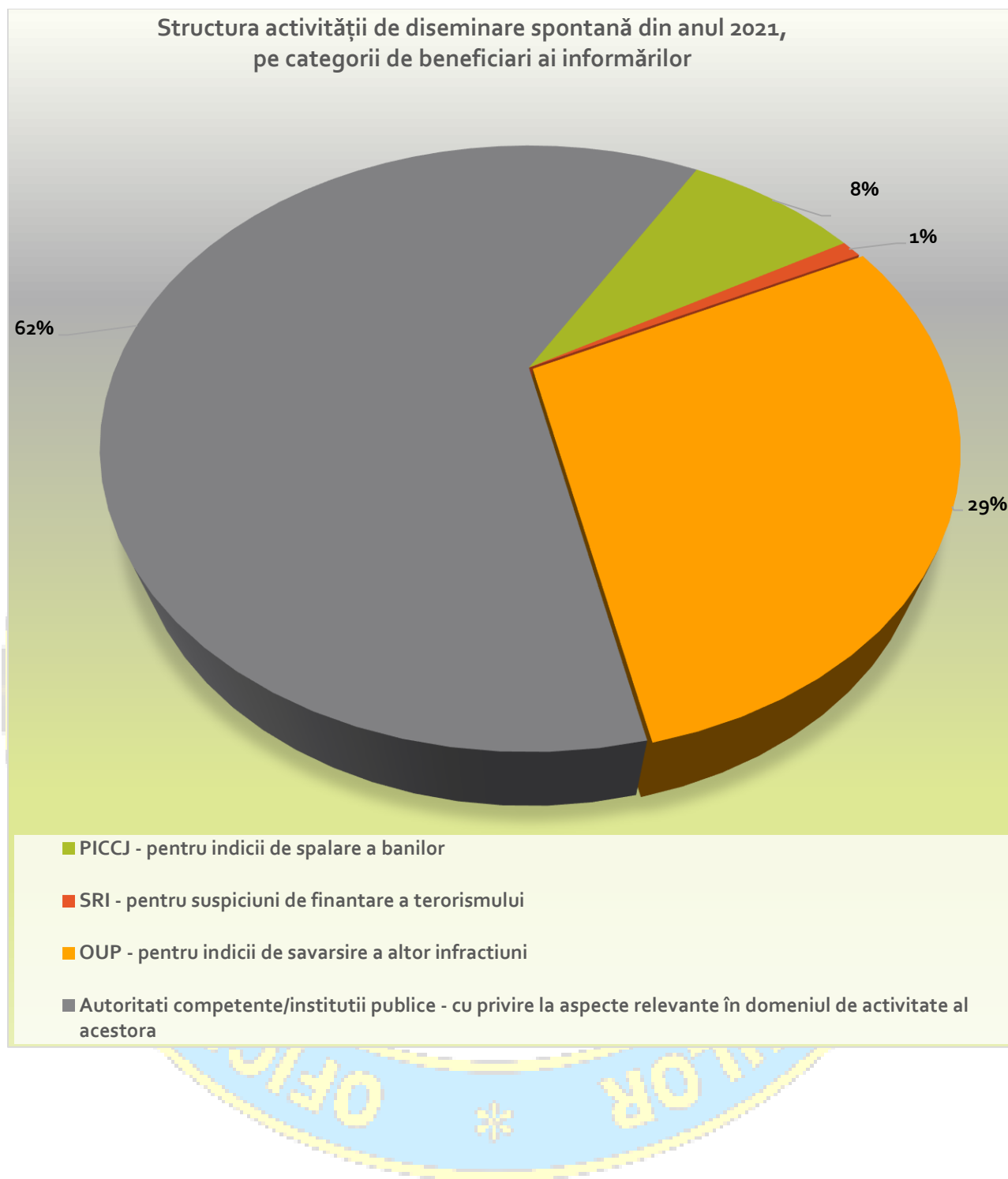
În conformitate cu prevederile Legii 129/2019, Oficiul diseminează, **spontan sau la cerere**, rezultatele proceselor analitice, **sub forma informărilor și a răspunsurilor** la solicitările de informații.

Finalizarea procesului analitic poate avea ca rezultat transmiterea unei informări către autoritățile competente la nivel național, așa cum sunt prevăzute în mod expres de lege. Informarea constituie activitatea specializată de elaborare a documentelor de informare și transmitere a acestora către beneficiari legal abilitați cu competențe în domeniul securității naționale. În același timp, procesul de informare presupune o relație (comunicare) permanentă între emitent și beneficiar, aspect reflectat și de reprezentarea clasică a fluxului de intelligence.

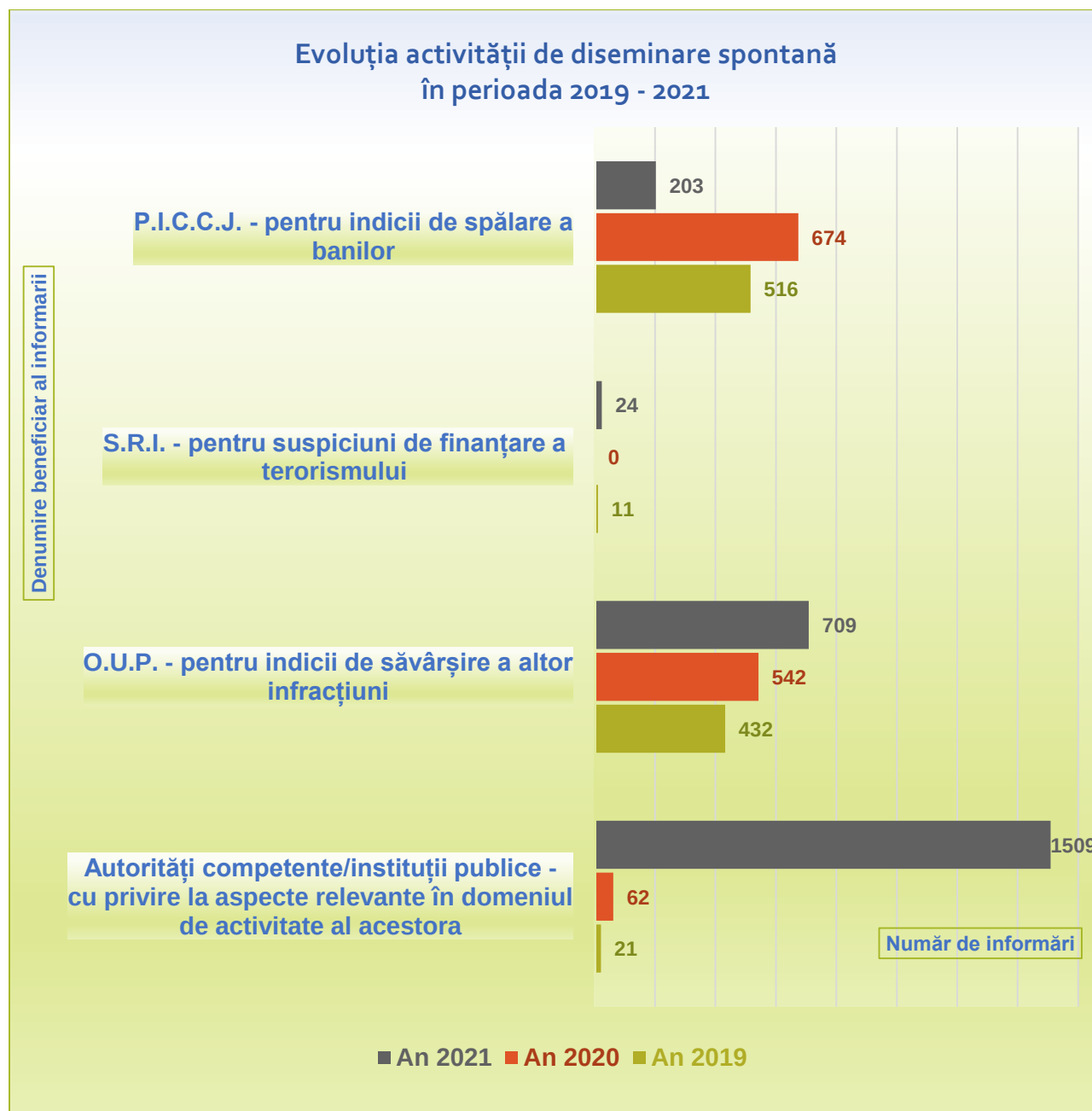
Beneficiarii informațiilor transmise de Oficiu ca rezultat al analizei operaționale sunt prezentați schematic astfel:

În ceea ce privește activitatea de diseminare spontană realizată în anul 2021, structura numărului de cazuri diseminate, pe categorii de beneficiari, se prezintă astfel:

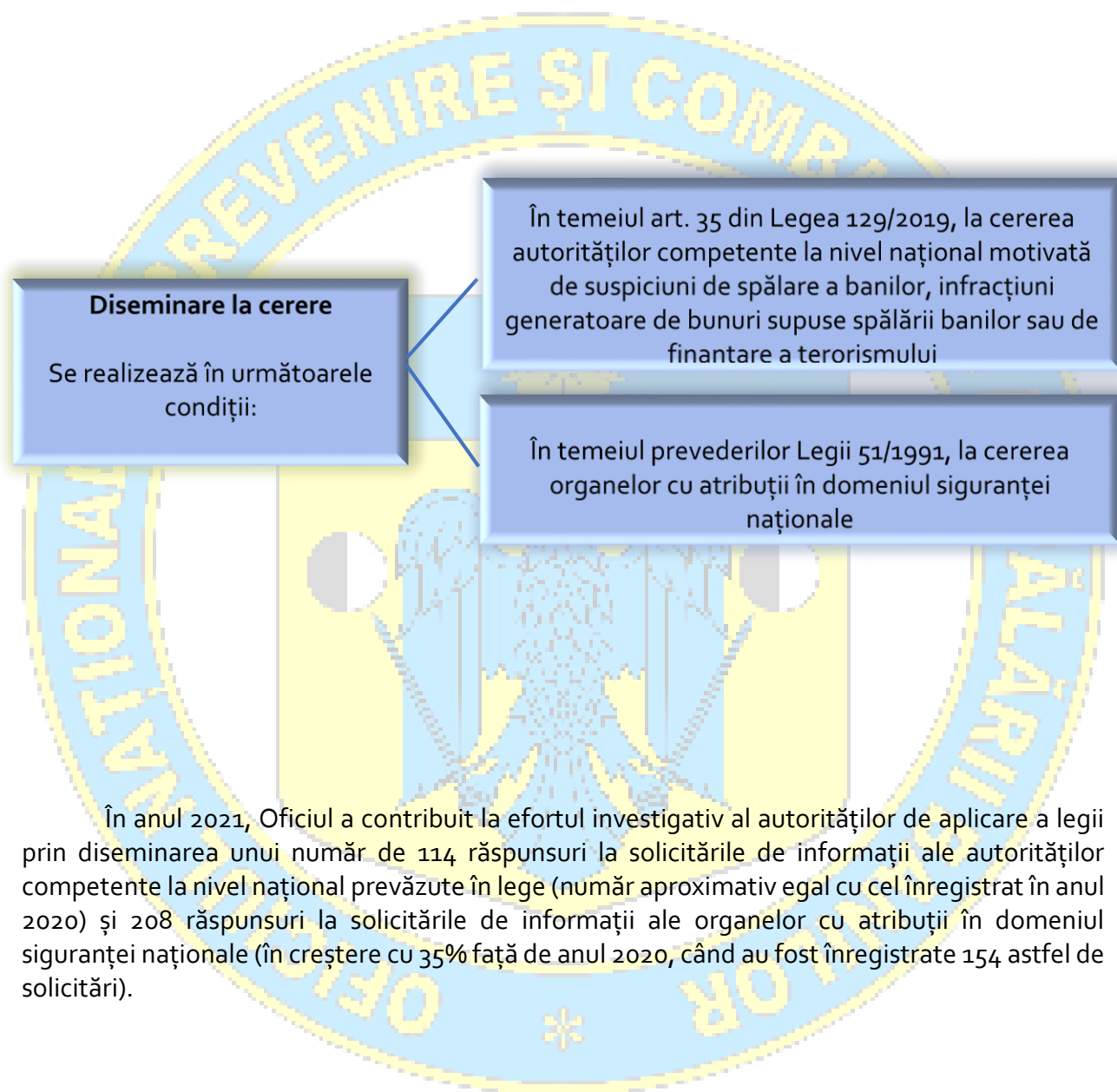

În anul 2021, Oficiul Național de Prevenire și Combateră a Spălării Banilor a diseminat către cele patru categorii de beneficiari un număr total de 2.445 cazuri / produse de informare (în creștere cu 91,31% față de anul 2020 când totalul produselor diseminate de către Oficiu a fost de 1.278).

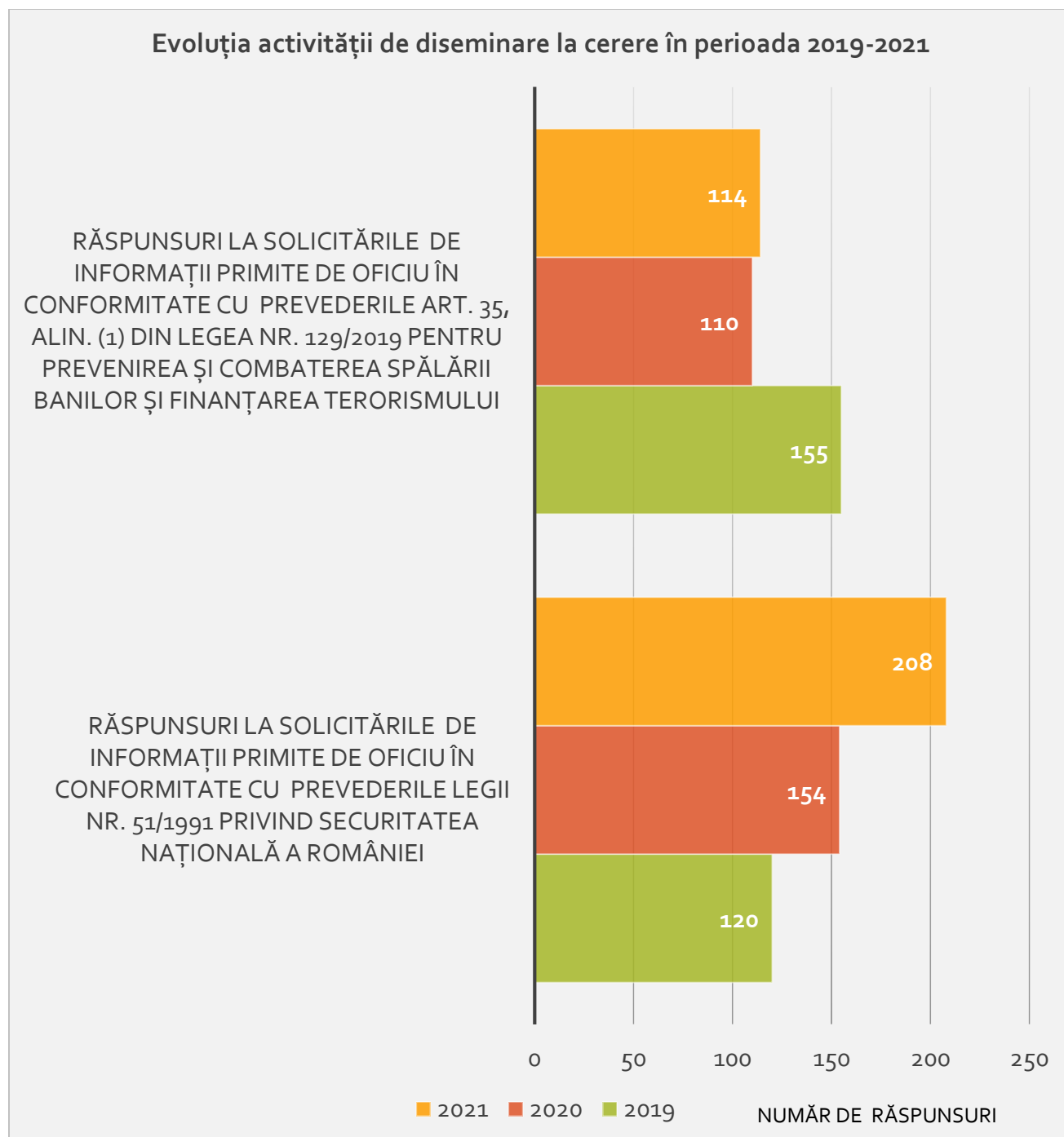

În ceea ce privește procesul de diseminare la cerere, acesta vizează transmiterea datelor și informațiilor deținute de Oficiu și pe care le-a primit în conformitate cu prevederile legale în domeniu. Beneficiarii acestora sunt Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, Serviciul Român de Informații și organele de urmărire penală, iar solicitarea transmisă Oficiului

trebuie să fie motivată de suspiciuni de spălare a banilor, infracțiuni generatoare de bunuri supuse spălării banilor sau de finanțare a terorismului. De asemenea, cererea de informații trebuie să cuprindă, în mod obligatoriu, cel puțin următoarele elemente: faptele relevante, contextul, motivele cererii și modul în care se vor utiliza informațiile furnizate.

În anul 2021, Oficiul a contribuit la efortul investigativ al autorităților de aplicare a legii prin diseminarea unui număr de 114 răspunsuri la solicitările de informații ale autorităților competente la nivel național prevăzute în lege (număr aproximativ egal cu cel înregistrat în anul 2020) și 208 răspunsuri la solicitările de informații ale organelor cu atribuții în domeniul siguranței naționale (în creștere cu 35% față de anul 2020, când au fost înregistrate 154 astfel de solicitări).

Procesul de analiză derulat la nivelul Oficiului se poate încheia, potrivit dispozițiilor legale, și cu păstrarea în evidență a informațiilor, atunci când nu se constată existența unor indicii de spălare a banilor, suspiciuni de finanțare a terorismului sau indicii de săvârșire a altor

infrafracțiuni decât cele de spălare a banilor sau de finanțare a terorismului. În cursul anului 2021, au fost finalizate în acest fel 20.783 de cazuri.

OBIECTIVE PRIORITARE PENTRU ANUL 2022

- actualizarea procedurilor interne de analiză operațională, pe de o parte în concordanță cu riscurile de spălare a banilor și finanțare a terorismului, identificate în cadrul proiectului *Evaluarea Națională de Risc în domeniul spălării banilor și al finanțării terorismului*, finanțat de Comisia Europeană prin *Programul de Sprijin pentru Reforme Structurale*, iar pe de altă parte, în concordanță cu feedback-ul primit de la autoritățile de aplicare a legii;
- instruirea personalului specializat în efectuarea analizei operaționale pentru îmbunătățirea produselor analitice astfel încât acestea să corespundă nevoilor informaționale și investigative ale beneficiarilor legali ai acestora;
- consolidarea potentialului operational prin implementarea unui nou soft de analiză.

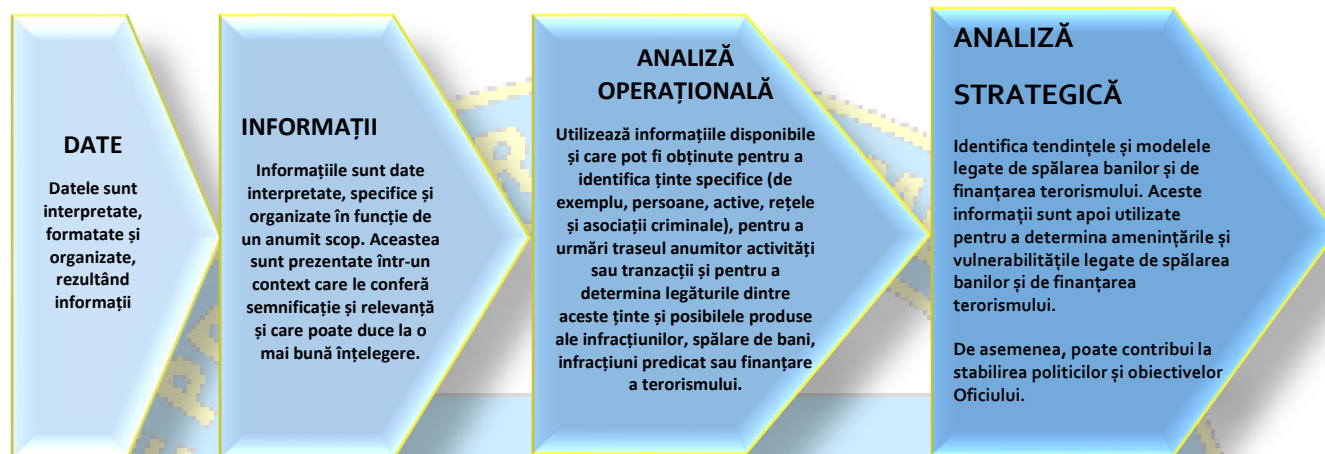
ANALIZA STRATEGICĂ

Analiza strategică reprezintă procesul de dezvoltare a cunoștințelor, utilizând datele și informațiile disponibile la nivelul Oficiului pentru a identifica tendințele și modelele legate de spălarea banilor și/sau finanțarea terorismului, care să ofere o perspectivă și o înțelegere îmbunătățită a diferitelor activități și comportamente. Aceste informații sunt apoi utilizate de către Oficiu sau entitățile raportoare pentru a determina amenințările și vulnerabilitățile legate de spălarea banilor și finanțarea terorismului. Analiza strategică poate contribui, de asemenea, la stabilirea politicilor și obiectivelor pentru Oficiu.

Analiza strategică poate genera diferite tipuri de produse, care variază în funcție de complexitate și scop, cum ar fi:

- Tipologii: o clasificare sistematică a unui număr de scheme de spălare de bani sau de finanțare a terorismului care par a fi construite în mod similar sau folosind metode similare;
- Tendințe: atunci când apare o tipologie pentru un anumit eveniment pe parcursul unei perioade de timp, aceasta poate fi clasificată ca o tendință;
- Tipare: caracteristici sau trăsătură recurente care ajută la identificarea unui fenomen/unei probleme și care servește drept indicator sau model pentru prezicerea comportamentului său viitor;
- Sinteze: compunerea sau combinarea de părți sau elemente astfel încât să formeze un întreg. Sinteza permite efectuarea de conexiuni care să identifice idei și oportunități de detectare a operațiunilor de spălare a banilor/finanțare a terorismului;
- Analize geografice: zona de influență sau locația de fenomenului;
- Analize comportamentale: tipul de operațiuni, produse etc. utilizate de un grup;
- Analiza activității: punctele slabe identificate ale unui sector sau ale unei activități economice.

Trecerea de la date la informații strategice presupune următorii pași:

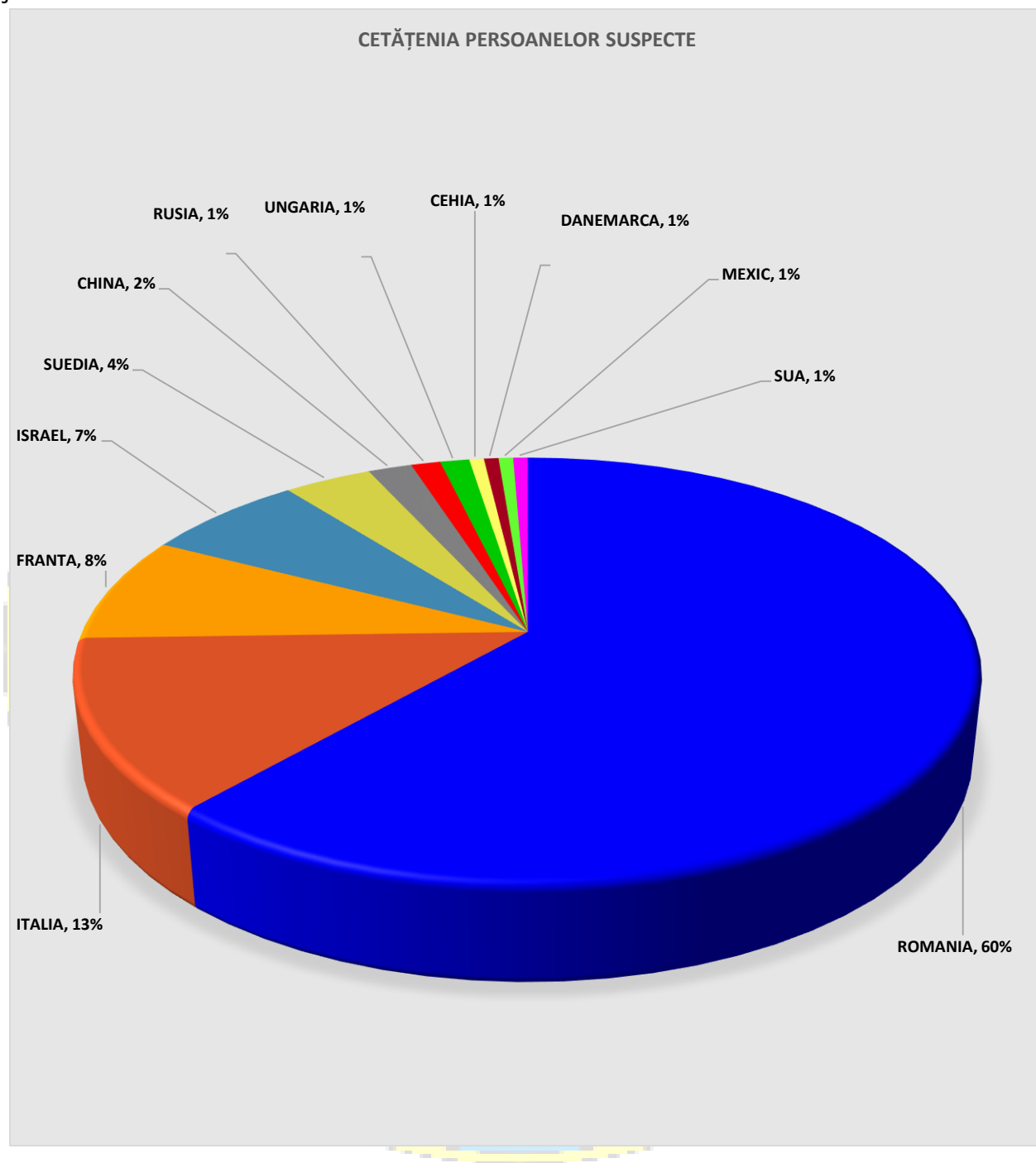
Din analiza informațiilor cuprinse în rapoartele de tranzacții suspecte transmise de entitățile raportoare Oficiului în anul 2021, a rezultat că indicatorii de suspiciune cu cea mai mare recurență care au stat la baza întocmirii acestora, au vizat în principal:

- Suspiciuni de infracțiuni (fraudă, înșelăciune, risc ridicat de spălare de bani, activități ilegale, corupție);
- Neconcordanța dintre profilul clientului/obiectul de activitate declarat și tranzacțiile înregistrate în conturi;
- Suspiciuni privind sursa fondurilor și legalitatea acestora;
- Concordanța dintre creditările și debitările înregistrate pe cont;
- Conturi de tranzit;
- Informații negative în mass-media;
- Creșterea abruptă a rulajelor;
- Retrageri de numerar pe bază de borderou de achiziții;
- Retrageri de numerar și achiziționarea de bunuri de lux;
- Încasări de mare valoare, din criptomonedă, a căror sursă nu poate fi verificată;
- Lipsa documentelor justificative sau documente justificative cu caracter îndoielnic;
- Încasări pentru care băncile corespondente au solicitat returnarea fondurilor pe motiv de fraudă;

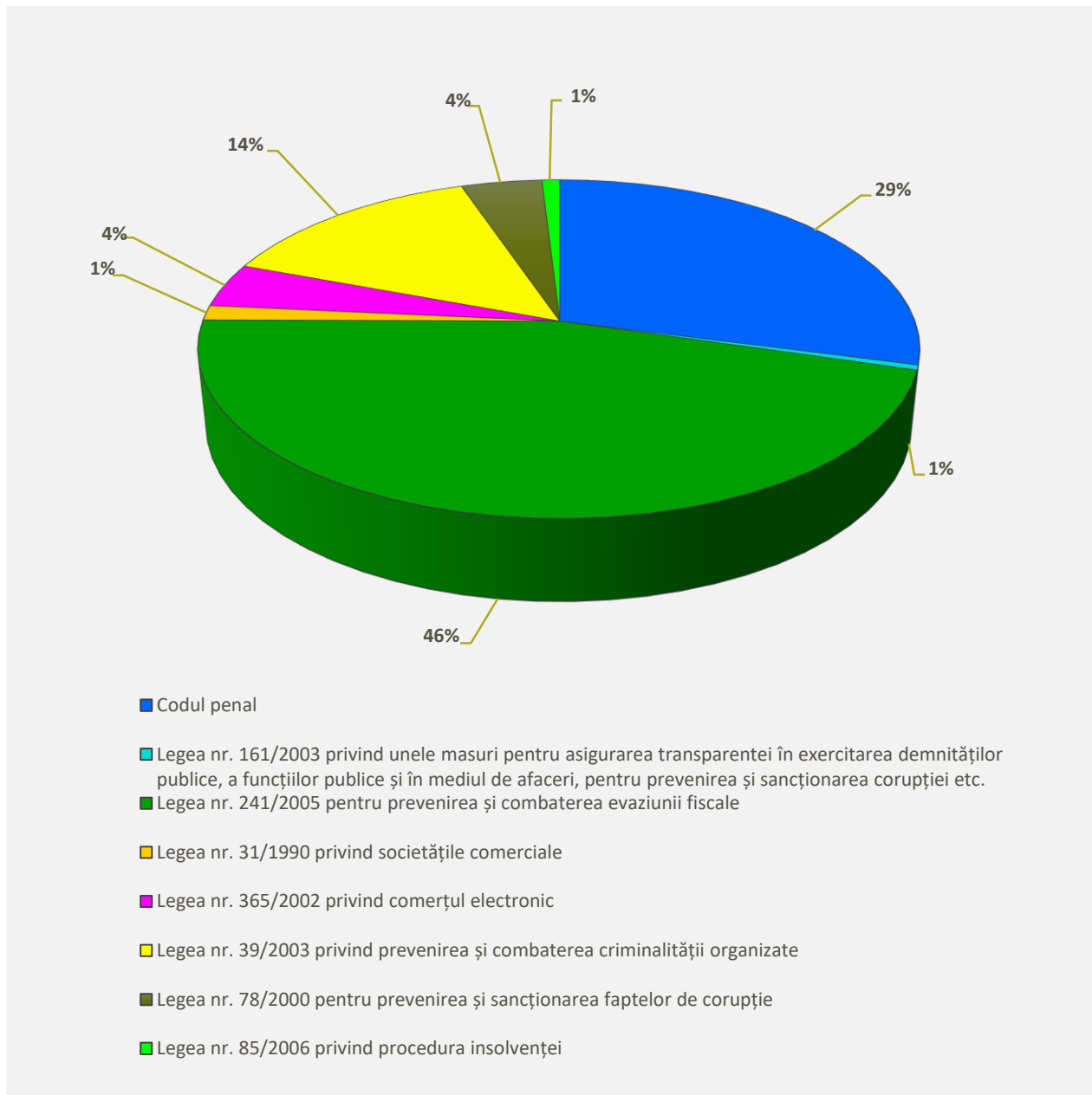
- Lipsa tranzacțiilor uzuale precum plăți de utilități sau plăți către bugetul de stat;
- Suspiciuni privind prezentarea unor documente falsificate la deschiderea relației de afaceri;
- Tranzacții derulate între companii care au același beneficiar real;
- Încasări de la diferite entități fantomă înregistrate în jurisdicții off-shore, având conturi deschise în diferite jurisdicții (UE și non UE);
- Tranzacții care nu reflectă activități bancare sau comerciale normale și nu au aparent niciun scop economic;
- Încasări de valori semnificative prin intermediul platformelor de schimb și de tranzacționare a monedelor digitale, care favorizează anonimatul (dețin informații insuficiente despre identitatea expeditorului);
- Societăți fără salariați, care nu prezintă activitate, lipsa documentelor justificative, suspiciunea că tranzacțiile prezente pe cont au la bază operațiuni fictive;
- Depuneri de numerar efectuate de persoane la care au fost identificate informații conform cărora aceștia ar fi fost cercetați pentru infracțiuni, precum grup infracțional organizat, evaziune fiscală, delapidare, spălare de bani;
- Implicarea în tranzacții a unor persoane pentru care sunt dispuse investigații de către autoritățile statului, sub aspectul săvârșirii de infracțiuni;
- Tranzacții de mare valoare pentru o societate nou înființată, reprezentând împrumut primit de la acționar în vederea cumpărării unui bun de lux;
- Suspiciuni cu privire la comportamentul tranzacțional al clientului, generate de încasările de valoare redusă, de la persoane fizice din diverse țări U.E., urmate de plăți către persoane fizice în conturi deschise în alte jurisdicții și retrageri numerar de la ATM;
- Circuite de fonduri între societăți, aparent fără nicio legătură între ele, urmate la scurt timp de stornarea integrală a sumelor, fără explicații concludente cu privire la motivul "stornării";
- Încasări externe urmate de plăți externe fără scop economic evident, toate plățile având același beneficiar;
- Suspiciuni privind scopul tranzacției și beneficiarul real al sumelor transferate;
- Companie relativ nou înființată, utilizată exclusiv pentru retrageri de numerar.

La nivel statistic, analizele efectuate în cadrul lucrărilor finalizate prin transmitere către Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție în baza art.34 (1) din Legea nr. 129/2019,

au vizat în principal persoane fizice a căror pondere, în raport cu cetățenia, este redată grafic mai jos.

De asemenea, analiza informărilor diseminate de Oficiu către Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a relevat faptul că evaziunea fiscală a fost principala infracțiune predicat pentru infracțiunea de spălare a banilor, urmată de înșelăciune și infracțiunile cu caracter transnațional.

Pe baza produselor de analiză diseminate de Oficiu în anul 2021 către Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, au fost identificate *pattern-uri* (tipologii) ale comportamentelor financiare prezente în schemele de spălare a banilor, modul de acțiune și profilul persoanelor care inițiază, conduc sau sunt beneficiare ale tranzacțiilor financiare suspecte din punct de vedere al spălării banilor. Aceste produse asigură construirea unei viziuni de ansamblu în ceea ce privește fenomenul de spălare a banilor și evidențiază vulnerabilitățile sistemului financiar și ale celui non-financiar.

În continuare sunt prezentate câteva fenomene identificate în legătură cu tranzacțiile financiare suspecte din punct de vedere al spălării banilor sau al infracțiunilor predicat asociate, în asociere cu ale informații de natură financiară, respectiv operațiuni cu numerar și operațiuni de transfer extern.

1. Ascunderea originii fondurilor provenite din fraude pe internet prin folosirea conturilor deținute de persoane fizice în România și în alte jurisdicții.

Tipologia este caracterizată prin transferuri efectuate de diverse persoane fizice (de cetățenie română și/sau alte cetățenii) din conturile personale deținute la instituții de credit din Uniunea Europeană către conturile deținute în România de cetățeni rezidenți, de unde fondurile sunt retrase în numerar de la ATM-uri situate în diferite locații. Retragerile de numerar se efectuează fie direct din conturile persoanelor care încasează fondurile de la ordonatorii externi, fie fondurile sunt transferate în conturile altor cetățeni rezidenți de unde ulterior sunt retrase în numerar.

Profilul persoanelor fizice implicate în astfel de tranzacții: persoane de condiție modestă, fără venituri declarate la organele fiscale, prezența informațiilor privind încasări de la AJOFM (ajutor de șomaj).

Indicatori specifici tipologiei:

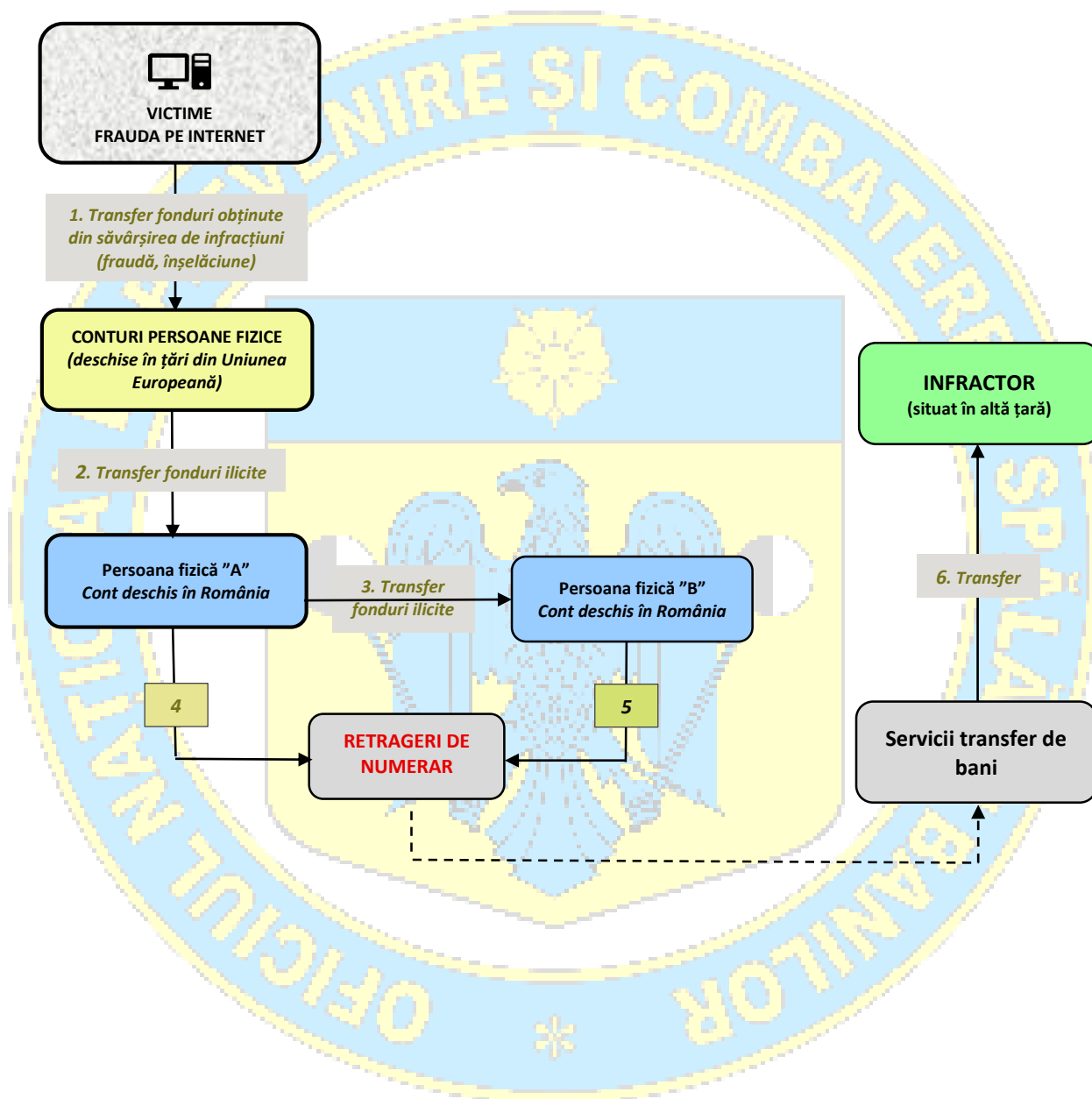
- Conturile recent deschise ale unor persoane fizice înregistrează brusc încasări externe repetate de la diverse persoane fizice, urmate de retrageri în numerar în aceeași zi sau în zilele imediat următoare;
- Activitatea pe cont nu corespunde cu profilul clientului;
- Unele încasări sunt urmate de mesaje din partea băncilor ordonatoare pentru returnarea sumelor, motivul fiind fraudă;
- Informații privind implicarea ordonatorilor și/sau beneficiarilor în săvârșirea de infracțiuni (fraudă, înșelăciune, infracțiuni cibernetice, apartenența la o grupare infracțională etc.);
- Concordanța dintre creditările și debitările unui cont în aceeași zi sau în zilele imediat următoare;
- Lipsa documentelor justificative pentru tranzacțiile derulate prin conturi;
- Uneori, sumele retrase în numerar sunt transferate prin intermediul operatorilor de servicii de transfer de bani către alte jurisdicții.

Mecanisme:

- Folosirea conturilor deschise la instituții de credit în numele unor persoane fizice;
- Folosirea serviciilor de transfer rapid de bani.

Instrumente:

- Folosirea numerarului.

2. Folosirea conturilor unor persoane juridice cu comportament comercial/fiscal neadecvat pentru retragerea de fonduri ilicite din sistemul financiar:

Tipologia presupune transferul succesiv al fondurilor de proveniență ilicită (de exemplu fonduri provenite din săvârșirea infracțiunii de evaziune fiscală) prin conturile unor societăți nou

înființate, unele fiind controlate de aceleași persoane, în final fondurile fiind retrase în numerar în baza unor documente justificative susceptibile de a fi fictive.

Indicatori specifici tipologiei:

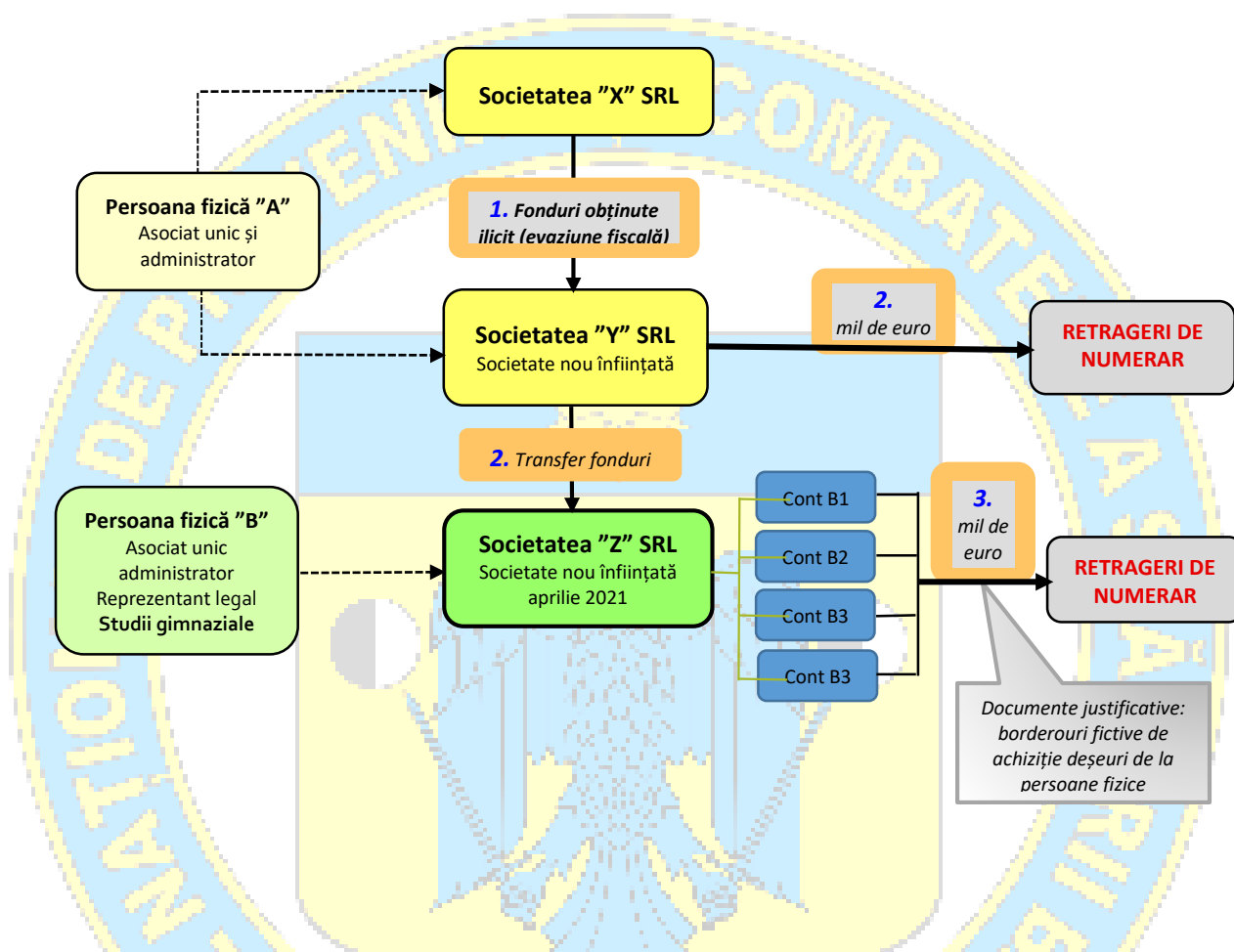
- Există concordanță între creditările și debitările în/din conturile folosite, în multe cazuri fondurile fiind retrase în numerar;
- Societăți nou înființate, cu comportament atipic, pentru care nu se cunoaște raționamentul economic și scopului tranzacțiilor;
- Societăți controlate de aceeași persoană/același grup de persoane;
- Societate nou înființată, având conturi deschise la mai multe instituții de credit și care înregistrează, într-un timp scurt, retrageri de numerar de mare valoare (de exemplu, o societate nou înființată, având conturi deschise la șase instituții de credit, din care în doar 4 luni de la înființare au fost retrase fonduri de peste 4 milioane de euro);
- Existența unor suspiciuni cu privire la caracterul real al documentelor prezentate (de exemplu: borderouri pentru achiziții deșeurilor de la persoane fizice, care fie au date de identificare false, fie au profesii fără nicio legătură cu comercializarea deșeurilor – ex. profesor);
- Neconcordanțe între domeniile de activitate ale societăților care creditează conturile din care se efectuează retragerile de numerar;
- Retragerile de numerar se efectuează de la agenții sau ATM-uri situate pe raza mai multor orașe/județe, altele decât cel unde a fost deschis contul;
- Profilul persoanelor împuternicite să efectueze operațiuni pe conturi (de exemplu, persoane fără studii, persoane foarte tinere sau foarte în vârstă etc.);
- Împuterniciții pe cont sunt uneori însoțiți la bancă de către persoane care par a fi beneficiarii reali ai fondurilor care se retrag în numerar;
- Pe conturile folosite nu pot fi identificate plăți specifice unei activități comerciale reale (de exemplu plăți reprezentând salarii, chirie, plăți către bugetul de stat etc.).

Mecanisme:

- Folosirea conturilor deschise la instituții de credit în numele unor persoane juridice;

Instrumente:

- Folosirea masivă a numerarului.

3. Folosirea conturilor deținute de persoane fizice pentru retragerea din sistemul financiar a unor fonduri având origine incertă, provenite de la persoane juridice.

Indicatori specifici tipologiei:

- Transferuri repetate din conturile unor persoane juridice în conturile deținute de persoane fizice, fondurile fiind subsecvent retrase în numerar;
- Transferurile din contul persoanelor juridice în contul persoanelor fizice au ca explicație "dividende" sau "restituire împrumut";
- Sumele transferate cu titlul de "dividende" nu sunt în concordanță cu profitul înregistrat de societate;
- Prezentarea unor documente justificative neconforme cu profilul clientului;

- Persoanele fizice către care se transferă banii sunt în legătură cu persoanele juridice ordonatoare (asociat/acționar, administrator, împuternicit pe cont);
- Refuzul de a prezenta documente justificative pentru tranzacțiile efectuate;
- Concordanța între creditările și debitările conturilor persoanelor fizice implicate, fondurile fiind imediat retrase în numerar sau transferate către alte persoane juridice, cu explicația "*creditare firmă*" sau "*contract de împrumut*".

Mecanisme:

- Folosirea conturilor deschise la instituții de credit în numele unor persoane juridice și fizice.

Instrumente:

- Folosirea numerarului.

Exemplu de caz:

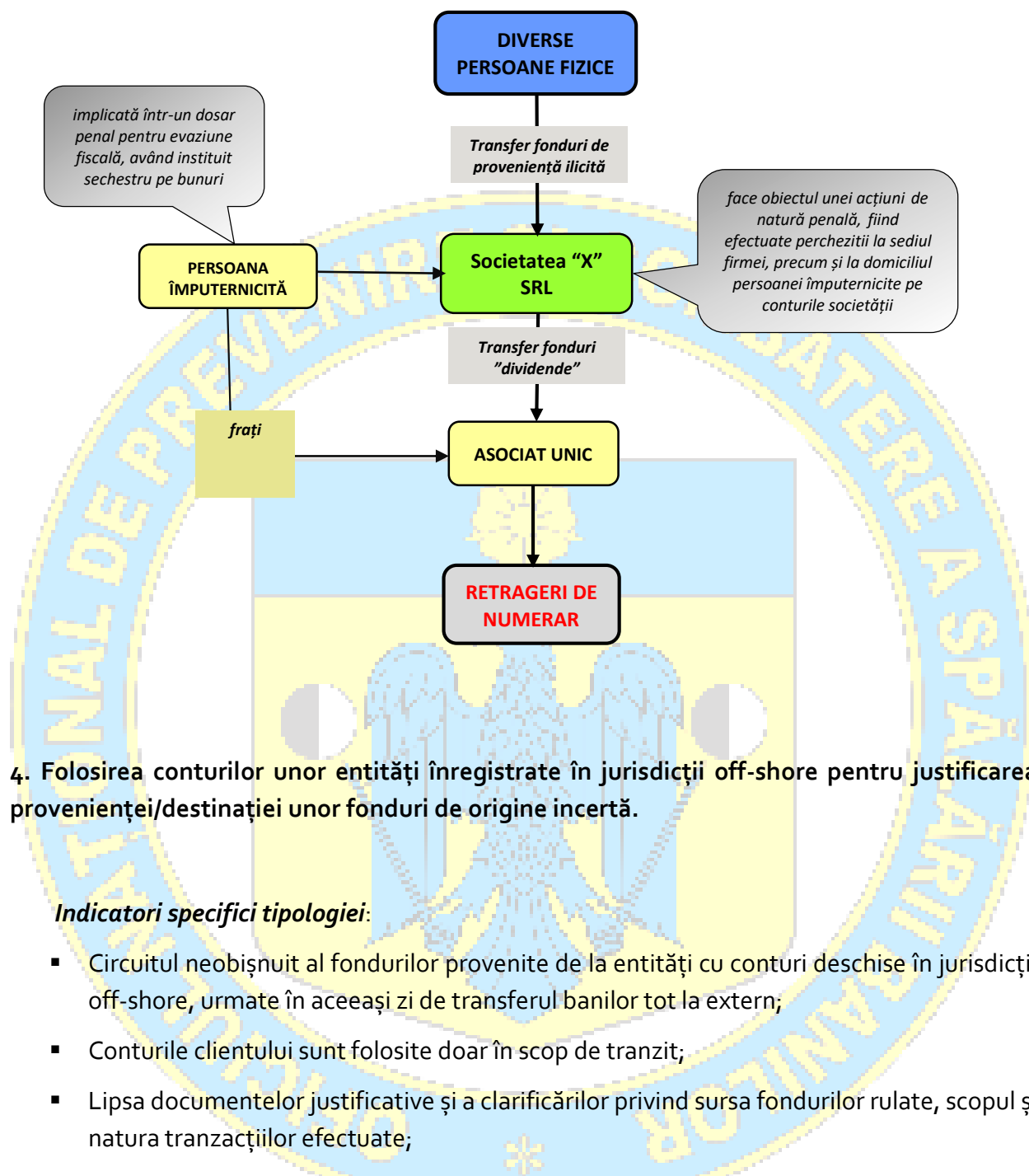
Fonduri posibil provenite din săvârșirea unor infracțiuni (de exemplu: furt, complicitate la furt, fals în înscrisuri sub semnătură privată, uz de fals, fals intelectual etc.) au fost transferate din conturile unor persoane fizice în contul unei societăți, cu titlul "*contravaloare factură*".

Din contul societății, fondurile au fost transferate în contul asociatului unic, cu titlul "*dividende*", clientul refuzând prezentarea documentelor justificative solicitate de reprezentanții instituției de credit. Ulterior, asociatul a solicitat retragerea în numerar a fondurilor.

Conform situațiilor financiare depuse de societate, s-a observat faptul că valoarea totală a fondurilor transferate din contul societății în contul asociatului, cu titlul de dividende, depășea cu mult valoarea profitului obținut.

De asemenea, în surse deschise au fost identificate informații conform cărora societatea face obiectul unei acțiuni de natură penală, fiind efectuate percheziții la sediul firmei, precum și la domiciliul persoanei împuternicite pe conturile societății (fratele asociatului unic). Totodată, persoana împuternicită pe cont era implicată într-un dosar penal pentru evaziune fiscală, având instituit sechestrul pe bunuri.

Astfel, s-a apreciat în mod rezonabil faptul că fondurile de proveniență ilicită au fost transferate în contul asociatului, pe de o parte, cu scopul de a evita un posibil sechestrul pe conturile societății și, pe de altă parte, cu scopul de a fi retrase din sistemul financiar.

4. Folosirea conturilor unor entități înregistrate în jurisdicții off-shore pentru justificarea provenienței/destinației unor fonduri de origine incertă.

Indicatori specifici tipologiei:

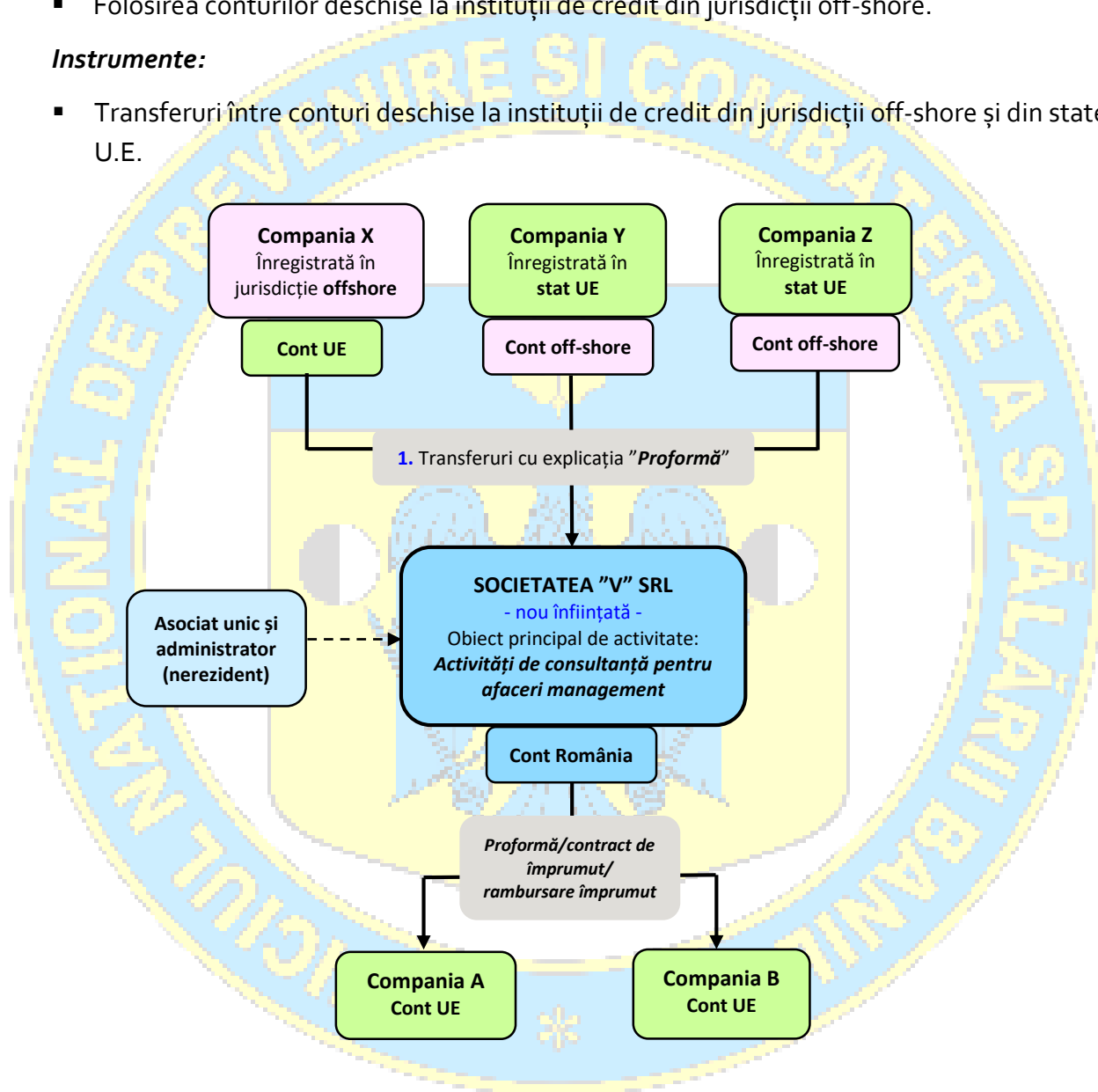
- Circuitul neobișnuit al fondurilor provenite de la entități cu conturi deschise în jurisdicții off-shore, urmate în aceeași zi de transferul banilor tot la extern;
- Conturile clientului sunt folosite doar în scop de tranzit;
- Lipsa documentelor justificative și a clarificărilor privind sursa fondurilor rulate, scopul și natura tranzacțiilor efectuate;
- Lipsa de activitate economică pe teritoriul României, nefiind înregistrate încasări/plăți de la/către societăți din România sau plăți către bugetul de stat;
- Contul din România înregistrează concordante între încasări și plăți, adesea pe parcursul aceleiași zile.

Mecanisme:

- Folosirea conturilor deschise la instituții de credit în numele unor persoane juridice;
- Folosirea conturilor deschise la instituții de credit din state U.E. în numele unor persoane juridice înregistrate în jurisdicții off-shore;
- Folosirea conturilor deschise la instituții de credit din jurisdicții off-shore.

Instrumente:

- Transferuri între conturi deschise la instituții de credit din jurisdicții off-shore și din state U.E.

5. Folosirea serviciilor de transfer rapid de bani pentru colectarea unor fonduri de origine necunoscută transferate de ordonatori nerezidenți.

Indicatori specifici tipologiei:

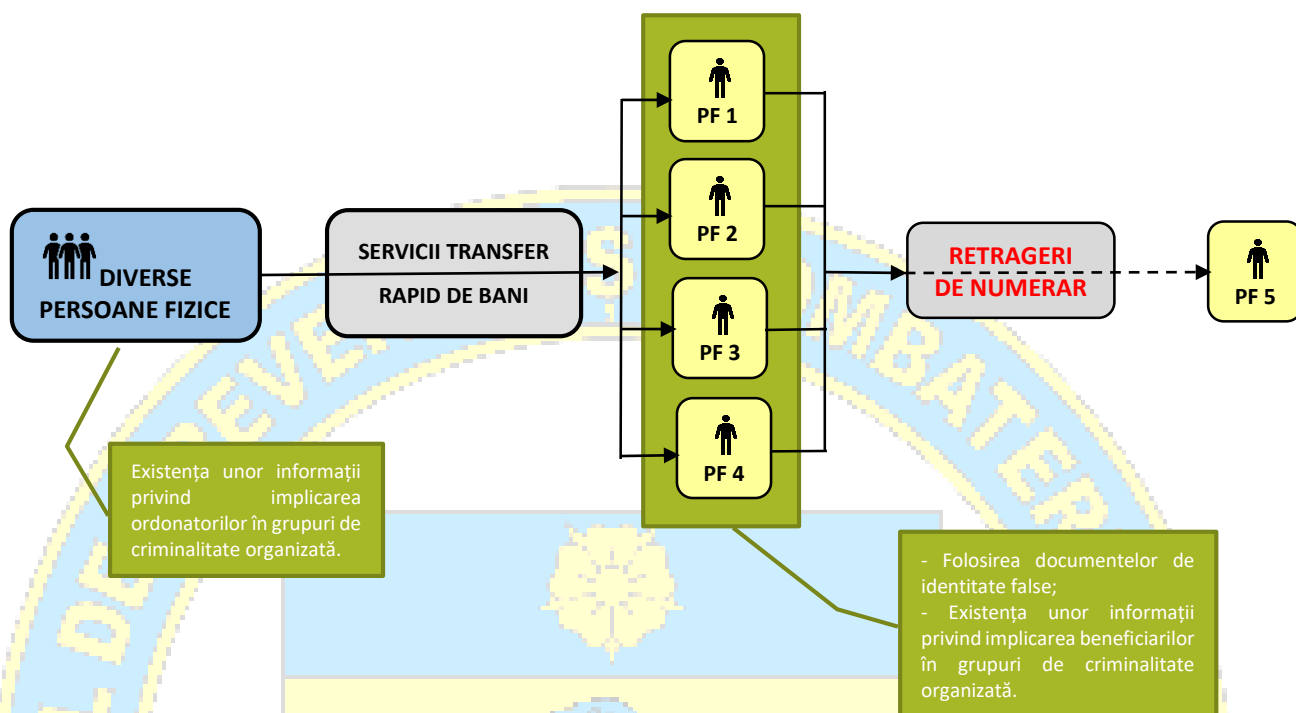
- Transferuri numeroase efectuate prin intermediul sistemelor de transfer rapid de bani de către persoane fizice nerezidente către persoane fizice rezidente (deseori având aceeași adresă);
- Destinatarii fondurilor sunt însoțiți de alte persoane care le indică datele de identificare pentru tranzacție;
- Folosirea documentelor de identitate diferite pentru încasarea și retragerea fondurilor în numerar;
- Folosirea de diferite nume de către aceeași persoană (documente de identitate false);
- Tranzacții efectuate în aceeași zi, folosind locații diferite ale furnizorilor de servicii de transfer rapid de bani pentru ridicarea fondurilor în numerar;
- Nu există o legătură evidentă între ordonatori și beneficiari, care să justifice operațiunile efectuate;
- Existența unor informații privind posibila implicare a ordonatorilor și/sau beneficiarilor în grupuri criminale organizate (trafic de persoane, fraudă etc.).

Mecanisme:

- Folosirea serviciilor de transfer rapid de bani;
- Folosirea unor documente de identitate false.

Instrumente:

- Folosirea numerarului.

6. Folosirea sistemelor de plăți online pentru colectarea unor fonduri provenite din săvârșirea de infracțiuni cibernetice (fraudă, înșelăciune) transferate de ordonatori nerezidenți.

Indicatori specifici tipologiei:

- Conturi recent deschise;
- Încasări repetate de la extern, de la diverse persoane fizice, cu explicații de tipul "plată pentru bunuri", "suport financiar familie" etc., urmate de retrageri de numerar;
- În unele cazuri, sumele retrase în numerar au fost transferate prin intermediul serviciilor de transfer rapid de bani către beneficiarul/beneficiarii real/reali ai fondurilor;
- Valoarea fiecărei încasări este mică, în timp ce suma totală devine semnificativă;
- Discrepanța între profilul clientului și activitatea tranzacțională înregistrată;

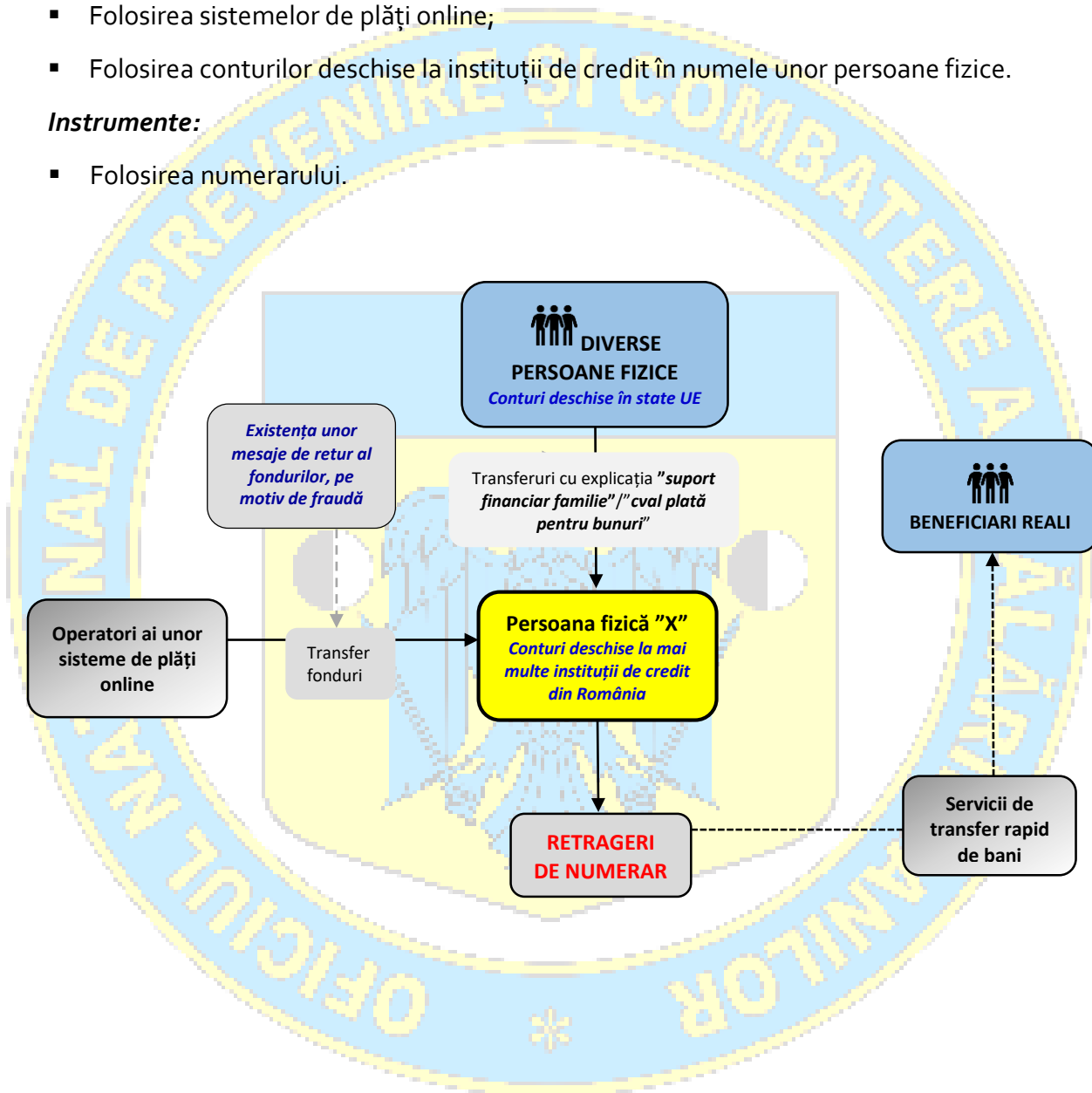
- Identificarea în surse deschise a unor informații cu privire la implicarea clientului în presupuse fapte de înșelăciune;
- Solicități de returnare a fondurilor, motivul fiind "fraudă".

Mecanisme:

- Folosirea sistemelor de plăți online;
- Folosirea conturilor deschise la instituții de credit în numele unor persoane fizice.

Instrumente:

- Folosirea numerarului.

ANALIZA STATISTICĂ

RAPORTUL STATISTIC PRIVIND TRANZACȚIILE ÎN NUMERAR, TRANSFERURILE EXTERNE ȘI TRANSFERURILE DE FONDURI PENTRU ACTIVITATEA DE REMITERE DE BANI, EFECTUATE ÎN PERIOADA 01.01.2021 - 31.12.2021, CARE AU FOST ÎNREGISTRATE ÎN BAZELE DE DATE ALE OFICIULUI NAȚIONAL DE PREVENIRE ȘI COMBATERE A SPĂLĂRII BANILOR

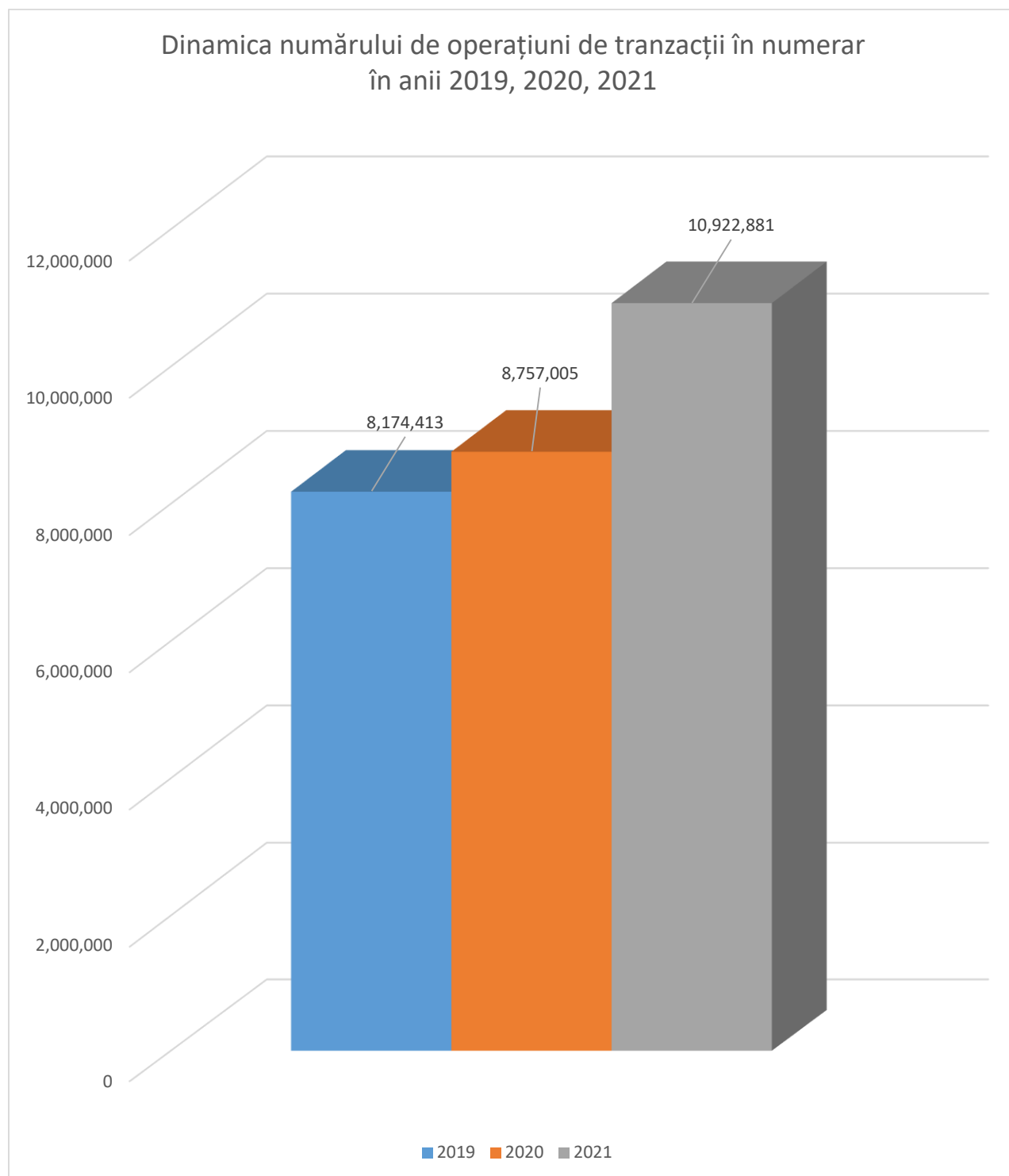
I. DEPUNERI / RETRAGERI ÎN NUMERAR > 10.000 Euro

Pe parcursul anului 2021, au fost înregistrate în bazele de date ale Oficiului Național de Prevenire și Combateră a Spălării Banilor 16.491 rapoarte, primite de la entitățile raportoare.

Cele 16.491 rapoarte cuprind un număr total de 10.922.881 operațiuni dintre care 9.049.894 au fost operațiuni de depunere numerar, în sumă totală de 53.027.625.888 euro, iar 1.872.987 reprezintă operațiuni de retragere numerar, în sumă totală de 19.135.069.499 euro. Principalele entități raportoare sunt băncile, cu 5.798 rapoarte, entități care desfășoară activități de schimb valutar – 4.892 rapoarte, agenți economici în domeniul jocurilor de noroc -2.632 rapoarte.

Dinamica numărului de rapoarte și a numărului de operațiuni de tranzacții în numerar, în anii 2019, 2020 și 2021, este prezentată mai jos:

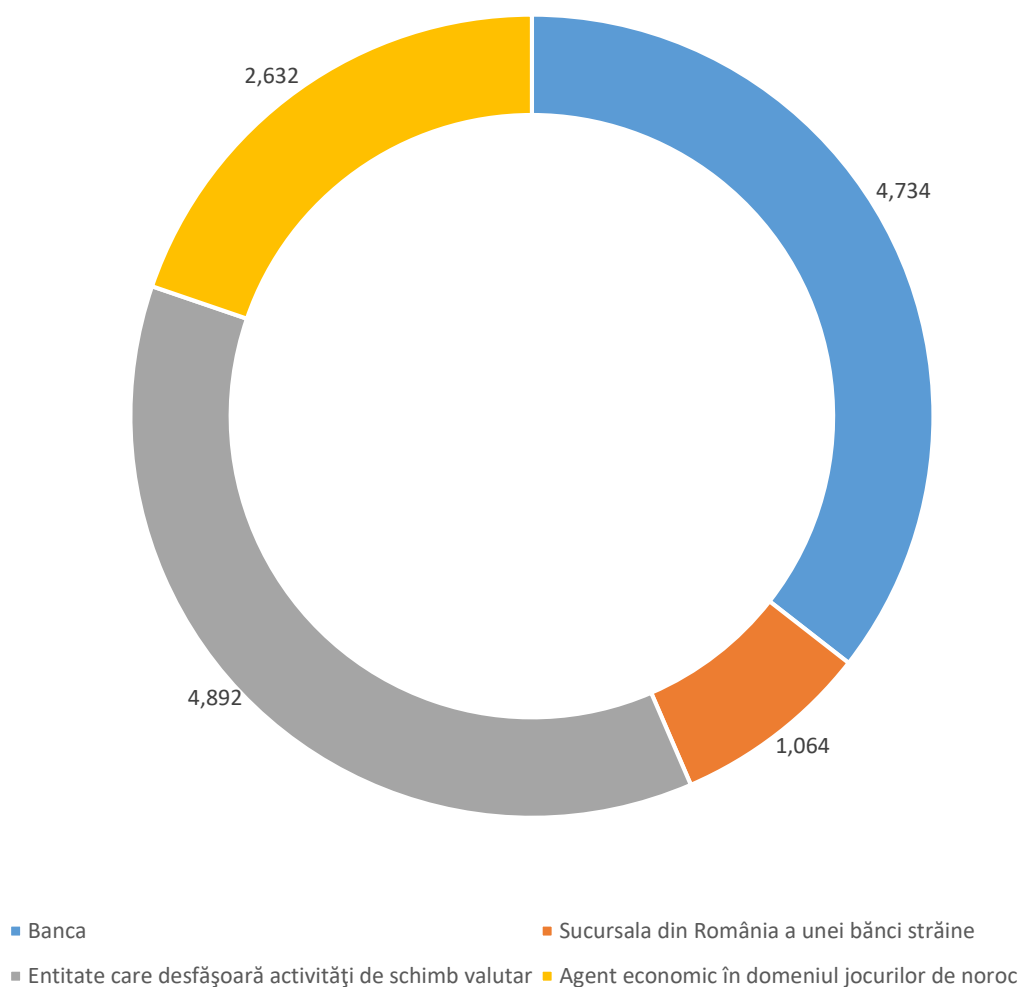
Date urmărite	Anul 2019	Anul 2020	Anul 2021
Nr. rapoarte	12.736	17.842	16.491
Nr. total operațiuni	8.174.413	8.757.005	10.922.881

Structura numărului de rapoarte de tranzacții în numerar înregistrate în anul 2021, pe tipuri de entități raportoare, arată astfel:

Tip entitate raportoare	Nr. rapoarte
Bancă	4.734
Sucursala din România a unei bănci străine	1.064
Entitate care desfășoară activități de schimb valutar	4.892
Agent economic în domeniul jocurilor de noroc	2.632

Numărul de rapoarte de tranzacții cu numerar
în anul 2021, pe tipuri de entități raportoare

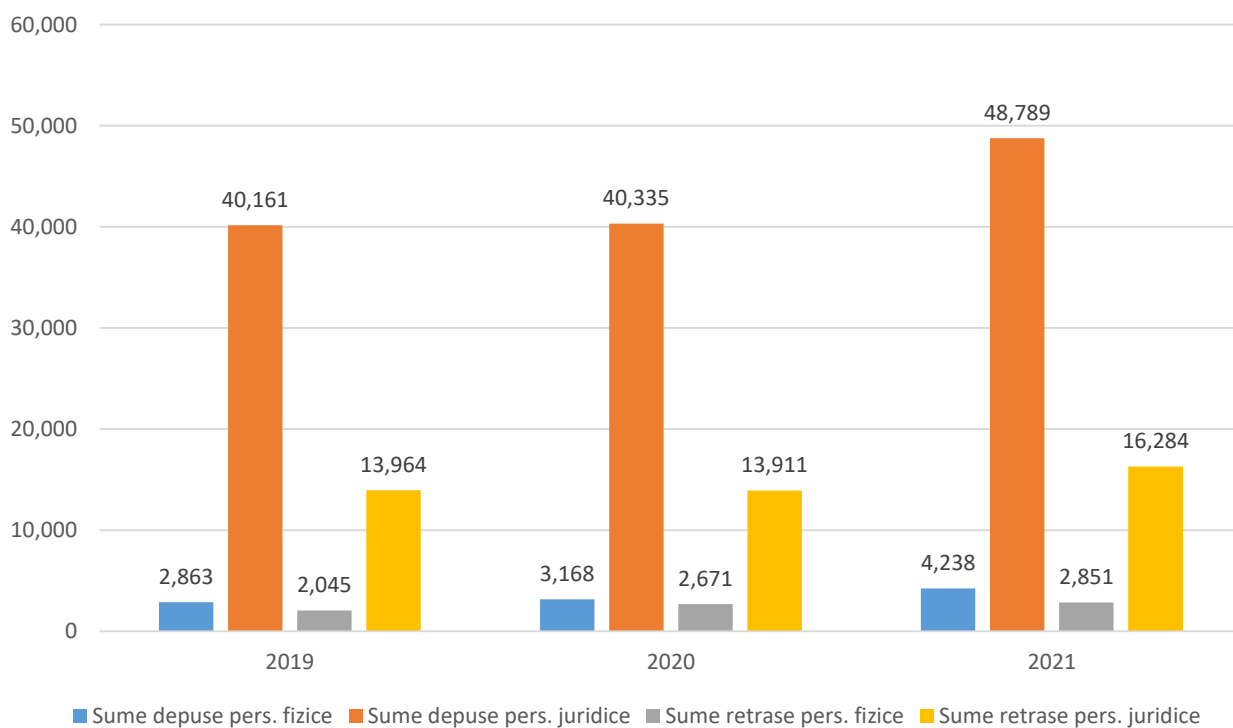

În continuare este prezentată evoluția și structura sumelor depuse și retrase în numerar de persoane fizice / persoane juridice, în anul 2021:

Sume tranzacționate în numerar (mil. euro)

Date urmărite/Anul	2019	2020	2021
Sume depuse pers. fizice	2.863	3.168	4.238
Sume depuse pers. juridice	40.161	40.335	48.789
Total sume depuse	43.024	43.503	53.028
Sume retrase pers. fizice	2.045	2.671	2.851
Sume retrase pers. juridice	13.964	13.911	16.284
Total sume retrase	16.009	16.582	19.135

Dinamica sumelor tranzacționate în numerar
în perioada 2019-2021 (mil euro)

**Numărul de operațiuni de depuneri /retrageri în numerar
efectuate de persoane fizice / persoane juridice**

Date urmărite/Anul	2019	2020	2021
Oper. depunere pers. fizice	180.837	271.043	357.422
Oper. depunere pers. juridice	6.796.714	7.180.390	8.692.472
Oper. retragere pers. fizice	195.364	364.969	459.174
Oper. retragere pers. juridice	1.001.498	940.603	1.413.813
Total oper. depunere numerar	6.977.551	7.451.433	9.049.894
Total oper. retragere numerar	1.196.862	1.305.572	1.872.987

**Numărul total de operațiuni de depuneri/retrageri în numerar defalcate pe monedă
națională și monedă străină
- mil operațiuni-**

2019			2020			2021		
Tranzacții TOTALE	Monedă națională	Monedă străină	Tranzacții TOTALE	Monedă națională	Monedă străină	Tranzacții TOTALE	Monedă națională	Monedă străină
8,2	7,5	0,7	8,8	8,2	0,6	10,9	10,3	0,6

II. TRANSFERURI EXTERNE > 10.000 Euro

În anul 2021 au fost înregistrate în bazele de date ale Oficiului Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor 6.283 rapoarte de transferuri externe în și din conturi din România,

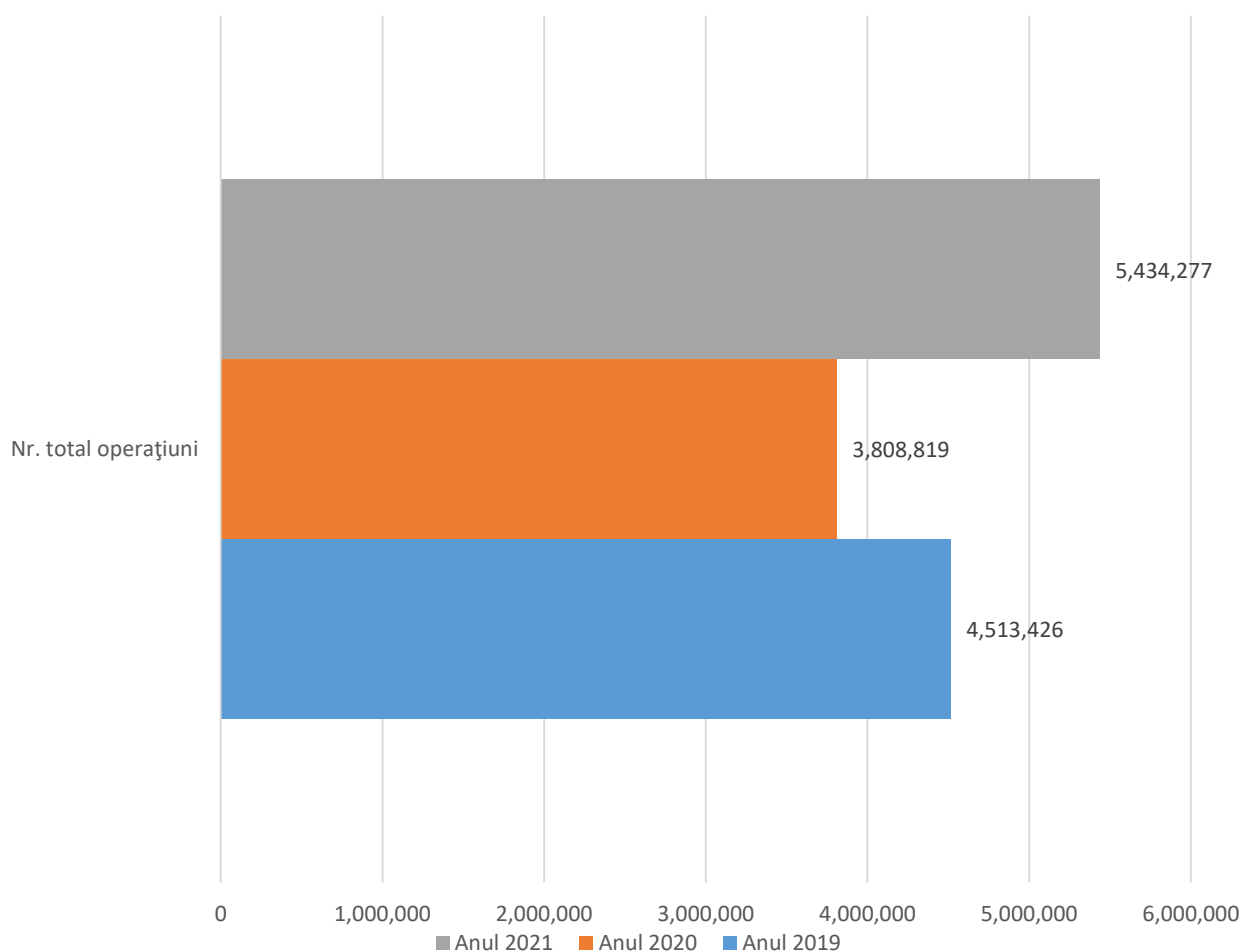
Raport de activitate 2021 - ONPCSB

cuprinzând 5.434.277 operațiuni, rapoarte primite de la bănci (5.100) de la sucursalele din România ale unor bănci străine (1.112), de la sucursale din România ale unei instituții financiare străine (60) și de la organizații cooperatiste de credit (8), de la societăți de servicii de investiții financiare (2) și de la instituții financiare nebankare-leasing financiar (1).

Dinamica numărului de rapoarte și a numărului de operațiuni de transferuri externe, în anii 2019, 2020 și 2021, este redată mai jos:

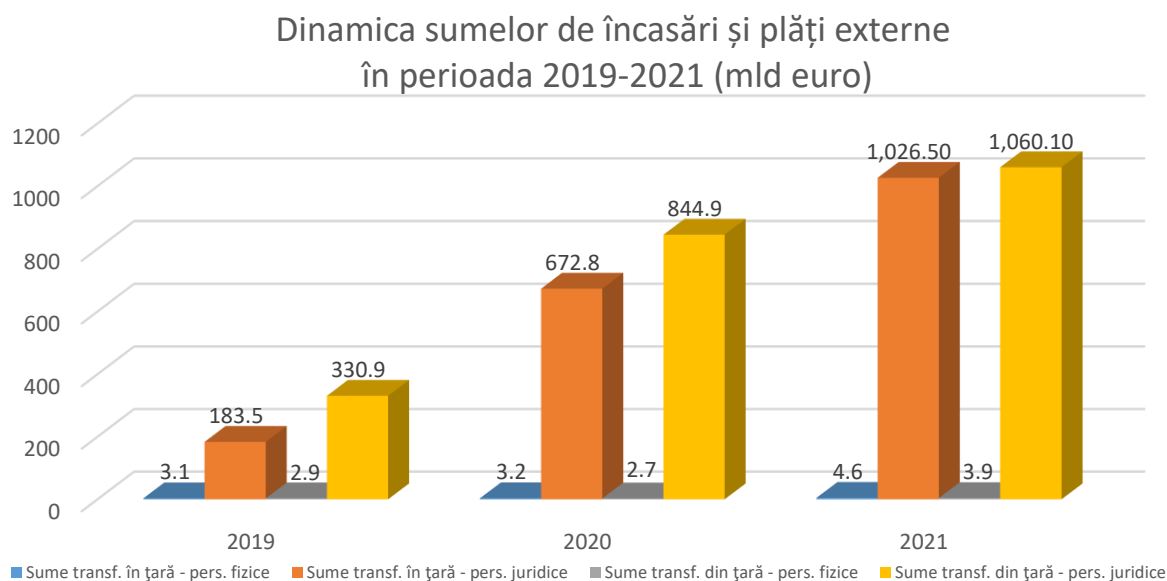
Date urmărite	Anul 2019	Anul 2020	Anul 2021
Nr. rapoarte	4.850	5.980	6.283
Nr. total operațiuni	4.513.426	3.808.819	5.434.277

Dinamica numărului de operațiuni de transferuri externe
în anii 2019, 2020, 2021

În continuare este prezentată evoluția și structura sumelor de încasări și plăți externe efectuate de persoane fizice / persoane juridice, în anul 2021:

Sume transferate în/din România (mld. euro)			
<i>Date urmărite/Anul</i>	<i>2019</i>	<i>2020</i>	<i>2021</i>
Sume transf. în țară - pers. fizice	3,1	3,2	4,6
Sume transf. în țară - pers. juridice	183,5	672,8	1.026,5
Sume transf. în țară	186,6	676,0	1.031,1
Sume transf. din țară - pers. fizice	2,9	2,7	3,9
Sume transf. din țară - pers. juridice	330,9	844,9	1.060,1
Sume transf. din țară	333,8	847,6	1.064,0

**Numărul total de operațiuni de transferuri externe
defalcate pe monedă națională și monedă străină
- mil operațiuni-**

2019			2020			2021		
Tranzacții i TOTALE	Monedă națională	Monedă străină	Tranzacții TOTALE	Monedă națională	Monedă străină	Tranzacții TOTALE	Monedă națională	Monedă străină
4,5	1,7	2,8	3,8	1,2	2,6	5,4	2,0	3,4

III. TRANSFERURI DE FONDURI PENTRU ACTIVITATEA DE REMITERE DE BANI > 2.000 Euro

În anul 2021 au fost înregistrate în bazele de date ale Oficiului Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor 392 rapoarte de transferuri de fonduri pentru activitatea de remitere de bani, primite de la entități specializate care prestează servicii de plată, cuprinzând 8.839 operațiuni, în sumă totală de 26.638.712 euro.

Transferurile de fonduri pentru activitatea de remitere de bani efectuate în anul 2021, sunt defalcate astfel:

Transferuri de fonduri pentru activitatea de remitere de bani	Număr operațiuni	Sume (euro)
Transferuri interne	5.945	19.633.126
Transferuri din România în străinătate	148	352.358
Transferuri din străinătate în România	2.746	6.653.228
TOTAL	8.839	26.638.712

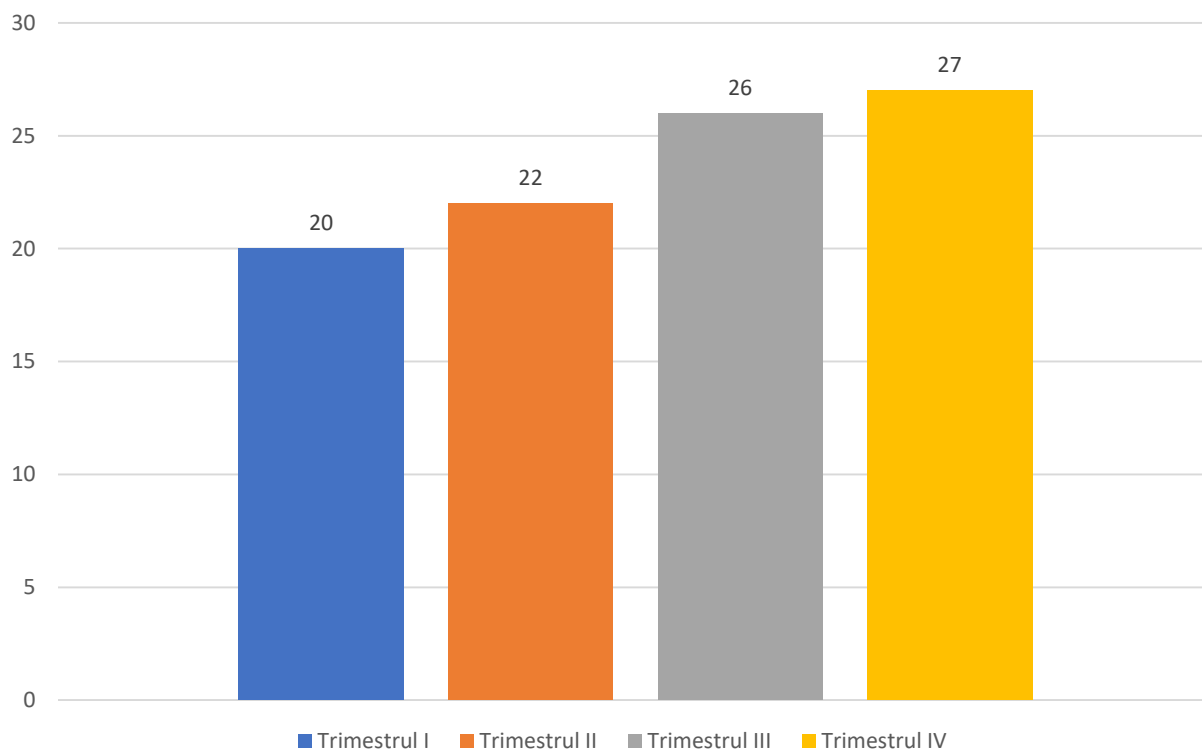
IV. FURNIZARE FEEDBACK CA URMARE A RAPORTELOR DE TRANZACȚII SUSPECTE CU OPERAȚIUNI NEEFECTUATE

Începând cu anul 2021, Oficiul a furnizat, trimestrial, feedback entităților raportoare și autorităților de supraveghere prudentială în a căror competență se află entitățile raportoare, referitor la eficacitatea și acțiunile întreprinse de acesta, ca urmare a rapoartelor de tranzacții

suspecte cu operațiuni neefectuate, fiind întocmite și transmise 96 adrese, precum și situațiile statistice aferente pentru fiecare lună calendaristică.

Beneficiari	Feedback furnizat trimestrial fiecărei entități raportoare și fiecărei autorități în de supraveghere prudențială în anul 2021 (număr adrese)			
	Trimestrul I	Trimestrul II	Trimestrul III	Trimestrul IV
Entități raportoare	19	21	25	24
Autorități de supraveghere prudențială	1	1	1	3
TOTAL	20	22	26	27

Feedback furnizat trimestrial fiecărei entități raportoare și fiecărei autorități în de supraveghere prudențială în anul 2021 (număr adrese)

COOPERARE INTERNAȚIONALĂ - Schimbul de informații realizat de FIU România - ONPCSB în anul 2021

Încă de la înființarea sa, în anul 1999, Oficiul a avut asigurat cadrul legal necesar pentru a putea face schimb de informații financiare cu alte unități de informații financiare, în scopul prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului, fără ca această competență să fie condiționată de existența unui memorandum sau alt tip de acord/înțelegere încheiat cu instituții omoloage.

Cu toate acestea, din rațiuni ce derivă, de regulă, din practicile ce guvernează activitatea de cooperare, FIU România a încheiat cu peste 50 de state membre sau terțe acorduri de cooperare bilaterală care au ca obiect realizarea schimbului de informații financiare.

Cadrul legal actual stabilește, fără echivoc, faptul că Oficiul poate face schimb de informații, din proprie inițiativă sau la cerere, în baza reciprocității, prin canale protejate de comunicare, cu instituții străine care au funcții asemănătoare sau cu alte autorități competente din alte state membre sau state terțe, care au obligația păstrării secretului în condiții similare, dacă asemenea comunicări sunt făcute în scopul prevenirii și combaterii spălării banilor și a finanțării terorismului, inclusiv în ceea ce privește recuperarea produselor acestor infracțiuni.

Pentru realizarea schimbului de informații, Oficiul folosește rețelele securizate de comunicare oferite de Grupul Egmont - Egmont Secure Web (asigură interconectarea la nivel global, între Unitățile de Informații Financiare (FIU-uri) membre) și FIU.NET (asigură interconectarea la nivel european, între FIU-urile din Statele Membre ale Uniunii Europene).

Utilizând rețelele securizate Egmont (ESW) și FIU.NET, Oficiul transmite și primește anual un număr important de cereri de informații, care stau la baza soluționării analizelor financiare efectuate în cadrul instituției, în îndeplinirea obligațiilor prevăzute de Legea nr. 129/2019, cu modificările și completările ulterioare, sau care contribuie la soluționarea analizelor efectuate în cadrul instituțiilor cu atribuții similare din străinătate.

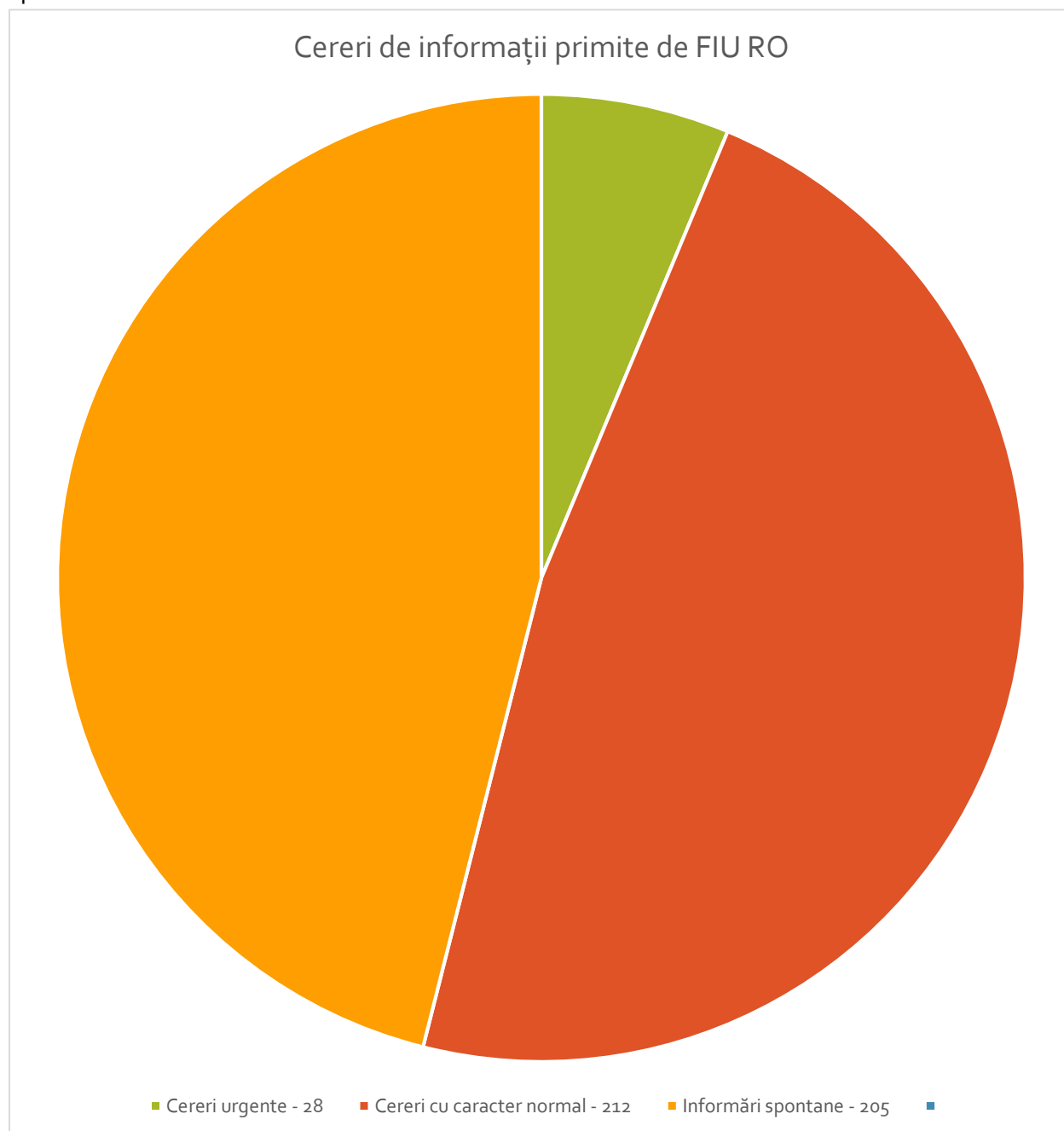
Cereri de informații și informări spontane primite în anul 2021

Prin intermediul rețelelor de schimb de informații la care Oficiul este conectat (FIU.NET și Egmont Secure Web), acesta are capacitatea de a face schimb de informații operativ cu peste 160 de unități de informații financiare, la nivel global.

În același timp, FIU-urile străine fac schimb de informații cu Oficiul, contribuind în acest fel

la creșterea valorii analizelor proprii.

În anul 2021, Oficiul a primit prin intermediul celor două canale de comunicații 240 cereri de informații, dintre care 28 au avut caracter urgent și 212 caracter normal, dar și 205 informări spontane.

În perioada analizată, țările de la care FIU România a primit cele mai multe cereri de informații au fost: Germania (30), Italia (23), Republica Moldova (17), Luxemburg (16), Marea

Britanie (12), Malta (9), Spania (8), Belgia (7), Olanda (7), Polonia (7), Israel (7), Cipru (6), Franța (6), Ungaria (6), Austria (5), Lituania (5), precum și Europol (5).

Procesarea cererilor de informații primite de la FIU-urile partenere și Europol a determinat cooperarea cu alte autoritățile române implicate în prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului: unități de parchet, Poliția Română, ANAF, BNR, Autoritatea Națională pentru Cetățenie, precum și solicitarea de informații de la instituții de credit.

De asemenea, precizăm că informările spontane au fost transmise către Oficiu pentru suspiciuni de spălare de bani proveniți din diferite infracțiuni (de exemplu: achiziție bunuri de lux de către persoane fizice cercetate în România, activități tranzacționale care nu sunt în concordanță cu domeniul de activitate declarat, fraudă prin dumping cu cipuri, activități de jocuri de noroc la distanță, proxenetism, bancruta frauduloasă, trafic de ființe umane, transferuri de bani în valoare mare fără justificare economică, conturi utilizate în mod fraudulos, utilizarea de conturi de tranzit, tranzacții cu criptomonedă, evaziune fiscală, transferuri blocate de către bănci, e-mail-uri compromise).

Cereri de informații și informări spontane trimise în anul 2021

În anul 2021, Oficiul a transmis un număr total de 221 cereri de informații către FIU-urile din străinătate, din care 71 de cereri urgente, 92 de cereri cu caracter normal și 58 de informări spontane, în principal către FIU-urile din Italia (20), Marea Britanie (19), Republica Moldova (16), Germania (13), S.U.A. (12), Estonia (9), Spania (9), Bulgaria (7), Elveția (7), Ungaria (7).

Conform procedurii operaționale pentru realizarea schimbului de informații, cererile au fost transmise în baza existenței unor suspiciuni cu privire la acțiunile desfășurate de persoane fizice și companii, care au indicat posibilitatea unor legături cu respectivele țări.

ACTIVITATEA DE SUPRAVEGHERE ȘI CONTROL – dimensiuni operaționale

Activitățile de supraveghere și control desfășurate de către Direcția Prevenire, Supraveghere și Control reprezintă **componenta principală** a responsabilității instituționale a Oficiului de **prevenire a spălării banilor, finanțării terorismului precum și cu privire la modul de punere în aplicare a sancțiunilor internaționale.**

Activitățile de supraveghere și control au o serie de obiective prestabilite, dintre care amintim:

- **analiza și prelucrarea informațiilor** obținute din bazele de date interne și externe ale Oficiului în vederea identificării entităților care sunt vulnerabile față de riscul de spălare a banilor și de finanțare a terorismului, **prin determinarea gradului de expunere la acest risc;**

- **analiza și prelucrarea informațiilor** obținute în timpul activității de control, coroborate cu cele din bazele de date interne și externe ale Oficiului, atunci când sunt identificate **suspiciuni de spălare a banilor sau de finanțare a terorismului**.

Activitatea specifică desfășurată de către Direcția Prevenire, Supraveghere și Control are doua componente:

- **supravegherea** entităților raportoare care intră în responsabilitatea ONPCSB. Activitatea se efectuează la sediul instituției în baza unui instrument analitic prestabilit la nivelul instituției și reprezintă abordarea pe bază de risc în raport cu expunerea entităților raportoare față de riscul de spălare a banilor și de finanțare a terorismului;

- **realizarea acțiunilor de control** conform prevederilor legale, astfel:

a) potrivit prevederilor art. 26 alin. (1) lit. d) din Lege, în vederea verificării modului de aplicare a prevederilor legale în domeniul prevenirii spălării banilor și finanțării terorismului, la toate entitățile raportoare care nu sunt supuse supravegherii autorităților prevăzute la art. 26 alin. (1) lit. a) din Lege;

b) potrivit prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 603/2011 pentru aprobarea Normelor privind supravegherea de către Oficiul Național de Prevenire și Combateră a Spălării Banilor a modului de punere în aplicare a sancțiunilor internaționale cu privire la modul de punere în aplicare a sancțiunilor internaționale de către entitățile reglementate, la toate entitățile raportoare care nu sunt supuse supravegherii autorităților prevăzute la art. 26 alin. (1) lit. a) din Lege;

c) potrivit prevederilor art. 57 din Lege la persoanele juridice cu privire la modul de respectare a prevederilor art. 56 alin. (1) din Lege și potrivit prevederilor art. 34⁵ alin. (2) din Ordonanța Guvernului nr. 26/2000 cu privire la asociații și fundații, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 246/2005, cu modificările și completările ulterioare, la asociații și fundații cu privire la modul de respectare a prevederilor art. 34⁴ din Ordonanța Guvernului nr. 26/2000, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 246/2005, cu modificările și completările ulterioare;

d) controale potrivit prevederilor art. 26 alin. (3) din Lege cu privire la tranzacțiile efectuate de persoane juridice și entități fără personalitate juridică, altele decât cele aflate sub supravegherea Băncii Naționale a României și Autorității de Supraveghere Financiară, atunci când din datele deținute de Oficiu există suspiciuni de spălare a banilor sau de finanțare a terorismului.

ACTIVITATEA DE SUPRAVEGHERE

În baza dispozițiilor Legii nr. 129/2019, Oficiul Național de Prevenire și Combateră a Spălării Banilor are atribuții de supraveghere și control a modului de aplicare a prevederilor

legii speciale și ale legislației secundare, de către entitățile raportoare prevazute de lege care nu sunt supravegheate de B.N.R. și A.S.F.

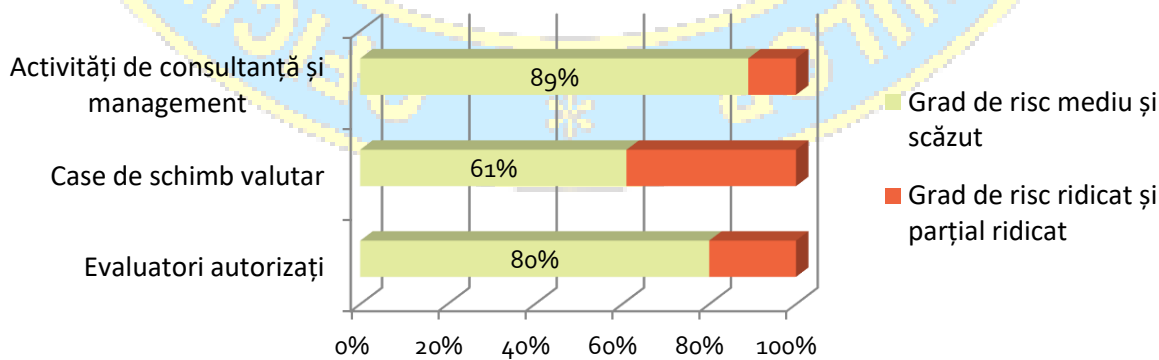
Activitatea de supraveghere se realizează prin intermediul unui sistem operațional specific abordării pe bază de risc, ce presupune aplicarea unor procese analitice de evaluare a unor indicatori de risc, stabilind astfel nivelul de expunere la riscul de SB/FT a entităților raportoare supravegheate de Oficiu, prin prisma nivelului de conformare cu obligațiile legale din domeniu. Stabilirea frecvenței și intensității activității de supraveghere se realizează pe baza de risc, având ca bază rezultatele SNRA (The SupraNational Risk Assessment report).

În **anul 2021** au fost supravegheate off-site **1.851** entități raportoare, din Municipiul București și toate județele țării, astfel:

Obiectul principal de activitate	Nr. entități
EVALUATORII AUTORIZAȚI (B+toate județele)	567
Case de schimb valutar (B, PH, AG)	104
Activități de consultanță și management (BR, BZ, CL, DB, GR, IL, TL)	1.180
TOTAL:	1.851

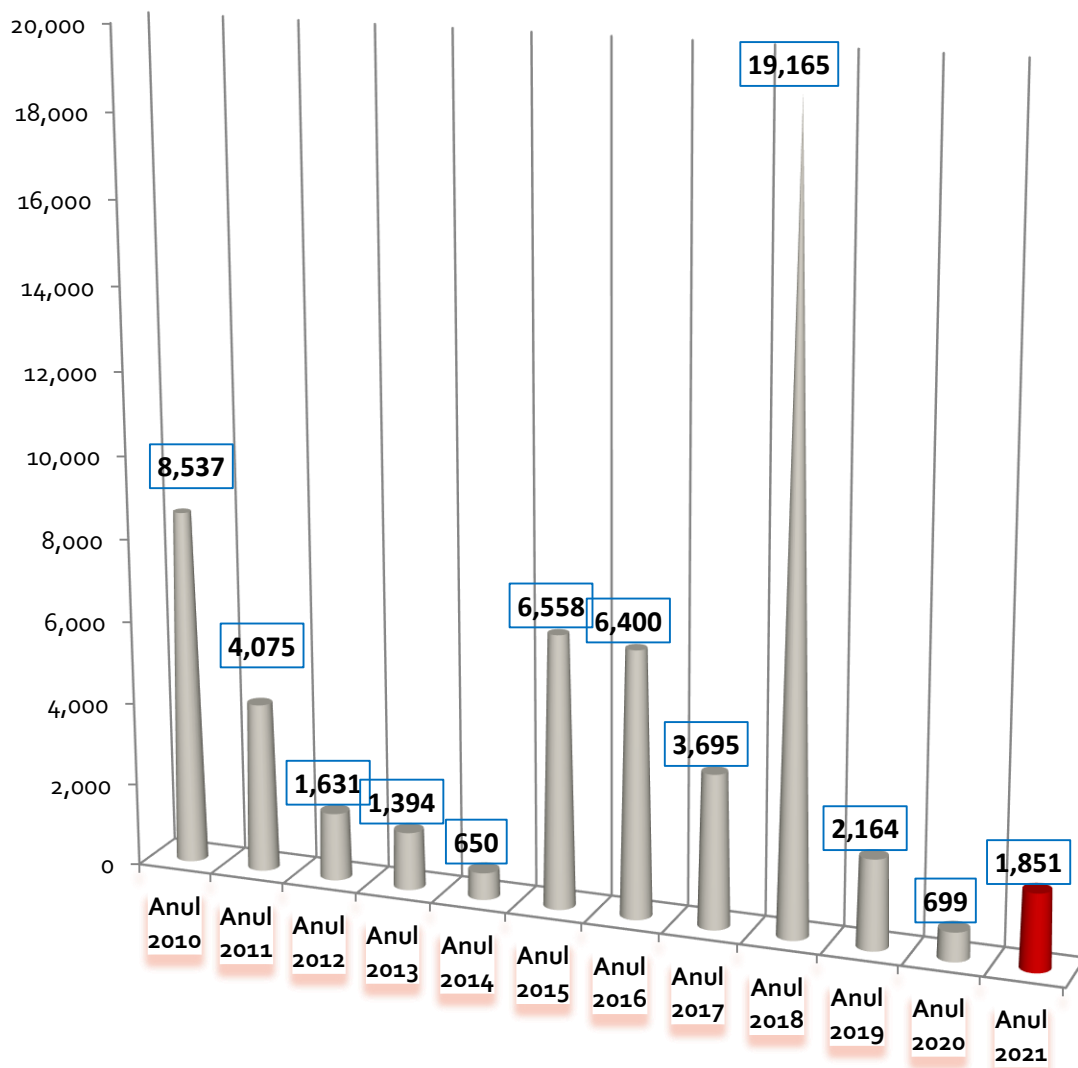
Ca urmare a evaluării, în cadrul procesului analitic, a gradului de expunere la riscul de spălare a banilor și finanțarea terorismului, pe baza datelor și informațiilor existente la nivelul ONPCSB, au fost obținute următoarele rezultate în baza cărora s-au inițiat acțiuni de verificare și control pentru entitățile încadrate cu un grad de risc ridicat:

Structura entităților supravegheate în raport cu gradul de expunere la risc aferent fiecărui obiect de activitate evaluat

Analiza comparativă privind activitatea de supraveghere realizată în anii precedenți față de anul 2021:

Număr entități supravegheate off site - evoluție

EVOLUȚIA DOMENIULUI DE ACTIVITATE VIZAT ÎN REALIZAREA SUPRAVEGHERII OFF SITE

2010	TOTAL: 8.537
•Consultanță în afaceri și management (B) - 7.815 •Închirierea și subînchirierea bunurilor imobiliare proprii sau închiriate (B) - 722	
2011	TOTAL: 4.075
•Furnizori de servicii (B) - 3.363 •Agenții imobiliare (B) - 712	
2012	TOTAL: 1.631
•IFN-uri (B) - 880 •Case de schimb valutar (B) - 289 •Furnizori de servicii (B) - 242 •Comerț cu metale și pietre prețioase (B) - 220	
2013	TOTAL: 1.394
•Comerț cu ridicata al cerealelor, semințelor, furajelor și tutunului neprelucrat (B) -292 •Comerț cu ridicata al cărnii și produselor din carne (B) - 403 •Comerț cu ridicata al produselor farmaceutice (B) - 699	
2014	TOTAL: 650
•Furnizori de rețele și servicii de comunicații autorizați ANCOM (B) - 416 •Colectarea deșeurilor nepericuloase (B) - 191 •Societăți ce dețin licențe audiovizuale CNA (B) - 43	
2015	TOTAL: 6.558
•Activități de jocuri de noroc și pariuri (B) - 824 •Case de schimb valutar (B) - 324 •Asociații si fundații (B) - 461 •Profesii juridice liberale – notari si avocați (B) - 4.949	

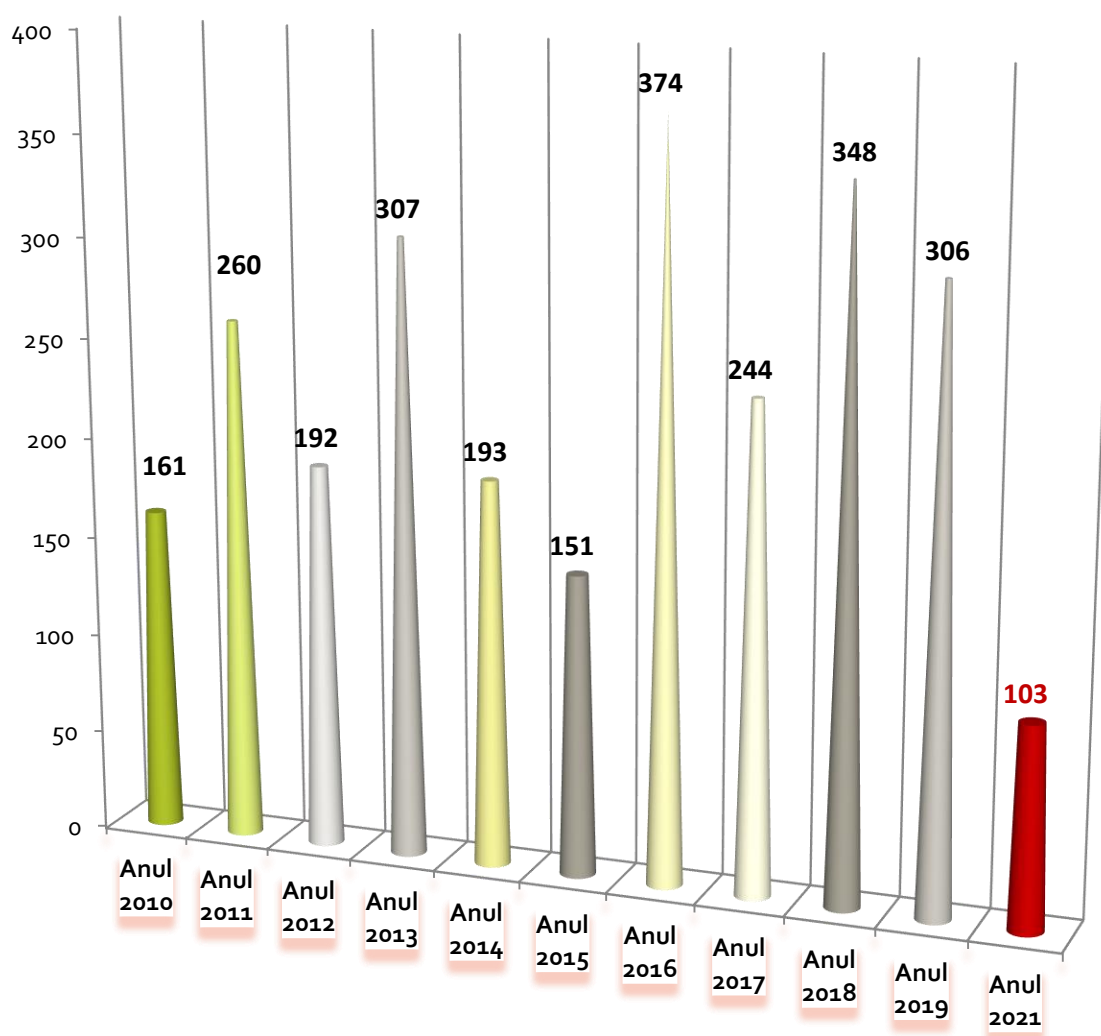
2016	TOTAL: 6.400
• IFN – Reg. de Evidență al BNR (B) - 516 • Furnizori de servicii poștale (B) - 86 • Contabilitate, audit și consultanță fiscală (B) - 1.749 • Agenții imobiliare (B) - 2.693 • Activități de studiere a pieței și de sondare a opiniei publice (B) - 484 • Servicii de transporturi pe apă, aeriene și activități auxiliare (B) - 872	
2017	TOTAL: 3.695
• IFN – Reg. Gen (B, BV, IS, SB) și de Evidență al BNR (BV, IS, SB) - 578 • Case de schimb valutar (B, BV, IS, SB) - 113 • Agenții imobiliare (BV, IS, SB) - 711 • ONG-uri - fundații (B) - 2.293	
2018	TOTAL: 19.165
• IFN-uri din Registrul de Evidență al BNR – case de amanet, C.A.R. (CT, TM, DJ) - 621 • Case de schimb valutar (CT, TM, DJ) - 53 • Agenții imobiliare (B, CT, TM, DJ) - 3.744 • Contabilitate, audit, consultanță fiscală (B, CT, BV, IS, TM, DJ) - 4.228 • ONG-uri – fundații (CT, BV, IS, TM, DJ) - 1.535 • ONG-uri – asociații (B, BV) - 8.979 • Cazinouri (B) - 5	
2019	TOTAL: 2.164
• IFN-uri din Registrul de Evidență al BNR – case de amanet, C.A.R., entit. fără scop patrimonial (B, PH, AG, GL, OT, CJ, SV, IF) - 1.765 • Case de schimb valutar (B, PH, AG, GL, OT, CJ, SV, IF) - 145 • Avocați și notari (B) - 242 • Servicii poștale - 12	
2020	TOTAL: 699
• IFN-uri din Registrul de Evidență al BNR - Case de amanet (B) - 508 • IFN-uri din Registrul General al BNR (B) - 54 • IFN-uri din Registrul General al BNR - Case de ajutor reciproc (B) - 137	
2021	TOTAL 1.851
• Evaluatori autorizați (B și toate județele) - 567 • Case de schimb valutar (B, PH, AG) - 104 • Activități de consultanță și management (BR, BZ, CL, DB, GR, IL, TL) - 1.180	

ACTIVITATEA DE CONTROL

În cursul anului 2021 activitatea de control s-a realizat atât la sediul Oficiului (control off site), cât și la sediile entităților raportoare (control parțial on site – transmiterea documentelor s-a realizat prin mijloace de comunicare la distanță, iar analiza acestora s-a realizat atât la sediul Oficiului, cât și la sediul entităților raportoare).

În anul 2021, au fost efectuate **103 acțiuni de verificare și control**.

Număr entități supravegheate on site (controale) - evoluție

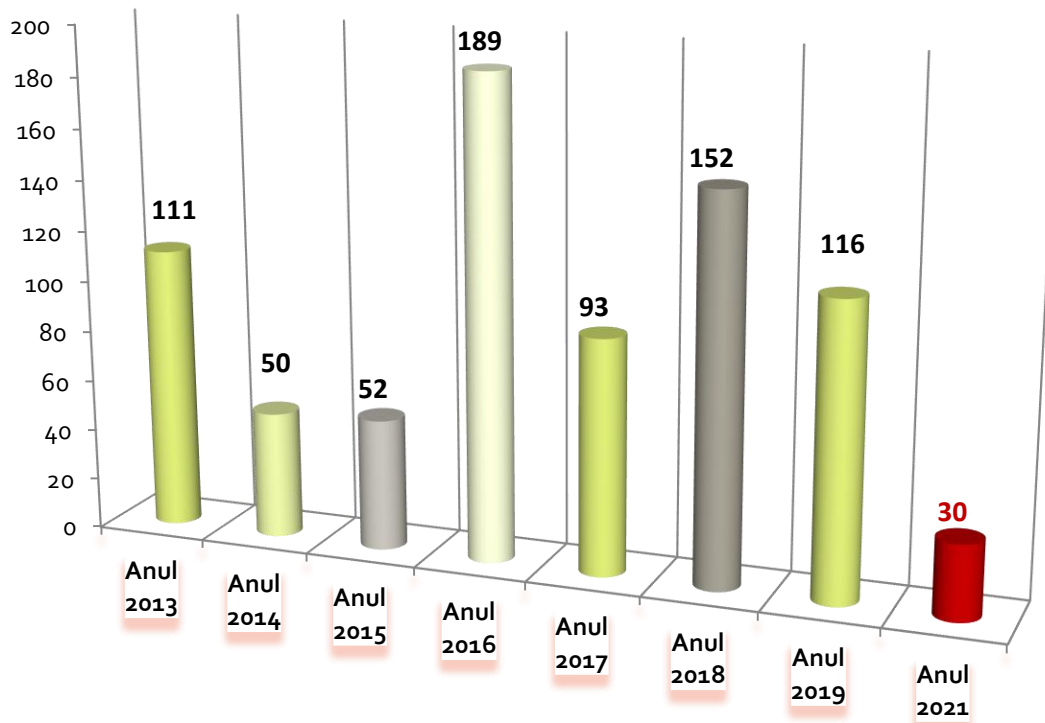

Din cele **103 de entități controlate** de către ONPCSB, un număr de **30 entități au fost sancționate** pentru nerespectarea prevederilor **Legii nr. 129/2019** si **HG nr. 603/2008**, astfel:

NR. Entități controlate – TOTAL:	103
NR. Entități sancționate	30
NR. Sancțiuni aplicate, din care:	57
NR. Amenzi	21
NR. Avertismente	36
Cuquantum amenzi:	505.000 lei

**ANALIZE COMPARATIVE PRIVIND REZULTATELE ANILOR PRECEDENȚI
ȘI REZULTATELE ANULUI 2021**

EVOLUȚIA NUMĂRULUI DE ENTITĂȚI SANȚIONATE

DOMENIUL DE ACTIVITATE AL ENTITĂȚILOR CONTROLATE, NUMĂRUL ENTITĂȚILOR SANȚIONATE, SANȚIUNILE APLICATE ȘI PREVEDERILE LEGALE ÎNCĂLCATE

9 entități sancționate

CASE DE AMANET - 56 controlate

- **7 amenzi** în cuantum de **110.000 lei** - pentru nerespectarea L.129 și HG.603
- **10 avertismente** - pentru nerespectarea L.129 și HG.603

15 entități sancționate

CASE DE SCHIMB VALUTAR - 20 controlate

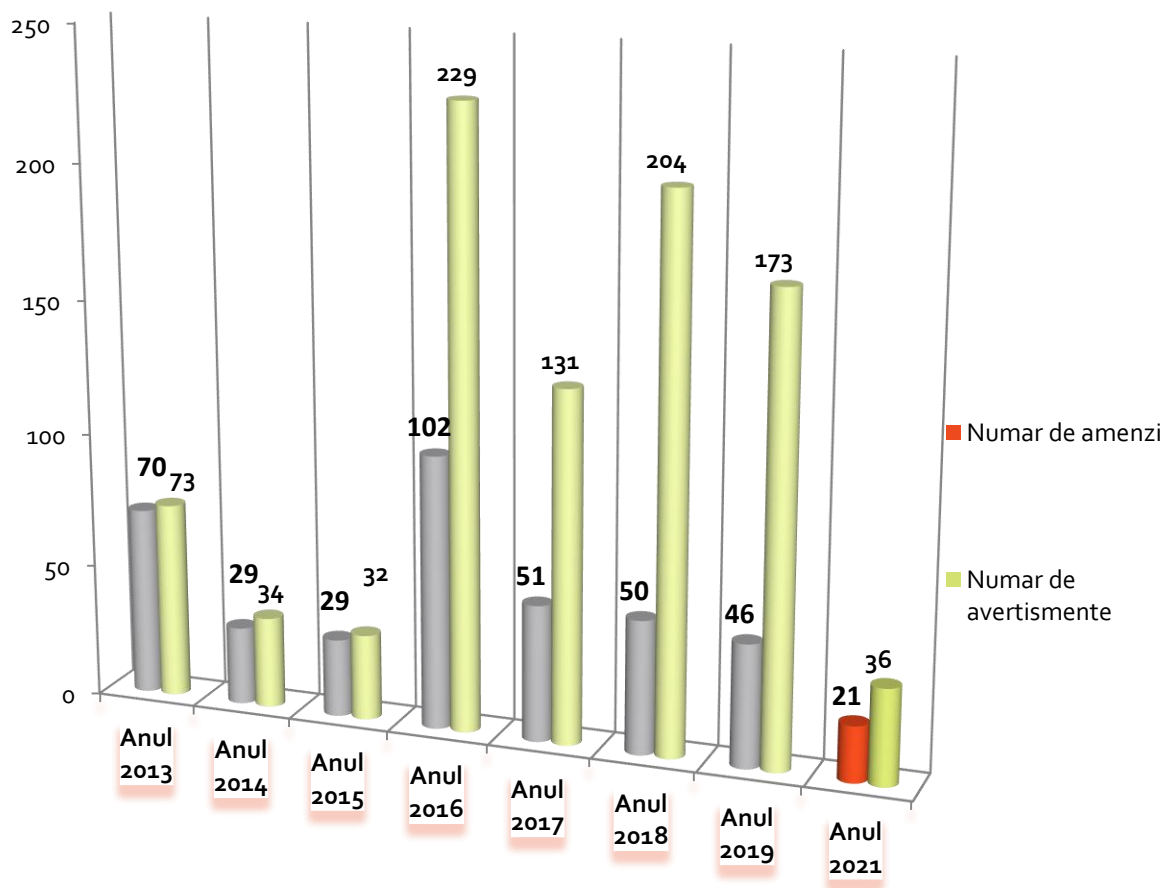
- **10 amenzi** în cuantum de **315.000 lei** - pentru nerespectarea L.129
- **18 avertismente** - pentru nerespectarea L.129 și HG.603

6 entități sancționate

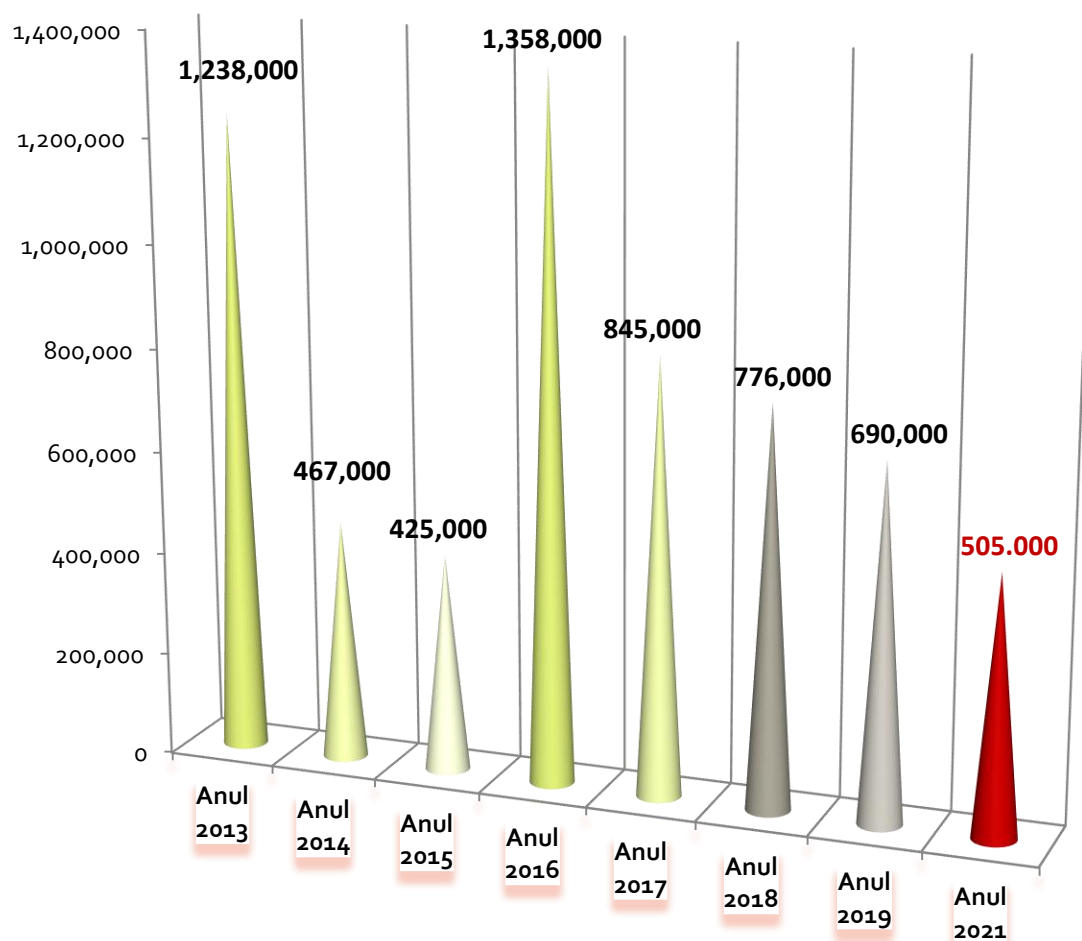
IFN din Reg Gen al BNR - 27 controlate

- **4 amenzi** în cuantum de **80.000 lei** - pentru nerespectarea L.129 și HG.603
- **8 avertismente** - pentru nerespectarea L.129

EVOLUȚIA NUMĂRULUI DE SANȚIUNI APLICATE

EVOLUȚIA CUANTUMULUI AMENZILOR APLICATE (LEI)

Principalele domenii de activitate vizate în activitatea de supraveghere on site desfășurată de ONPCSB în anul 2021, au fost:

Domeniul de activitate vizat / județul	Nr. entități controlate
Case de amanet / București	56
Case de schimb valutar / Bihor și Timiș	20
IFN-uri din Registrul General al BNR	27
TOTAL:	103

IMPORTANȚA ACTIVITĂȚII DE CONTROL A ENTITĂȚILOR RAPORTOARE

Acțiunile de verificare și control urmăresc:

- **verificarea modului de respectare a legislației principale și secundare în domeniul prevenirii și combaterii SB/FT** de către entitățile raportoare (conformitatea la lege), având ca rezultat creșterea gradului de conștientizare a entităților raportoare față de riscul de spălare a banilor și de finanțare a terorismului, precum și cu privire la modul de aplicare a sancțiunilor internaționale;
- **realizarea instruirilor reprezentanților/angajaților entităților** controlate cu privire la modul de aplicare a prevederilor legislației principale și secundare în domeniul prevenirii și combaterii SB/FT, precum și a modului de interpretare a acestora;
- **identificarea, după caz, a operațiunilor/circuitelor/activităților suspecte de spălare a banilor** efectuate de către/prin intermediul entităților controlate;
- **creșterea calității rapoartelor de tranzacții suspecte** prin înțelegerea modului de aplicare a măsurilor de cunoaștere, acceptare și monitorizare a clientelei, a beneficiarilor reali, precum și de evaluare a riscurilor;
- **creșterea numărului/calității rapoartelor de tranzacții cu numerar și transferuri externe** prin cunoaștere și înțelegere a modului de aplicare a prevederilor legale în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului;
- **crearea premiselor realizării** întâlnirilor de lucru cu reprezentanții structurilor de conducere a diverselor profesii liberale, încheierea de noi protocoale cu aceștia, precum și actualizarea/îmbunătățirea celor existente;
- **crearea unei culturi a conformității și creșterea gradului de conștientizare** a entităților raportoare cu privire la importanța respectării prevederilor legale în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului, precum și a modului de aplicare a sancțiunilor internaționale;
- **aplicarea sancțiunilor contravenționale** ca măsuri coercitive luate ca urmare a necunoașterii/neaplicării corespunzătoare a prevederilor legale în domeniu, ce au ca rezultat imediat cunoașterea prevederilor legale în domeniu, precum și conformarea la lege.

OBIECTIVE PRIORITARE PENTRU ANUL 2022

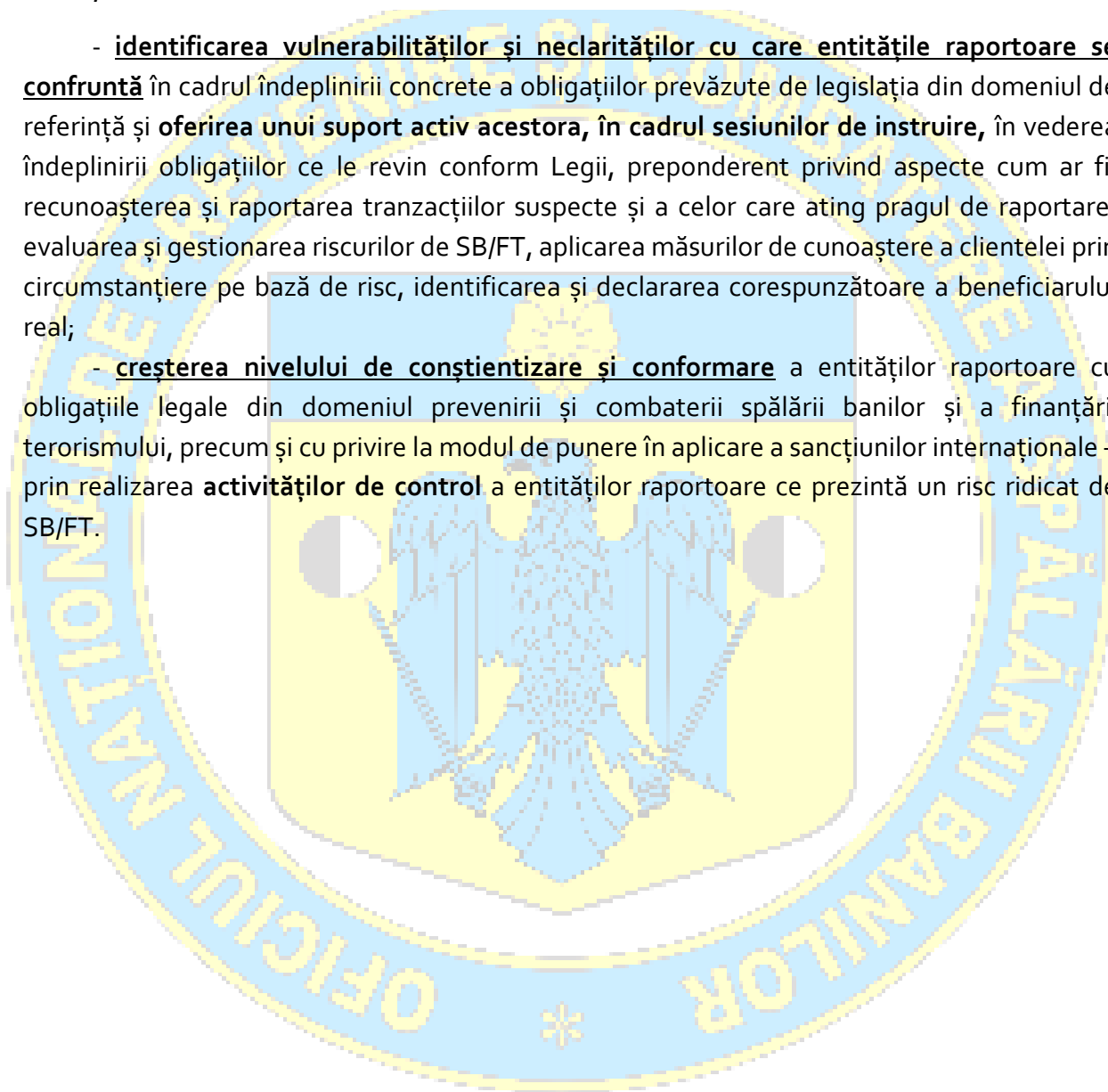
Obiectivele prioritare pentru anul 2022 în ceea ce privește activitățile de supraveghere, control și instruire a entităților raportoare, vizează în principal:

- **supravegherea pe bază de risc a entităților raportoare**, în vederea diminuării riscului de neconformitate a acestora cu legislația de prevenire și combatere a spălării banilor/finanțării terorismului/ regimului sancțiunilor internaționale;

- **creșterea nivelului de cunoaștere și interpretare corectă** a obligațiilor legale din domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și a finanțării terorismului, precum și cu privire la modul de punere în aplicare a sancțiunilor internaționale, obligații legale ce le incumbă entităților raportoare – **prin realizarea activităților de instruire** a entităților raportoare realizate atât în cadrul acțiunilor de control, cât și în cadrul sesiunilor de instruire organizate de Oficiu;

- **identificarea vulnerabilităților și neclarităților cu care entitățile raportoare se confruntă** în cadrul îndeplinirii concrete a obligațiilor prevăzute de legislația din domeniul de referință și **oferirea unui suport activ acestora, în cadrul sesiunilor de instruire**, în vederea îndeplinirii obligațiilor ce le revin conform Legii, preponderent privind aspecte cum ar fi: recunoașterea și raportarea tranzacțiilor suspecte și a celor care ating pragul de raportare, evaluarea și gestionarea riscurilor de SB/FT, aplicarea măsurilor de cunoaștere a clientelei prin circumstanțiere pe bază de risc, identificarea și declararea corespunzătoare a beneficiarului real;

- **creșterea nivelului de conștientizare și conformare** a entităților raportoare cu obligațiile legale din domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și a finanțării terorismului, precum și cu privire la modul de punere în aplicare a sancțiunilor internaționale – prin realizarea **activităților de control** a entităților raportoare ce prezintă un risc ridicat de SB/FT.

3. SUPT OPERAȚIONAL

JURIDIC

Având în vedere faptul că, la data de 18 iulie 2019, a fost publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, Legea nr. 129/2019 pentru prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, care transpune Directiva (UE) 2015/849 a Parlamentului European și a Consiliului privind prevenirea utilizării sistemului financiar în scopul spălării banilor sau finanțării terorismului, de modificare a Regulamentului (UE) nr. 648/2012 al Parlamentului European și al Consiliului și de abrogare a Directivei 2005/60/CE a Parlamentului European și a Consiliului și a Directivei 2006/70/CE a Comisiei, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene la data de 05 iunie 2015, **Serviciul Juridic** a fost implicat în procesul de elaborare/avizare și de realizare a procedurilor legislative pentru intrarea în vigoare a următoarelor proiecte de acte normative, prezentate în ordine cronologică:

- a. Ordinul Președintelui ONPCSB nr. 208/2020 pentru aprobarea modelului și conținutului formularului tipizat Proces verbal de constatare și sancționare a contravențiilor, ale legitimației de control, precum și a caracteristicilor de tipărire a acestora, publicat în Monitorul Oficial al României nr. 57 din 19 ianuarie 2021;
- b. Ordinul Președintelui ONPCSB nr. 37/2021 privind aprobarea Normelor de aplicare a prevederilor Legii nr. 129/2019 pentru prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, pentru entitățile raportoare supravegheate și controlate de Oficiul Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor, publicat în Monitorul Oficial nr. 240 din 9 martie 2021;
- c. Ordinul Președintelui ONPCSB nr. 47/2021 pentru aprobarea Regulamentului privind înregistrarea entității raportoare în evidențele Oficiului Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor, publicat în Monitorul Oficial nr. 270 din 18 martie 2021;
- d. Ordinul Președintelui ONPCSB nr. 79/2021 pentru aprobarea Regulamentului privind transmiterea informațiilor către Oficiul Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor, publicat în Monitorul Oficial nr. 411 din 20 aprilie 2021;
- e. Legea nr. 102/2021 privind completarea art. 49 din Legea nr. 129/2019 pentru prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, publicată în Monitorul Oficial nr. 446 din 27 aprilie 2021;
- f. Legea nr. 101/2021 pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 111/2020 privind modificarea și completarea Legii nr. 129/2019 pentru prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, pentru completarea art. 218 din Ordonanța de urgență a

Guvernului nr. 99/2006 privind instituțiile de credit și adecvarea capitalului, pentru modificarea și completarea Legii nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală, precum și pentru completarea art. 12 alin. (5) din Legea nr. 237/2015 privind autorizarea și supravegherea activității de asigurare și reasigurare, publicată în Monitorul Oficial Nr. 446 din 27 aprilie 2021;

- g. Ordinul Președintelui ONPCSB nr. 14/2021 pentru aprobarea formei și conținutului rapoartelor prevăzute la art. 6 și 7 din Legea nr. 129/2019 pentru prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative și a metodologiei de transmitere a acestora, publicat în Monitorul Oficial Nr. 271 din 18 martie 2021;
- h. Hotărârea Guvernului nr. 491/2021 pentru aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a Oficiului Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor, publicată în Monitorul Oficial Nr. 451 din 27 aprilie 2021;
- i. Ordonanță de Urgență nr. 43/2021 pentru prelungirea termenului de depunere a declarației anuale privind beneficiarul real al persoanei juridice, prevăzut la art. 56 alin. (4) din Legea nr. 129/2019 pentru prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, publicată în Monitorul Oficial nr. 561 din 31 mai 2021.

Totodată, reprezentanții din cadrul Serviciului Juridic au participat, în această perioadă la:

- întrunirile Consiliului Inter-instituțional pentru implementarea sancțiunilor internaționale, organizat în temeiul O.U.G. nr. 202/2008, la nivelul Ministerului Afacerilor Externe;
- întâlnirile Comisiei de monitorizare, coordonare și îndrumare metodologică a dezvoltării sistemului de control managerial al Oficiului Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor.

1. Asigurarea asistenței juridice de specialitate în relațiile Oficiului cu terții, prin emiterea punctelor de vedere asupra unui document.

Acordarea consultanței de specialitate persoanelor prevăzute de dispozițiile art. 5 din Legea nr. 129/2019, cu modificările și completările ulterioare și altor autorități și instituții, cu referire la modul de aplicare a prevederilor legale în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și a finanțării terorismului.

Activitatea de asigurare a asistenței juridice de specialitate în relațiile Oficiului cu terții, respectiv de acordare a consultanței de specialitate s-a concretizat în elaborarea unui număr de 120 de puncte de vedere și răspunsuri la solicitările entităților raportoare referitoare la modul de aplicare a prevederilor legale în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și a finanțării terorismului (fără a fi incluse răspunsurile telefonice).

Totodată, Serviciul Juridic a soluționat un număr de:

- 100 - solicitări din partea instituțiilor statului;
- 45 - solicitări din partea Băncii Naționale a României;
- 109 - referate și note interne întocmite.

2. Asigurarea asistenței juridice de specialitate în relațiile Oficiului cu terții, în materie procesuală.

Serviciul Juridic a asigurat reprezentarea Oficiului în fața autorităților competente, prin persoanele desemnate care au întocmit actele de procedură necesare soluționării a 14 dosare aflate pe rolul instanțelor de judecată. De asemenea, Serviciul Juridic a luat măsurile necesare pentru asigurarea punerii în executare, potrivit legii, a hotărârilor judecătorești rămase definitive, precum și a hotărârilor primei instanțe care sunt executorii de drept, potrivit legii.

3. Activitatea de avizare pentru legalitate

În perioada 01.01.2021-26.05.2021 activitatea de avizare pentru legalitate a actelor administrative ale președintelui Oficiului și a contractelor civile și comerciale prin care este angajată răspunderea patrimonială a Oficiului s-a concretizat în avizarea unui număr de 135 de ordine ale președintelui, note justificative, precum și contracte sau alte acte emise de structurile de specialitate din cadrul Oficiului.

Începând cu data de 27.05.2021, odată cu intrarea în vigoare a Regulamentului de organizare și funcționare a Oficiului Național de Prevenire și Combaterea Spălării Banilor, aprobat prin H.G. nr. 491/2021, a fost înființată Direcția Juridică, Metodologie și Relația cu Parlamentul, având în subordine trei structuri: Serviciul Litigii și Contencios, *Compartimentul Legislație, Avizare și Metodologie* și Compartimentul Soluționare Petiții.

Principalele activități desfășurate în cadrul Direcției Juridice, Metodologie și Relația cu Parlamentul, în perioada 27.05.2021-31.12.2021, au constat în:

1. *Analizarea și avizarea pentru legalitate a proiectelor de acte normative* inițiate de către Oficiu, prin Ministerul Finanțelor și realizarea procedurilor legislative necesare pentru intrarea în vigoare a acestora, inclusiv prin susținerea acestor proiecte în fața autorităților publice și în cadrul comisiilor de specialitate ale Parlamentului.

În perioada septembrie – decembrie 2021, proiectul de lege privind modificarea Legii nr. 129/2019 pentru prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, elaborat în scopul transpunerii art. 3 din Directiv (UE) 2019/2177³, s-a aflat în procedură parlamentară. Acesta a fost adoptat de Senat și

³ a Parlamentului European și a Consiliului de modificare a Directivei 2009/138/CE privind accesul la activitate și desfășurarea activității de asigurare și de reasigurare (Solvabilitate II), a Directivei

de Camera Deputaților și a devenit Legea nr. 315/2021 privind modificarea și completarea Legii nr. 129/2019 pentru prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative.

2. *Analizarea și emiterea unor puncte de vedere și/sau avizarea* următoarelor proiecte de acte normative inițiate de către alte instituții sau autorități publice:

- Proiectul Hotărârii Guvernului privind aprobarea Strategiei naționale împotriva criminalității organizate 2021 – 2024 - finalizat prin intrarea în vigoare a Hotărârii Guvernului nr. 930/2021;

- Proiectul Hotărârii Guvernului pentru modificarea și completarea Regulamentului de aplicare a Codului Vamal al României, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 707/2006 - finalizat prin intrarea în vigoare a Hotărârii Guvernului nr. 1.184/2021;

- Proiectul Hotărârii Guvernului privind aprobarea metodologiei de elaborare, implementare, monitorizare, evaluare și actualizare a strategiilor guvernamentale - finalizat prin intrarea în vigoare a Hotărârii Guvernului nr. 379/2022;

- Proiectul Hotărârii Guvernului privind aprobarea Strategiei Naționale Anticorupție 2021 - 2025 și a documentelor aferente acestuia - finalizat prin intrarea în vigoare a Hotărârii Guvernului nr. 1.269/2021;

- Proiectul de Ordonanță a Guvernului privind stabilirea unor măsuri de facilitare a utilizării informațiilor financiare și de alt tip în scopul prevenirii, depistării, investigării sau urmăririi penale a anumitor infracțiuni - finalizat prin intrarea în vigoare a Ordonanței Guvernului nr. 9/2021, aprobată cu modificări prin Legea nr. 169/2022;

- Proiectul Hotărârii Guvernului pentru aprobarea Strategiei naționale privind recuperarea creanțelor provenite din infracțiuni pentru perioada 2021 - 2025 "Criminalitatea nu este profitabilă!" și a Planului de acțiune pentru implementarea Strategiei naționale privind recuperarea creanțelor provenite din infracțiuni pentru perioada 2021 - 2025 "Criminalitatea nu este profitabilă!" - finalizat prin intrarea în vigoare a Hotărârii Guvernului nr. 917/2021;

- Proiectul Instrucțiunilor privind prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului în domeniul jocurilor de noroc din România - finalizat prin intrarea în vigoare a Ordinului Președintelui Oficiului Național pentru Jocuri de Noroc nr. 370/2021;

- Proiectul Ordonanței de urgență a Guvernului pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ - finalizat prin intrarea în vigoare a Ordonanței de urgență nr. 138/2021, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 156/2022;

2014/65/UE privind piețele instrumentelor financiare și a Directivei (UE) 2015/849 privind prevenirea utilizării sistemului financiar în scopul spălării banilor sau finanțării terorismului

- Proiectul Hotărârii Guvernului pentru aprobarea procedurii de autorizare a caselor de schimb valutar și a entităților care dețin în administrare structuri de primire turistice cu funcțiuni de cazare turistică, precum și a procedurii de înregistrare a punctelor de schimb valutar.

- Propunere legislativă privind registrul comerțului și registrul persoanelor juridice fără scop lucrativ – aflată în procedură parlamentară;

- Proiect de Lege privind registrul comerțului și pentru modificarea și completarea altor acte normative cu incidență asupra înregistrării în registrul comerțului – aflat în procedură parlamentară.

3. *Analizarea și avizarea, sub aspectul legalității, a unui număr de 359 ordine emise de președintele Oficiului, precum și a altor acte prin intermediul cărora este angajată răspunderea patrimonială a instituției.*

4. *Analizarea și elaborarea răspunsurilor la chestionare:*

- Chestionarul transmis de Secretariatul Conferinței Statelor Părți la Convenția Consiliului Europei din 16 mai 2005 privind spălarea, descoperirea, sechestrarea și confiscarea produselor infracțiunii și finanțarea terorismului;

- Chestionarul transmis de MSC Working Group privind suspendarea tranzacțiilor și blocarea fondurilor;

- Chestionarul referitor la reglementarea furnizorilor de servicii de active virtuale.

5. *Formularea răspunsurilor la un număr de:*

- **308** adrese/petiții transmise de către entitățile raportoare prevazute la art. 5 din Legea nr. 129/2019, cu modificările și completările ulterioare, referitoare la modul de aplicare a dispozițiilor legale;

- **72** de solicitări ale Băncii Naționale a României, transmise conform dispozițiilor din OUG. nr. 99/ 2006 privind instituțiile de credit și adecvarea capitalului, cu modificările și completările ulterioare, coroborate cu prevederile Legii nr. 209/2019 privind serviciile de plată și pentru modificarea unor acte normative și Legii nr. 210/2019 privind activitatea de emitere de monedă electronică;

- **4** interpelări ale parlamentarilor, cu consultarea direcțiilor de specialitate din cadrul Oficiului.

Direcției Juridice, Metodologie și Relația cu Parlamentul a participat prin reprezentantul desemnat la:

- întrunirile Consiliului Inter-instituțional pentru implementarea sancțiunilor internaționale, organizat în temeiul O.U.G. nr. 202/2008, la nivelul Ministerului Afacerilor Externe;

- la elaborarea răspunsurilor pentru pregătirea chestionarelor pentru pregătirea Rundei a V-a de evaluare a Moneyval în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului.

TEHNOLOGIA INFORMAȚIEI, BAZE DE DATE ȘI STATISTICĂ - SISTEM INFORMATIC

DTIBDS a asigurat funcționarea în condiții adecvate a întregii infrastructuri hardware-software operate la nivelul ONPCSB și care susține activitățile Oficiului - sistemele proprii și interfețele cu sistemele externe - și a efectuat operațiuni conexe precum:

- administrarea sistemului de management al cazurilor;
- preluarea rapoartelor de tranzacții suspecte și a mesajelor aferente;
- gestionarea bazelor de date privind operațiunile în numerar, transferurile externe și remiterile de fonduri;
- asigurarea schimbului de informații cu PICCJ și cu ceilalți beneficiari ai produselor de analiză;
- administrarea și operarea nodurilor naționale FIU.net și EGMONT pentru schimbul de informații cu partenerii europeni și internaționali;
- asigurarea accesului analiștilor Oficiului la sursele de date externe necesare în exercitarea atribuțiilor ce le revin;
- generarea de rapoarte privind utilizarea sistemelor;
- introducerea unor entități raportoare noi în platformă;
- administrarea și oferirea suportului pentru toți utilizatorii.

Tot pe parcursul anului trecut, ONPCSB a lansat o procedură de achiziție publică (licitație deschisă) finalizată cu încheierea contractului pentru implementarea Sistemului Informatic Integrat de Analiză a Informațiilor. Sistemul urmează a fi dat în producție la sfârșitul anului 2022. Principalele atribute ale noului sistem includ:

- soluție completă de gestiune a proceselor de preluare date (rapoarte, informări și solicitări) - prelucrare - analiză - diseminare - statistici - arhivare;
- capabilități de preluare a datelor transmise de către sistemele informatice ale entităților raportoare în mod eficient, sigur și constant prin servicii web și API (Application Programming Interface) cu funcționalități de traducere de date, firewall și funcții de control acces;

- capabilități de înregistrare automată în format electronic a tuturor rapoartelor transmise de entitățile raportoare în registre electronice speciale;
- implementarea de fluxuri electronice de repartizare/avizare/semnare astfel încât să se elimine circulația documentelor în format letric în organizație;
- capabilități de tip Extract-Transform-Load (ETL) prin care să asigure extragerea, procesarea, validarea și încărcarea datelor într-un depozit de date;
- capabilități de conectare la bazele de date sau la registrele naționale deținute de instituții publice din România prin servicii web și API (Application Programming Interface) cu funcționalități de traducere de date, firewall și funcții de control acces;
- capabilități de căutare în sursele de date care nu dispun de interfețe de tip API sau alți conectori standard;
- capabilități de căutare în rețele sociale;
- capabilități de monitorizare a tranzacțiilor raportate de entitățile obligate prin lege, în vederea identificării suspiciunilor de spălare de bani și finanțarea terorismului, în conformitate cu scenariile de detecție definite;
- generarea unei singure alerte pe baza agregării rezultatelor pentru o entitate persoană fizică/juridică prin combinarea scenariilor de detecție. Astfel, va fi furnizată o vedere de ansamblu asupra persoanei fizice/juridice, prin agregarea scenariilor și a factorilor de risc, permițând astfel analiștilor să ia decizii pe baza riscului identificat;
- permite analiștilor să realizeze căutări direcționate în legătură cu spălarea banilor/finanțarea terorismului;
- dispune de algoritmi de căutare de tip fuzzy pentru a permite analiștilor să identifice într-o interfață de navigare toate potențialele potriviri (inclusiv transliterațiile, erorile de ortografiere, erorile de tehnoredactare și transcrieri fonetice) sau să configureze scenariile de detecție pentru monitorizarea datelor;
- capabilități de indexare completă a textului din documentele atașate tranzacțiilor suspecte;
- capabilități de reprezentare grafică a diagramelor de rețea care să asigure afișarea entităților și a fluxurilor financiare, inclusiv cu informații geospațiale (suprapuse pe o hartă);
- eliminarea operațiunilor manuale necesare prelucrării rapoartelor preluate zilnic de la entitățile raportoare și introducerii acestora în bazele de date ale Oficiului;
- gestiunea electronica a proceselor de control și supraveghere.

Pentru anul 2022, alături de finalizarea cu succes a implementării noului sistem informatic integrat, DTIBDS și-a propus:

- elaborarea unor tipologii noi, inclusiv cu componente cripto;
- dezvoltarea unor analize statistice și strategice avansate, care să evidențieze tendințele specifice;
- actualizarea prezenței web a Oficiului.

GESTIONAREA DOCUMENTELOR

Direcția Secretariat, Registratură, Arhivă (DSRA) este o structură înființată în anul 2021, în componența careia se află și funcționează Compartimentul Protecția Informațiilor Clasificate (CPIC), potrivit Regulamentului de organizare și funcționare a ONPCSB, aprobat prin HG nr. 491/2021.

În anul 2021 a fost elaborată procedura de sistem *"Protecția și circuitul informațiilor neclasificate în cadrul Oficiului Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor"*, menită să asigure fluența și eficiența în circuitul documentelor gestionate la nivelul Oficiului.

Registratura:

- a gestionat registrul general de intrări / ieșiri pentru evidența documentelor nesecrete, primite / transmise de Oficiu, fiind înregistrate un număr de 7185 documente nesecrete;
- a primit și înregistrat în registrul general de intrări / ieșiri pentru evidența documentelor confidențiale un număr de 16446 rapoarte de tranzacții suspecte (RTS), sesizări, solicitări de informații;
- a primit și înregistrat un număr de 3863 de documente în registrul de evidență a informațiilor confidențiale generale;
- a asigurat primirea și expedierea corespondenței Oficiului cu cetățenii și autoritățile / instituțiile publice și private. Au fost expediate prin poșta militară, aproximativ 2700 de documente, însoțite de 342 borderouri. Pentru corespondența transmisă prin poșta civilă au fost întocmite 39 de borderouri;
- a răspuns solicitărilor de multiplicare a documentelor.

Secretariatul a gestionat registrele generale de evidență internă a documentelor cu caracter nesecret și a documentelor confidențiale, înregistrând un număr de 5580 documente nesecrete interne, 1678 documente confidențiale interne și un număr de 410 documente confidențiale interne pentru Direcția de Analiză și Prelucrare a Informațiilor (DAPI).

Arhiva:

- a primit, verificat și sigilat documente, reprezentând 75 de cutii de arhivă;
- a preluat în custodie 1978 de cutii de arhivare care au fost depuse în spațiul destinat păstrării și depozitării în siguranță, din sediul special amenajat în Calea Victoriei.

PROTECȚIA INFORMAȚIILOR CLASIFICATE

Compartimentul Protecția Informațiilor Clasificate a asigurat evidența, păstrarea, integritatea și securitatea documentelor clasificate secret de stat, gestionate în cadrul Oficiului.

În anul 2021, în registrul de evidență a documentelor "secrete" și "strict secrete" au fost înregistrate 241 de documente.

Toți salariații dețin autorizații de acces la informații clasificate, pe diferite niveluri, și informațiile sunt gestionate cu respectarea principiului "nevoii de cunoaștere".

În cursul anului 2021:

- a fost elaborată ediția a-II-a a procedurii operaționale "*Protecția informațiilor clasificate în cadrul Oficiului Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor*";
- s-au efectuat 4 sesiuni de instruire a salariaților, având ca tematică regulile generale de gestionare în siguranță a informațiilor clasificate;
- au fost reactualizate listele cu funcții și persoane care au / necesită acces la informații clasificate, conform mișcărilor de personal înregistrate;
- a fost acreditată o stație de lucru pentru secrete de serviciu;
- a fost inițiată procedura de acreditare a unei stații de lucru pentru informații clasificate secret de stat, fiind parcurse două etape din cele trei necesare.

4. CONTEXT EUROPEAN ȘI INTERNAȚIONAL

Contextul european și internațional din anul 2021, relevant pentru activitatea Oficiului a fost marcat de evenimente de importanță maximă pentru întregul sistem național de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării terorismului.

Astfel, anul 2021 a debutat cu inițierea de către Comisia Europeană a unei proceduri litigioase de infringement împotriva României pentru transpunerea incorectă a prevederilor Directivei a V-a AML – Cauza 2020/2358.

În aceste circumstanțe eforturile instituționale au fost conjugate pentru remedierea aspectelor legale neconforme invocate de Comisia Europeană, sens în care Oficiul a susținut în fața forului decizional național, Parlamentul României, și a participat la lucrările comisiilor parlamentare de specialitate pentru a asigura adoptarea prevederilor legale necesare pentru asigurarea conformității cadrului legal național cu cel european.

ISTORIC - CAUZA 2020/2358

- **6 iulie 2020** se publică în Monitorul Oficial nr. 588 Legea nr. 108/2020 privind modificarea și completarea Legii nr. 129/2019.

- **11 august 2020** Senatul României adopta Legea pentru respingerea OUG 111/2020.

- **04.09.2020** MAE a transmis mesajul informal 4025/04.09.2020 prin care ONPCSB a fost informat despre **îngrijorările Comisiei Europene**, rezultate în urma verificării transunerii Directivei (UE) 2018/843.

La acel moment, Legea nr. 108/2020 privind modificarea și completarea Legii nr. 129/2019 nu fusese notificată, autoritățile române considerând că Legea nr. 108/2020 este un act de reglementare internă a mecanismului de înregistrare a beneficiarilor reali.

- **18.02.2021**, Comisia Europeană a emis scrisoarea de punere în întârziere de unde rezulta punerea în întârziere în Cauza 2020/2358 – procedură de infringement având ca obiect transpunerea incorectă a Directivei (UE) 2018/843.

Concluzia scrisorii – Comisia consideră că prin adoptarea Legii nr.108/2020, România a încălcat prevederile art. 1 pct. 15 din Directiva a 5-a care modifica art. 30 din Directiva a 4-a, „instituind o inversare inacceptabilă a sarcinii de a furniza informații privind beneficiarii reali către registrele naționale și împiedicând registrul national să colecteze date privind beneficiarii reali”.

- **18.04.2021** – termenul stabilit de Comisie până la care România trebuia să transmită răspunsul la scrisoarea de punere în întârziere în Cauza 2020/2358.

- **09.04.2021**, la inițiativa Oficiului (transmisă către MAE în **01.04.2021**), România a solicitat o prelungire a datei de răspuns justificat de faptul că, la acel moment, se afla în procedură legislativă proiectul Legii pentru aprobarea Ordonanței de urgență nr. 111/2020 privind modificarea și completarea Legii nr. 129/2019.

Propunerile legislative cuprinse în acest proiect răspundeau îngrijorărilor exprimate și prezentau relevanță din perspectiva Cauzei 2020/2358 – acțiune în constatarea neîndeplinirii obligației de transpunere a Directivei (UE) 2018/843.

- **19.04.2021**, Comisia a aprobat prelungirea termenului de răspuns până la **18.06.2021**.

- **27.04.2021** se publica, în Monitorul Oficial nr. 446, **Legea nr. 101 pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 111/2020 privind modificarea și completarea Legii nr. 129/2019:**

a) elimină exceptarea de la obligația de declarare a beneficiarului real a persoanelor juridice de drept privat constituite doar din asociați persoane fizice

b) reintroduce obligația de depunere a declarației anuale privind beneficiarul real în termen de 15 zile de la aprobarea situațiilor financiare.

- **07.05.2021**, Oficiul a solicitat MAE notificarea măsurilor naționale de transpunere în dreptul național a Directivei (UE) 2018/843, prin furnizarea unui tabel de concordanță care conținea informații clare cu privire la transpunerea ținând cont de modificările aduse prin Legea nr. 101/2021.

LANSAREA NOULUI PACHET AML

Comisia Europeană a prezentat pe 20 iulie 2021 un pachet ambițios de propuneri legislative menite să consolideze normele UE privind combaterea spălării banilor și a finanțării terorismului. Pachetul include, de asemenea, propunerea de înființare a unei noi autorități a UE, care va avea drept misiune combaterea spălării banilor. Acest pachet face parte din angajamentul Comisiei de a proteja cetățenii UE și sistemul financiar al UE împotriva spălării banilor și a finanțării terorismului. Scopul acestuia este să asigure o mai bună detectare a tranzacțiilor și a activităților suspecte, precum și eliminarea lacunelor exploatate de infractori în vederea spălării produselor activităților ilicite sau a finanțării activităților teroriste prin intermediul sistemului financiar.

Astfel, cum s-a reamintit în Strategia UE privind o uniune a securității pentru perioada 2020-2025, consolidarea cadrului UE privind combaterea spălării banilor și a finanțării terorismului va contribui și la protejarea cetățenilor europeni împotriva terorismului și a criminalității organizate.

Măsurile propuse urmăresc consolidarea în mod semnificativ a cadrului legal existent al UE, ținând seama de provocările noi și emergente legate de inovarea tehnologică. Printre acestea se numără monedele virtuale, creșterea gradului de integrare a fluxurilor financiare de pe piața unică și caracterul global al organizațiilor teroriste.

Aceste propuneri urmăresc crearea unui cadru mult mai coerent, astfel încât operatorii care fac obiectul normelor privind combaterea spălării banilor și a finanțării terorismului (CSB/CFT), în special cei care desfășoară activități transfrontaliere, să-și poată îndeplini cu o mai mare ușurință sarcinile legate de respectarea normelor CSB/CFT.

Pachetul cuprinde patru propuneri legislative:

- un regulament de instituire a unei noi autorități UE de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului;
- un regulament privind CSB/CFT, care cuprinde norme direct aplicabile, inclusiv în domeniul cerințelor de precauție privind clientela și în cel al cerințelor referitoare la beneficiarii reali;
- A șasea directivă privind combaterea spălării banilor și a finanțării terorismului, care înlocuiește actuala Directivă (UE) 2015/849 (a patra Directivă privind combaterea spălării banilor, modificată prin a cincea Directivă privind combaterea spălării banilor) și care cuprinde dispoziții ce vor fi transpuse în legislația națională, cum ar fi normele privind autoritățile naționale de supraveghere și unitățile de informații financiare din statele membre;
- revizuirea Regulamentului din 2015 privind transferurile de fonduri, menită să permită urmărirea transferurilor de criptoactive (Regulamentul 2015/847/UE).

Din perspectiva atribuțiilor instituționale, Oficiul reprezintă autoritatea națională care coordonează transpunerea prevederilor dreptului european în dreptul intern, motiv pentru care a asigurat reprezentarea României și integrarea și furnizarea răspunsului național exprimat cu ocazia negocierilor determinate de lansarea noului Pachet legislativ AML.

Închiderea Rundeii a 4 a de evaluare a României de către Comitetul de Experți Moneyval

MONEYVAL – reprezintă Comitetul de Experți pentru Evaluarea Măsurilor de Combatere a Spălării Banilor – MONEYVAL, înființat în anul 1997 în cadrul Consiliului Europei.

Scopul Comitetului Moneyval este de a se asigura că statele au sisteme eficiente de combatere a spălării banilor și finanțarea terorismului în vigoare și acestea sunt în conformitate cu standardele internaționale relevante în acest domeniu și se realizează prin evaluări mutuale.

Evaluarea se realizează pe modelul FATF (Standardele FATF) și acoperă conformitatea față de convențiile internaționale la care membrii săi sunt parte, precum și față de legislația europeană în domeniu.

Pe baza acestei evaluări, pot fi identificate regimurile țărilor care prezintă pericole semnificative pentru sistemul financiar global. Ca ultimă etapă, pericolul pe care îl reprezintă aceste regimuri specifice trebuie verificat în raport cu sistemul financiar global.

În acest context, riscurile asociate terorismului și criminalității organizate depind și de intenția reală sau potențială - precum și de capacitatea infractorilor - de a exploata vulnerabilitățile sistemului financiar.

Țările cu un grad ridicat de risc sunt cele în care caracteristicile reglementării financiare sporesc probabilitatea furnizării de servicii de spălare a banilor, utilizate de organizațiile teroriste și criminale. Atât intenția, cât și capacitatea infractorilor tinde să se intensifice în țările terțe cu un grad ridicat de risc, întrucât sistemele financiare ale acestora sunt mai vulnerabile și mai ușor de utilizat în mod abuziv.

România a devenit membru al Comitetului Moneyval în anul 1999, în urma adoptării primului act normativ în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor, Legea nr. 21/1999.

Evaluarea mutuală realizată de MONEYVAL reprezintă evaluarea României din punct de vedere al măsurilor adoptate la nivel național pentru protejarea sistemului financiar – bancar românesc împotriva riscurilor de spălare a banilor și finanțare a terorismului, inclusiv a riscurilor de finanțare a proliferării armelor de distrugere în masă.

Importanța deosebită a evaluării Moneyval rezidă din faptul că neîndeplinirea unor criterii de conformitate poate conduce la acordarea unor calificative de neconformitate și, pe cale de consecință la includerea de către FATF a României, pe lista țărilor cu deficiențe strategice ale regimului de combatere a spălării banilor și finanțării terorismului, așa numita listă "gri", fapt ce determină consecințe negative economice, politice și sociale importante.

De asemenea, ratingurile/calificativele obținute de România cu ocazia evaluării Moneyval au vocația de a influența direct ratingul de țară acordat de instituții internaționale precum FMI sau Banca Mondială, dar și de agenții de rating, ca de exemplu Standard & Poor's etc și impactează, la toate nivelurile, economia națională, inclusiv capacitatea României de a se împrumuta la un nivel de dobândă avantajos.

În anul 2021, România a reușit să îndeplinească criteriile tehnice necesare pentru închiderea Runde a IV-a de Evaluare Mutuală a Comitetului de experți pentru evaluarea măsurilor de combatere a spălării banilor și finanțării terorismului MONEYVAL, prin adoptarea

noului Regulament de organizare și funcționare a Oficiului Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor, aprobat de Guvern prin Hotărârea nr. 491/2021.

Regulamentul adoptat în anul 2021 are vocația de a asigura, fără echivoc, independența organizațională și funcțională a Oficiului, condiție sine qua non pentru buna funcționare a unei unități de informații financiare și expresie a respectării angajamentelor asumate de România față de partenerii europeni și internaționali.

EVALUAREA NAȚIONALĂ A RISCURILOR

Prezentarea Proiectului SRSP 2020/137.01

Potrivit art. 1 din Legea nr. 129/2019, cu modificările și completările ulterioare, Oficiul este desemnat ca autoritatea competentă să coordoneze realizarea evaluării naționale a riscurilor de spălare a banilor și finanțare a terorismului, să recepționeze și să consolideze datele statistice referitoare la măsurile naționale de gestionare a riscurilor identificate și să realizeze comunicarea publică la nivel național și internațional cu privire la aceste aspecte.

Pentru a răspunde acestor exigențe, în luna septembrie 2019 Oficiul, alături de Banca Națională a României și Autoritatea de Supraveghere Financiară și-au exprimat acordul pentru a depune, prin Secretariatul General al Guvernului, o solicitare către Comisia Europeană pentru obținerea unei finanțări din Programul de Sprijin pentru Reforme Structurale 2017-2020 al Comisiei Europene și implementat cu sprijinul Consiliului Europei, pentru care a fost depus proiectul "Money Laundering and Terrorism financing Risks Compliance: Implementing a National Mechanism to Assess and Manage Money Laundering and Terrorism Financing Risks in Romania".

Proiectul SRSP 2020/137.01 reunește autoritățile partenere inițiatoare ale demersului - Oficiul, Banca Națională a României și Autoritatea de Supraveghere Financiară – dar și pe cele direct implicate, la nivel național, în evaluarea riscurilor de spălare a banilor și finanțare a terorismului, respectiv Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, Ministerul Justiției, Ministerul Afacerilor Interne și Serviciul Român de Informații.

Implementarea proiectului "Money Laundering and Terrorism Financing Risks Compliance: Implementing a National Mechanism to Assess and Manage Money Laundering and Terrorism Financing Risks in Romania" va asigura conformitatea cu criteriile impuse de Recomandarea 1 a Grupului de Acțiune Financiară Internațională (F.A.T.F.) precum și îndeplinirea obligațiilor legale impuse prin Legea nr. 129/2019 pentru prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, notificată de România Comisiei Europene ca normă națională de transpunere a Directivei (UE) 2015/849 (AMLD4).

Comisia Europeană a aprobat finanțarea acestui proiect în cursul lunii februarie 2020, iar la 25.02.2020 Oficiul a informat toți partenerii instituționali implicați în realizarea proiectului asupra stadiului aprobării finale și asupra intenției de inițiere a unui Memorandum pentru reafirmarea, în mod oficial, a angajamentului autorităților implicate de a sprijini, conform competențelor ce le revin și cu toate resursele necesare, realizarea Evaluării Naționale de Risc a României în domeniul spălării banilor și finanțării terorismului.

Obiectivul fundamental al proiectului este ca autoritățile române să identifice în mod realist riscurile și să ia măsurile necesare pentru reducerea acestora, prin alocarea de resurse eficiente financiare, tehnice și umane. În acest scop, în cadrul Proiectului, vor fi dezvoltate documente esențiale, respectiv Evaluarea Națională a Riscurilor și un Plan de gestionare a riscurilor identificate ce va constitui răspunsul național față de aceste amenințări.

Astfel, România va putea fi conștientă de riscurile de spălare a banilor și finanțare a terorismului (amenințări și vulnerabilități) și își va putea îmbunătăți regimul său de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării terorismului prin:

- Evaluarea riscurilor de spălare a banilor și finanțare a terorismului;
- Evaluarea eficienței strategiilor de atenuare a riscurilor;
- Prioritizarea activităților de atenuare a riscurilor;
- Luarea de decizii justificate cu privire la limitarea acoperirii sectoarelor și produselor cu grad scăzut de risc din punct de vedere al prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului;
- Realocarea resurselor pentru a se adresa domeniilor identificate ca prioritare.

Detalii suplimentare referitoare la derularea acestui proiect internațional pot fi regăsite și pe pagina Consiliului Europei la adresa

<https://www.coe.int/en/web/corruption/projects/srsp/romania>

Etape relevante desfășurate în 2020 - 2021

➤ În data de 15 iulie 2020⁴ a avut loc Prima întâlnire a Comitetului de conducere (Steering Committee), fapt ce a marcat debutul efectiv al proiectului "Money Laundering and Terrorism financing Risks Compliance: Implementing a National Mechanism to Assess and Manage Money Laundering and Terrorism Financing Risks in Romania".

⁴ Detalii suplimentare privind această misiune sunt disponibile și pe pagina Consiliului Europei, la adresa <https://www.coe.int/en/web/corruption/-/project-supporting-in-depth-analysis-of-romania-s-aml-cft-risks-launched>

➤ În luna octombrie 2020, experții Consiliului Europei au pus la dispoziția autorităților române implicate *Metodologia de lucru* pentru implementarea proiectului. Această *Metodologie* valorifică o serie de standarde și recomandări recunoscute la nivel internațional, precum Recomandarea GAFI intitulată „*Evaluarea riscului național în ceea ce privește spălarea banilor și finanțarea terorismului*” (numită Recomandarea GAFI privind NRA) și standardele ISO 31000:2009 „*Gestionarea riscurilor – principii și recomandări*”, ISO 31010:2009 „*Gestionarea riscurilor – tehnici de evaluare a riscurilor*” (numit în continuare ISO 31000:31010).

➤ În luna decembrie 2020 a fost constituită *Echipa de Analiză și Coordonare (Grupul de lucru tehnic)* care are ca atribuții principale colectarea, integrarea și analiza informațiilor necesare pentru întocmirea Raportului de Evaluare Națională a Riscului și efectuarea de cercetări din surse naționale și internaționale necesare realizării proiectului, din care fac parte experții tehnici desemnați de autoritățile reprezentate în Steering Committee.

➤ La data de 15.07.2021⁵, a avut loc Cea de a doua întâlnire a Comitetului de conducere (Steering Committee), în prezența reprezentanților desemnați ai autorităților naționale și ai Comisiei și Consiliului Europei, ocazie cu care toți partenerii au agreeat că, până la sfârșitul lunii septembrie 2021, să fie finalizat primul Draft al Evaluării Naționale de Risc.

➤ Totodată, în calitate de coordonator al proiectului, Oficiul a prezentat Guvernului României, în ședința din data de 19.08.2021, o *Informare referitoare la implementarea proiectului “Money Laundering and Terrorism Financing Risks Compliance: Implementing a National Mechanism to Assess and Manage Money Laundering and Terrorism Financing Risks in Romania”*, proiect finanțat de Comisia Europeană în cadrul Programului de Sprijin pentru Reforme Structurale 2017-2020, ce are ca obiect realizarea *Evaluării Riscurilor de Spălare a Banilor și Finanțare a Terorismului la nivel național în conformitate cu dispozițiile art. 1 alin. (1)-(8) din Legea nr. 129/2019 pentru prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, cu modificările și completările ulterioare* – disponibilă la adresa:

<https://sgg.gov.ro/1/wp-content/uploads/2021/08/INFO-1.pdf>.

➤ În perioada **20-21 octombrie 2021**⁶, o delegație de experți ai Consiliului Europei a efectuat o vizită de lucru în România, în cadrul proiectului **Proiectul SRSP 2020/137.01** „*Evaluarea Națională de Risc în domeniul spălării banilor și al finanțării terorismului*”, finanțat de Comisia Europeană prin *Programul de Sprijin pentru Reforme Structurale*. În cadrul vizitei, experții Consiliului Europei prezenți la București, alături de experți ai Comisiei Europene prezenți on-line, au avut întâlniri cu reprezentanți ai instituțiilor naționale implicate în sistemul național de

⁵ Detalii suplimentare privind această misiune sunt disponibile și pe pagina Consiliului Europei, la adresa <https://www.coe.int/en/web/corruption/-/annual-steering-committee-meeting-of-the-srsp-initiative-for-romania>

⁶ Detalii suplimentare privind această misiune sunt disponibile și pe pagina Consiliului Europei, la adresa <https://www.coe.int/en/web/corruption/-/supporting-romanian-authorities-with-advancing-the-aml-cft-national-risk-assessment-process>

prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării terorismului și care fac parte din echipa proiectului „Evaluarea Națională de Risc în domeniul spălării banilor și al finanțării terorismului”. Cea de a doua zi a evenimentului a fost dedicată adoptării formei finale a documentului “Evaluare a vulnerabilităților persoanelor juridice în România din perspectiva SB/FT”, precum și discutării stadiului Proiectului “Evaluarea Națională de Risc în domeniul spălării banilor și al finanțării terorismului” în cadrul unei *Întâlniri Ad-Hoc Steering Committee*.

Evenimentului a reunit, în cadrul Celei de a treia întâlniri a Comitetului de conducere (Steering Committee), alături de experții europeni, toți reprezentanții instituțiilor competente (ONPCSB, Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, Ministerul Afacerilor Interne, Banca Națională a României și Autoritatea de Supraveghere Financiară, Ministerul Justiției, Serviciul Român de Informații).

Conform celor stabilite în cadrul acestei întâlniri, la data de 29 octombrie 2021, autoritățile române au înaintat, pentru analiza experților Consiliului Europei, Primul Draft al Evaluării Naționale a Riscurilor. Față de acest document, au fost formulate observații preliminare, care au determinat autoritățile române să revizuiască Primul Draft al Evaluării Naționale a Riscurilor și să înainteze documentul revizuit, conform celor agreate cu experții Consiliului Europei, la data de 02.12.2021.

➤ În intervalul 13-16 decembrie 2021⁷, o delegație a experților Consiliului Europei s-a aflat la București, unde au avut loc evenimente formale de prezentare a opiniei acestora asupra Primului Draft al Evaluării Naționale a Riscurilor.

De asemenea, în cadrul vizitei de lucru au fost organizate focus-grupuri cu autoritățile naționale implicate în sistemul de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării terorismului, dar și cu entitățile private supuse obligațiilor legale în materie, inclusiv cu organisme de autoreglementare a acestora. Aceste focus-grupuri sunt interviuri prevăzute de Metodologia de evaluare a Consiliului Europei și au ca scop verificarea concluziilor referitoare la risc ale autorităților naționale. Concluziile focus-grupurilor urmează a fi integrate în documentul deja întocmit de autoritățile române, rezultând astfel ceea ce Metodologia denumeste Cel de al doilea Draft al Evaluării Naționale a Riscurilor.

Totodată, în cadrul evenimentelor din decembrie 2021, autoritățile implicate în acest proiect, alături de experții europeni, au avut dezbateri preliminare referitoare la elaborarea Planului Național de Măsuri de Atenuare a Riscurilor.

⁷ Detalii suplimentare privind această misiune sunt disponibile și pe pagina Consiliului Europei, la adresa <https://www.coe.int/en/web/corruption/-/first-steps-towards-the-preparation-of-the-anti-money-laundering-and-countering-the-financing-of-terrorism-action-plan-of-romania> și la <https://www.coe.int/en/web/corruption/-/romanian-authorities-undertake-the-development-of-their-action-plan-on-anti-money-laundering-and-countering-the-financing-of-terrorism>

Contribuția ONPCSB la activitatea internațională de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării terorismului

În cursul anului 2021, având în vedere constrângerile generate de pandemia COVID-19, reprezentanții ONPCSB au participat, în format videoconferință, la activitățile organizate pe plan internațional de următoarele organisme:

Comisia Europeană

1. Platforma FIU-urilor din UE și Grupul Consultativ FIU NET (AG – Advisory Group)

În cadrul acestor reuniuni au fost abordate, în principal, următoarele subiecte:

- Informații cu privire la ședințele Grupului Consultativ (AG) FIU.net – rețeaua securizată de schimb de informații între FIU-urile din UE;
- Informații privind service-ul și întreținerea FIU.net (prezentare de către Comisie);
- Informații cu privire la activitatea Consiliului de Management al Schimbării (CMB);
- Informații privind înființarea și activitatea Grupului de Implementare a Afacerilor (BIG);
- Informații privind conectarea utilizând TESTA-ng;
- Informații privind crearea WIKI FIU.net;
- Statistici privind utilizarea FIU.net (prezentare de către Comisie);
- Rolul FIU în implementarea măsurilor restrictive ale UE;
- Schimburi de opinii privind rolul jucat de FIU în implementarea sancțiunilor în diferitele state membre ale UE;
- Actualizare cu privire la implementarea planului de lucru 2022-2023 al Platformei UE FIU;
- Prezentarea notelor de concept de proiect de către lideri și co-lideri:
 - o Grup de lucru privind statisticile FIU.net;
 - o Grup de lucru pe XBD/R;
 - o Proiect privind conținutul și formatele pentru schimbul de informații între FIU;
 - o Conținutul și formatele RTS și alte rapoarte (de exemplu, dezvăluiri bazate pe praguri).

2. EGMLTF – Grupul de Experți privind Spălarea Banilor și Finanțarea Terorismului

În sesiunile de lucru ale EGMLTF au fost dezbătute următoarele subiecte:

- Raport de evaluare reciprocă a Țărilor de Jos;
- Raport de evaluare reciprocă a Germaniei;
- Contribuțiile membrilor la activitatea de evaluare pentru runda a 5-a (TBC)
- Actualizare privind activitatea grupurilor mixte: posibile listări și delistări ale FATF.

Planul de lucru al FATF:

- Ghid de abordare bazată pe risc pentru sectorul imobiliar;
- Proiect de orientări privind proprietatea efectivă (R.24);
- Posibila revizuire a R.25;
- Gruparea datelor, analiză colaborativă și protecția datelor: Raport preliminar;
- Raportul copreședinților Grupului de contact pentru activele virtuale;
- Revizuire potențială a R.4 și R.38;
- Note conceptuale privind consecințele neintenționate ale standardelor FATF;
- Actualizare a documentului FATF privind cele mai bune practici pentru combaterea abuzului de ONG-uri și o eventuală revizuire a R.8;
- Excluderea financiară și eliminarea riscurilor – Modificarea vizată la R.1 și Ghidul FATF actualizat;
- Excluderea financiară și reducerea riscurilor – Potențiala revizuire a R.13, R.14, R.26 și/sau R.28 și actualizare Ghid FATF;
- RTMG;
- Actualizare privind proiectul „Utilizarea artei, antichităților și a altor obiecte culturale (AACO) ca instrument pentru ML și FT”.

3. CPMLTF – Comitetul de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor și Finanțării Terorismului (BORIS – interconectarea registrelor beneficiarilor reali)

Discuțiile în cadrul reuniunilor acestui comitet au avut în vedere:

- Actualizarea informațiilor privind registrele centrale naționale ale beneficiarilor reali (BO) din statele membre;
- Utilizatori finali;
- Determinarea comunității relevante;
- Identificarea/autentificarea utilizatorilor cu roluri „VIP”;
- Model pentru soluție de plată;
- Criterii de căutare: căutare după numele persoanei juridice, căutare după numele beneficiarului efectiv, căutări neclare;
- Lista datelor care urmează să fie schimbate între registrele naționale și Platforma Centrală Europeană (ECP).

4. Grupul de experti privind sanctiunile UE si extrateritorialitatea

ONPCSB, în calitate de membru al Consiliului Interinstituțional de Implementare a Sancțiunilor Internaționale, a fost invitat și participă la reuniunile acestui grup, înființat în anul 2021.

Grupul acționează la cererea Direcției Generale pentru Stabilitate Financiară, Servicii Financiare și Uniunea Piețelor de Capital („DG FISMA”), în conformitate cu normele orizontale ale Comisiei privind grupurile de experți („regulile orizontale”).

DG FISMA poate înființa subgrupuri în scopul examinării unor chestiuni specifice pe baza termenilor de referință pe care îi va defini. Subgrupurile funcționează în conformitate cu regulile orizontale și raportează grupului. Aceștia vor fi dizolvați de îndată ce mandatul lor este îndeplinit.

Serviciului European de Acțiune Externă i se acordă statutul de observator. Reprezentanții Serviciului European de Acțiune Externă sunt invitați la reuniunile grupului și ale subgrupurilor acestuia și participă la discuții.

➤ Consiliul Uniunii Europene

- Grupul de Lucru Servicii Financiare – întâlniri periodice cu Președenția Consiliului UE (Franța, în perioada ianuarie-iunie 2022)
- ECOFIN – Consiliul Economic și Financiar (elemente de poziție/mandat)

➤ Consiliul Europei – Comitetul Moneyval

- Moneyval asigura si relatia si corespondenta cu FATF/GAFI

Autoritatea Bancara Europeana (EBA) – AMLSC: Comitetul permanent privind Combaterea Spălării Banilor

În cadrul reuniunilor acestui comitet, la care participă autoritățile cu atribuții de supraveghere în domeniul CSB/CBT (BNR și ONPCSB), au fost abordate următoarele subiecte:

- Informații privind baza de date centralizată *EuReCa* - neregulile constatate în aplicarea reglementărilor CSB/CFT;
- Programul de activitate al EBA în 2022, care se va concentra pe implementarea cadrului legal în domeniul CSB/CFT și funcționarea colegiilor de supraveghere, instruire și creșterea capacității;

- Evaluări de risc conform Art. 9 al Reglementarilor privind înființarea EBA - riscuri de SB/FT asociate cu instituțiile de plăți, fondurile de investiții, furnizarea de servicii pe baza libertății de furnizare a serviciilor, persoanele expuse politic;
- Operatorii de Crypto-ATM-uri. Prezentarea s-a concentrat pe riscurile identificate, principalele provocări pentru acțiunile de supraveghere și cele mai eficiente acțiuni de supraveghere.

Colegiul pentru supravegherea Management Financial Group JSco., în cooperare cu FIU Bulgaria

ONPCSB a acceptat invitația FID-SANS (FIU Bulgaria), supraveghetorul principal al grupului financiar-bancar **Management Financial Group JSco.**, de a deveni partener în colegiul de supraveghere al grupului menționat anterior, având în vedere că una din filialele **Management Financial Group JSco.**, respectiv **Easy Management IFN S.A.** se afla sub supravegherea Oficiului.

Menționăm că baza legală pentru formarea unor astfel de colegii este dată de prevederile Art. 129, 131 și 132 din CRD (Directiva privind cerințele de adecvare a capitalului), care a stabilit statutul cadru pentru o abordare colaborativă mult îmbunătățită a supravegherii grupurilor bancare transfrontaliere.

Grupul Egmont al Unităților de Informații Financiare

Grupul Egmont este o organizație profesională internațională complexă, constituită din Unitățile de Informații Financiare din peste 165 de state. Acțiunile Grupului Egmont au ca obiectiv îmbunătățirea sistemului de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării terorismului (CSB/CFT) la nivel mondial. Unul dintre instrumentele utilizate pentru îndeplinirea acestui obiectiv este platforma de schimb de informații securizată⁸, pusă la dispoziția FIU-urilor membre. Constant, Grupul Egmont își sprijină proprii membri pentru implementarea standardelor și reglementărilor internaționale în domeniu, prin oferirea unui forum comun de dialog, prin emiterea unor documente menite să ghideze cooperarea internațională a FIU-urilor, dar și prin intermediul proiectelor pe care le coordonează.

În prezent, pe lângă cele peste 165 țări care au FIU-uri operaționale și au statut de membru al Grupului Egmont, există 18 observatori și parteneri numeroși de dialog, care contribuie la îndeplinirea obiectivelor organizației internaționale. În cadrul Grupului Egmont funcționează un Comitet de Coordonare, 9 Grupuri Egmont Regionale și 4 Grupuri de lucru.

⁸Engl. – Egmont Secure Web (ESW);

ONPCSB - FIU Romania este membru al Grupului Egmont din anul 2000. Din anul 2014, FIU România a fost inclus în **Regiunea Egmont Europa I**, alături de FIU-urile din: Austria, Belgia, Bulgaria, Croația, Cipru, Republica Cehă, Danemarca, Estonia, Finlanda, Franța, Germania, Grecia, Ungaria, Irlanda, Italia, Letonia, Lituania, Luxembourg, Malta, Olanda, Polonia, Portugalia, Slovacia, Slovenia, Spania, Suedia și Regatul Unit al Marii Britanii. Prezența Oficiului în cadrul **Regiunii I** a avut în vedere asigurarea unui dialog prolific cu instituțiile cu atribuții similare din Uniunea Europeană/Comunitatea Economică Europeană, pentru identificarea celor mai bune practici în schimbul de informații și desfășurarea analizelor operaționale și strategice aferente acestei regiuni.

Grupurile de lucru Egmont sunt caracterizate prin următoarele:

- *Grupul de lucru privind schimbul de informații (IEWG⁹)* care are ca obiectiv analizarea și identificarea elementelor comune de dialog dintre analiștii operaționali și experții IT din cadrul FIU-urilor, conducând la creșterea calității și cantității schimbului de informații dintre FIU-uri, într-un timp cât mai optim, pe baza analizelor strategice și operaționale;
- *Grupul de lucru privind statutul de membru, sprijin și conformitate (MSCWG¹⁰)* este responsabil pentru gestionarea problemelor referitoare la îndeplinirea condițiilor necesare pentru fiecare FIU în calitate de membru al grupului. Acesta analizează și emite propuneri referitoare la cererile pentru statutul de membru al grupului. MSCWG analizează și modalitatea în care FIU-urile cooperează pentru realizarea schimbului de informații în condiții optime și eficiente;
- *Grupul de lucru pentru elaborarea de politici și proceduri (PPWG¹¹)* este responsabil pentru identificarea politicilor operaționale și a problemelor strategice care afectează FIU-urile din Grupul Egmont. PPWG va revizui regulat documentele importante emise de Grupul Egmont pentru a identifica necesitățile de modificare a acestora, îmbinând politicile, actele normative în domeniu, cu elementele rezultate din activitățile operaționale ale FIU-urilor;
- *Grupul de lucru pentru furnizarea de asistență tehnică și instruire (TATWG¹²)* este responsabil pentru identificarea, dezvoltarea și furnizarea asistenței tehnice și a sesiunilor de instruire pentru membrii Egmont, în coordonare cu activitățile celorlalte organisme internaționale cu atribuții în domeniu, care au calitatea de observatori, oferind suport FIU-urilor pentru depășirea obstacolelor semnificative întâmpinate în

⁹engl. "Information Exchange on Money Laundering/Terrorist Financing Working Group" - IEWG;

¹⁰engl. "Membership, Support, and Compliance Working Group" - MSCWG;

¹¹engl. "Policy and Procedures Working Group" - PPWG;

¹²engl. "Technical Assistance and Training Working Group" - TATWG;

procesul de implementare a principiilor și standardelor Egmont, precum și a Recomandărilor FATF.

Grupurile de lucru Egmont își îndeplinesc obiectivele prin intermediul proiectelor la care participă experți din mai multe FIU-uri, în funcție de activitățile acestora și de aria de expertiză.

Astfel, la nivelul TATWG a fost constituit Proiectul ECOFEL (*Centrul Egmont pentru Excelență și Conducere al FIU-urilor*¹³). Menționăm că ECOFEL are ca principale activități:

- ✓ sprijinirea FIU-urilor din țările în care se constată un grad ridicat al infracțiunilor financiare, inclusiv corupție, dar și introducerea în circuitul financiar a rezultatelor infracțiunilor;
- ✓ oferirea de asistență FIU-urilor pentru identificarea riscurilor și a vulnerabilităților sistemelor naționale CSB/CFT, precum și a modalităților de combatere a acestora;
- ✓ sprijinirea FIU-urilor pentru achiziționarea unor instrumente și sisteme necesare pentru detectarea produselor rezultate din infracțiuni.

Reuniunile Grupurilor de lucru sunt organizate periodic, de 2 ori/an, la acestea participând reprezentanți din cadrul FIU-urilor membre, cu respectarea solicitării Comitetului Egmont *de asigurare a continuității prezenței în aceste grupuri de lucru*. Având în vedere necesitatea participării active a fiecărui membru Egmont la proiectele și deciziile luate în cadrul acestor reuniuni, prezența continuă a Oficiului, prin reprezentanții săi, a fost gestionată cu prioritate.

¹³engl. "Egmont Centre of FIU Excellence and Leadership" - ECOFEL;

5. RESURSE FINANCIARE ȘI UMANE

Resurse umane

Oficiul este condus de un președinte, care are calitatea de ordonator terțiar de credite, și de un vicepreședinte, numiți prin hotărâre a Guvernului. Președintele Oficiului este demnitar cu rang de secretar de stat. Vicepreședintele este demnitar cu rang de subsecretar de stat. Președintele și vicepreședintele Oficiului sunt numiți pentru un mandat de patru ani, aceștia putând fi reinvestiți o singură dată, pentru încă patru ani.

Personalul angajat al Oficiului cuprinde personal de specialitate format din analiști financiari, personal auxiliar de specialitate format din asistenți analiști, precum și personal contractual care ocupă funcții specifice sectorului bugetar, format din șoferi și muncitori necalificați.

În cursul anului 2021

La data de 01.01.2021 structura organizatorică a Oficiului Național de Prevenire și Combatare a Spălării Banilor a fost următoarea:

- **Direcția Generală Operativă**, având în subordine:
 - ❖ **Direcția Analiză și Prelucrare a Informațiilor** care cuprinde:
 - *Serviciul Analiză Risc și Analiză Operativă* (Compartiment Analiză Risc, Compartiment Analiză Operativă, Compartiment Analiză Strategică)
 - *Serviciul Analiză Operațională 1*
 - *Serviciul Analiză Operațională 2*
 - ❖ **Direcția Tehnologia Informației și Statistică** care cuprinde:
 - *Serviciul IT*
 - *Compartiment Statistică*
 - *Compartiment Structură Securitate Registratură Arhivă*
- **Direcția Cooperare Interinstituțională și Relații Internaționale** având în subordine:
 - *Serviciul Relații Internaționale*
 - *Compartiment Sancțiuni Internaționale și Finanțarea Terorismului*
 - *Compartiment Cooperare Inerstituțională*
- **Direcția Supraveghere și Control** având în structură
 - *Serviciul 1*
 - *Serviciul 2*

➤ **Direcția Economico-Financiară și Administrativă având în structură:**

- *Compartiment Financiar Contabil*
- *Compartiment Achiziții Publice*
- *Compartiment Administrativ*

➤ **Serviciul Juridic**

- *Compartiment Soluționare Petiții*

➤ **Compartiment Audit Public Intern**

➤ **Compartiment Resurse Umane**

Începând cu data de 27.05.2021, conform prevederilor HG nr. 491/2021, a intrat în vigoare Regulamentul de organizare și funcționarea a Oficiului Național de Prevenire și Combateră a Spălării Banilor.

Astfel, conform prevederilor art.2, alin. (2) din HG nr. 491/2021 numărul maxim de posturi este de 130, inclusiv demnitarii și cabinetele acestora.

În cadrul Oficiului sunt organizate și funcționează următoarele structuri, astfel cum sunt stabilite la art.7 (1) din HG nr. 491/2021:

- a) Compartimentul Corpul de Control;
- b) Cabinetul Președintelui;
- c) Cabinetul Vicepreședintelui;
- d) Direcția Generală Operativă;
- e) Direcția Prevenire, Supraveghere și Control;
- f) Direcția Cooperare, Sancțiuni Internaționale și Finanțarea Terorismului;
- g) Direcția Juridică, Metodologie și Relația cu Parlamentul;
- h) Direcția Economico-Financiară și Administrativă;
- i) Compartimentul Management Resurse Umane;
- j) Compartimentul Audit Public Intern.

În cadrul Direcției generale operative sunt organizate și funcționează următoarele structuri:

- a) Direcția Tehnologie Informației, Baze de Date și Statistică;
- b) Direcția Secretariat, Registratură, Arhivă;
- c) Direcția Analiză și Prelucrare a Informațiilor."

Din perspectiva unei noi abordări a managementului Oficiului, corelată cu necesitatea plasării instituției la un nivel care să reflecte importanța acesteia atât la nivel național cât și internațional, regăsim structurile Oficiului stabilite potrivit Ordinului Președintelui ONPCSB nr. 136/2021 privind organizarea, în îndeplinirea obiectului de activitate, de servicii, birouri și compartimente în cadrul direcției generale și a direcțiilor ONPCSB, conform **Anexei nr. 2**, după cum urmează:

a) Compartimentul Corpul de Control;

b) **Cabinetul Președintelui;**

c) **Cabinetul Vicepreședintelui;**

d) **Direcția Generală Operativă are în subordine:**

❖ **Direcția Tehnologia Informației, Baze de Date și Statistică, care cuprinde:**

- *Serviciul Tehnologia Informației;*
- *Compartiment Analiză Strategică și Statistică.*

❖ **Direcția Secretariat, Registratură, Arhivă, care cuprinde:**

- *Compartiment Protecția Informațiilor Clasificate.*

❖ **Direcția Analiză și Prelucrare a Informațiilor, care cuprinde:**

- *Serviciul analiză operațională 1;*
- *Serviciul analiză operațională 2;*
- *Serviciul evaluare risc, care are în subordine:*
 - *Compartimentul evaluare risc;*
 - *Compartimentul schimb național de informații.*
- *Compartimentul monitorizare și metodologie.*

e) **Direcția Prevenire, Supraveghere și Control, care are în subordine:**

- *Serviciul supraveghere pe bază de risc și activități Off-Site;*
- *Serviciul prevenire și control.*

f) **Direcția Cooperare, Sancțiuni Internaționale și Finanțarea Terorismului, care are în subordine:**

- *Serviciul Cooperare și Relații Internaționale, care are în subordine:*
 - *Compartimentul Schimb de Informații, Sancțiuni Internaționale și Finanțarea Terorismului.*
- *Compartimentul Afaceri Europene și Cooperare Interinstituțională.*

g) **Direcția Juridică, Metodologie și Relația cu Parlamentul, care are în subordine:**

- *Serviciul litigii și contencios;*
- *Compartimentul legislație, avizare și metodologie;*
- *Compartimentul soluționare petiții.*

h) **Direcția economico-financiară și administrativă, care are în subordine:**

- *Compartimentul buget, financiar-contabilitate, salarizare;*
- *Compartimentul achiziții publice;*
- *Compartimentul administrativ.*

i) **Compartimentul management resurse umane;**

j) **Compartimentul audit public intern.**

Totodată, în conformitate cu prevederile art. 40 din Legea nr.129/2019 pentru prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, cu modificările și completările ulterioare:

- alin. (1) în vederea exercitării atribuțiilor sale, Oficiul are constituit un aparat propriu format din personal contractual (...).
- alin. (2) Oficiul este condus de un președinte, care are calitatea de ordonator terțiar de credite, și de un vicepreședinte, numiți prin hotărâre a Guvernului. Președintele Oficiului este demnitar cu rang de secretar de stat. Vicepreședintele este demnitar cu rang de subsecretar de stat.

După data de 27.05.2021 ținând cont de creșterea nivelului de complexitate al relațiilor de cooperare cu Comisia Europeană (platforma FIU-urilor și Grupul de experți privind spălarea banilor și finanțarea terorismului) și Consiliul Europei – Comitet Moneyval, de intensificarea relațiilor de cooperare interinstituțională cu autoritățile și instituțiile care fac parte din cadrul național de combatere a spălării banilor și de proiectele de acte normative lansate de Comisia Europeană, prin Ordinul Președintelui ONPCSB nr. 331/2021 Compartimentul Afaceri Europene și Cooperare Interinstituțională din cadrul Direcției Cooperare Sancțiuni Internaționale și Finanțarea Terorismului se transformă în Serviciul Afaceri Europene și Cooperare Interinstituțională.

Continuând în aceeași direcție cu referire la acțiunile întreprinse în proiectele de acte normative care transpun noile Directive și Regulamente Europene în materie de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului, prin Ordinul Președintelui ONPCSB nr. 463/2021 Compartimentul Legislație, Avizare și Metodologie din cadrul DJMRP a fost transformat în Serviciul Legislație, Avizare și Metodologie. În același timp, s-a reorganizat Direcția Prevenire, Supraveghere și Control prin desființarea Serviciului Supraveghere și Control și trecerea personalului în directă subordonare a directorului DPSC și a șefului de serviciu ca șef al Serviciului Legislație, Avizare și Metodologie din cadrul Direcției Juridică, Metodologie și Relația cu Parlamentul.

În conformitate cu prevederile art. 8 din HG nr. 491/2021 pentru aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a Oficiului Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor, la nivelul Oficiului, prin Ordinul Președintelui ONPCSB nr. 138/27.05.2021 au fost aprobate atribuțiile structurilor stabilite la nivelul Oficiului. Pentru asigurarea unei bune funcționalități și eficiențe a activității Oficiului prin Ordinul Președintelui ONPCSB nr. 272/2021 au fost stabilite atribuțiile structurilor din cadrul direcțiilor.

Cu referire la aplicarea prevederilor *Legii-cadru nr.153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice*, cu modificările și completările ulterioare, prin derogare de la prevederile art.38 alin. (4), cuantumul brut al salariilor de bază de care beneficiază personalul ONPCSB, salariat conform Anexei nr. VIII – Administrație – cap.II lit.A, pct.II Salarizarea personalului din autorități publice și agenții, pct.3 și cap.II lit.C Alte funcții comune din sectorul

bugetar – salarii de bază pentru personalul plătit din fonduri publice care desfășoară activitate de secretariat-administrativ, gospodărie, întreținere-reparații și de deservire – nr. crt.9 și nr. crt.11, s-a menținut la același nivel cu cel acordat pentru luna decembrie 2020 în măsura în care personalul ocupa aceeași funcție și își desfășura activitatea în aceleași condiții, drept pentru care au fost întocmite ordine de stabilire a drepturilor salariale, pentru fiecare salariat din cadrul Oficiului.

Totodată, cuantumul sporurilor, indemnizațiilor și a celorlalte elemente ale sistemului de salarizare care fac parte, potrivit legii, din salariul lunar brut s-a menținut cel mult la nivelul cuantumului acordat pentru luna decembrie 2020.

Prin derogare de la prevederile art.18 alin. (1) din Legea-cadru nr.153/2017, în anul 2021, valoare indemnizației de hrană în valoare de 347 lei/lună s-a menținut la nivelul din anul 2020.

În anul 2021, începând cu drepturile aferente lunii ianuarie, prin derogare de la prevederile art. 38 alin. (3) din Legea-cadru nr.153/2017, indemnizațiile lunare pentru funcțiile de demnitate publică din cadrul ONPCSB, funcții prevăzute la nr.crt.38-39 din Anexa nr. IX lit. B – Funcții de demnitate publică numite, se mențin la nivelul lunii decembrie 2020.

Față de cele enunțate, cu referire la salarizarea personalului în anul 2021, a fost întocmit Ordinul Președintelui ONPCSB nr. 07/2021.

În cursul anului 2021, a fost necesară reluarea efectuării expertizării locurilor de muncă din cadrul Oficiului în conformitate cu prevederile art.4 alin.(2) din HG nr.917/2017 de către Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare pentru Protecția Muncii – INCDDPM Alexandru Darabont, ca urmare a expirării termenului de 36 de luni a buletinului de expertizare emis în anul 2018.

Expertizarea a avut drept analiză atât locurile de muncă pentru personalul Oficiului care își desfășoară activitatea în sediul din str. Ion Florescu nr.1, sector 3 cât și pentru locurile de muncă din sediul din Str. Radu-Vodă, nr.17, sector 4, București.

A fost întocmit Ordinul Președintelui ONPCSB nr. 284/2021 și Ordinul Președintelui ONPCSB nr. 512/2021 cu privire la menținerea acordării sporului pentru condiții periculoase sau vătămătoare de muncă pentru personalul contractual din cadrul Oficiului.

La nivelul Oficiului, după aprobarea **Legii bugetului de stat pe anul 2021 nr.15/2021 și a aprobării bugetului ONPCSB pentru anul 2021 de către Ministerul Finanțelor în calitate de ordonator principal de credite** a fost stabilită **SITUAȚIA** privind detalierea pe funcții a numărului maxim de posturi aprobat în finanțare în anul 2021, respectiv de 130 posturi.

Raport de activitate 2021 - ONPCSB

Pentru anul 2021 au fost bugetate 130 posturi conform centralizatorului:

	Total posturi aprob prin HG nr.1599/ 2008 și bugetate în anul 2021, la 01.01.2021	Total posturi aprob prin HG nr.491/ 2021 și bugetate în anul 2021, la 27.05.2021	Total posturi aprobate și bugetate la 01.11.2021	Total posturi ocupate la 31.12.2021	Total posturi vacante la 31.12.2021
CENTRALIZATOR	130	130	130	105	25
PREȘEDINTE	1	1	1	0	1
VICEPREȘEDINTE	1	1	1	1	1
DIRECTOR GENERAL	1	1	1	1	1
DIRECTOR	5	7	7	7	7
ȘEF SERVICIU	8	8	9	9	9
ȘEF COMPARTIMENT	13	14	13	12	1
TOTAL CONDUCERE	29	32	32	30	2
<i>Director de cabinet</i>		2	2	1	1
<i>Consilier</i>		3	2	1	1
<i>Șef cabinet</i>		1			
TOTAL Cabinet Președinte și Vicepreședinte		6	4	2	2
ANALIST FINANCIAR I	41	41	38	26	12
ANALIST FINANCIAR II	10	10	8	7	1
ANALIST FINANCIAR III	23	21	30	23	7
ANALIST FINANCIAR IV	8	5	4	4	0
TOTAL ANALIȘTI FINANCIARI	82	77	80	60	20
ASISTENT ANALIST I	9	7	7	6	1
ASISTENT ANALIST II	1	2	2	2	0
TOTAL ASISTENȚI	10	9	9	8	8
ȘOFER	6	3	3	3	0
ÎNGRIJITOR CLĂDIRI	3	3	2	2	0
TOTAL MUNCITORI	9	6	5	5	5
TOTAL ONPCSB	130	130	130	105	25

În cursul anilor anteriori cât și în prezent, Oficiul s-a confruntat cu o lipsa de personal la nivelul anumitor structuri în comparație cu volumul mare de muncă. În acest sens, s-a avut în vedere suplimentarea cu personal în cadrul acestor structuri și s-a procedat la completarea acestuia acolo unde exista deficit.

În cursul anului 2021 au fost inițiate și desfășurate concursuri pentru ocuparea posturilor vacante la nivelul Oficiului.

În perioadele aprilie-mai, iunie-iulie-august, octombrie-noiembrie 2021 ca urmare a desfășurării concursurilor de ocupare a posturilor vacante existente la nivelul Oficiului, a fost angajat atât personal de conducere, cât și personal de execuție vizând consolidarea structurilor suport. A fost completat numărul posturilor de asistent analist și de analist financiar.

Au fost ocupate posturile de director la Direcția Tehnologia Informației, Baze de Date și Statistică, Direcția Secretariat, Registratură, Arhivă și Direcția Cooperare Sancțiuni Internaționale și Finanțarea Terorismului, posturile de șef compartiment Monitorizare și Metodologie din cadrul Direcției Analiza și Prelucrarea Informațiilor, de șef compartiment Schimb de Informații, Sancțiuni Internaționale și Finanțarea Terorismului în cadrul Direcției Cooperare Sancțiuni Internaționale și Finanțarea Terorismului și de șef compartiment Corpul de Control.

După data de 27.05.2021, la cabinetul demnitarului au fost ocupate posturile de consilier și de director, posturi create odată cu intrarea în vigoare a HG nr.491/2021.

De asemenea au fost ocupate următoarele posturi vacante la nivelul Oficiului:

- ✓ șase posturi de asistent analist: trei posturi în cadrul DAPI și trei posturi în cadrul DTIBDS;
- ✓ un post director DTIBDS;
- ✓ două posturi de analist financiar în cadrul DCSIFT;
- ✓ două posturi de analist financiar în cadrul DAPI;
- ✓ două posturi de analist financiar în cadrul DPSC.

În conformitate cu politica de rotație a personalului în cadrul ONPCSB stabilită prin Ordinul Președintelui ONPCSB nr. 231/2020 și actualizată prin Ordinul Președintelui ONPCSB nr. 121/2021, începând cu data de 27.05.2021 odată cu reîncadrarea personalului Oficiului conform prevederilor HG nr.491/2021 s-a procedat la nominalizarea unor analiști financiari în funcții de conducere prin numire temporară.

Ca urmare a acestei mobilizări de acțiune cu privire la întărirea structurilor suport s-a urmărit eficientizarea activității la nivelul Oficiului prin valorificarea experienței și performanței tuturor salariaților.

A fost menținută detașarea unui număr de două persoane la nivelul structurii de Cooperare Interinstituțională (șef compartiment și analist financiar) și la data expirării termenului detașării s-a procedat la îndeplinirea formalităților legale necesare (respectiv 02.08.2021 și 25.11.2021) de încetare a detașării.

Pe parcursul anului 2021 au avut loc 10 încetări de contracte individuale de muncă:

- ✓ trei încetări de contracte de muncă (analiști financiari) - conform art.56 alin.(1) lit c) din Legea nr. 53/2003 – Codul muncii, republicată, cu modificările și completările ulterioare – pensionare);
- ✓ trei încetări de contracte de muncă (asistent analist, analist financiar) - conform art.55 lit. b) din Legea nr. 53/2003 – Codul muncii, republicată, cu modificările și completările ulterioare – acordul părților;
- ✓ doua încetări de contracte de muncă (șef compartiment și director) - conform art. 81 alin (7) din Legea nr. 53/2003 – Codul muncii, republicată, cu modificările și completările ulterioare – demisie;
- ✓ doua încetări de contracte de muncă la cabinetul demnitarului (director de cabinet și consilier la cabinetul demnitarului).

Ținând cont de importanța activității desfășurate la nivelul Direcției Cooperare, Sancțiuni Internaționale și Finanțarea Terorismului, de necesitatea asigurării unui rezultat profesionist în relațiile interinstituționale pe care trebuie să le asigure ONPCSB și de lipsa personalului cu experiență, șeful serviciului Afaceri Europene și Cooperare Interinstituțională a asigurat continuitatea conducerii structurii atât în calitate de director cât și de șef serviciu prin menținerea acestuia în funcție, conform prevederilor legale în vigoare, respectiv art.56 alin.4 din Legea nr.53/2003 republicată – Codul muncii, cu modificările și completările ulterioare.

În același spectru, până la ocuparea prin concurs a postului de director al Direcției Tehnologia Informației, Baze de Date și Statistică continuitatea coordonării structurii a fost realizată prin numirea temporară a unui analist financiar din cadrul direcției în funcția de director, prin menținerea acestuia în funcție conform prevederilor legale în vigoare.

Pe parcursul anului 2021 au fost înregistrate cinci solicitari de suspendare a contractului individual de muncă, după cum urmează:

- ✓ *un analist financiar DAPI (01.01.2021-31.01.2021);*
- ✓ *un analist financiar DCSIFT (28.09.2021-27.09.2022);*
- ✓ *un analist financiar DCSIFT (07.11.2020-06.11.2023);*
- ✓ *un analist financiar DPSC (27.01.2018-15.10.2026);*
- ✓ *un șef compartiment Compartiment Analiza Risc din cadrul DAPI (03.06.2019-13.07.2022) – concediu creșterea copilului în vârstă de până la doi ani, cu prelungire pentru cel de-al doilea copil).*

La nivelul Compartimentului Management Resurse Umane au fost desfășurate activități privind:

- întocmirea ordinelor de reîncadrare a personalului ONPCSB la data de 27.05.2021;
- întocmirea și postarea pe site-ul instituției, conform prevederilor art.33 alin.(1) din Legea nr.153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare, a listei funcțiilor din cadrul Oficiului privind

transparența veniturilor salariale, în datele de 31 martie și 30 septembrie ale fiecărui an;

- situații privind mișcarea de personal pentru fiecare lună, privind modificările gradațiilor salariaților (vechimii) și întocmirea ordinelor aferente;
- situații statistice transmise, on-line, întocmite trimestrial și transmise la Institutul Național de Statistică – Formularul LV – Ancheta locurilor de muncă vacante.

Pe parcursul anului 2020, la solicitarea Ministerului Finanțelor, au fost întocmite și transmise diverse raportări privind numericul de personal și categoriile de funcții, fluctuația de personalul (lunar), pensionările prezente ce se regăsesc încă în activitate și cele ce urmează a fi efectuate în perioada 2021-2022, cursurile efectuate conform Planului anual de formare profesională, precum și alte solicitări punctuale referitoare la funcții similare în plată etc.

Punând în aplicare procedura operațională *Evaluarea performanțelor profesionale individuale*, cu modificările și completările ulterioare, în cursul anului 2021, la nivelul ONPCSB s-a procedat la evaluarea activității profesionale pentru anul 2020. Au fost evaluate 92 de persoane care au obținut note între 4,01 și 5,00.

În anul 2021 au fost efectuate 13 promovări în grad profesional superior.

Referitor la situația concediilor de odihnă pentru anul 2021 precizăm că acestea s-au efectuat conform solicitărilor în proporție de 65%. La sfârșitul anului 2021, mai aveau de efectuat zile de concediu din anul 2020 un număr de opt salariați, restul salariaților efectuând integral zilele de concediu de odihnă aferente anului 2020.

Ținând cont de contextul situației epidemiologice determinate de răspândirea coronavirusului SARS-CoV-2, conform prevederilor legale în vigoare referitoare la măsurile pentru prevenirea contaminării cu noul SARS-CoV-2 și pentru asigurarea desfășurării activității la locul de muncă în condiții de securitate și sănătate în muncă, atât pe perioada stării de urgență cât și a stării de alertă, la nivelul Oficiului au fost luate măsuri privind protecția salariaților astfel:

- ✓ începând cu data de 18.05.2020 conform Ordinului Președintelui ONPCSB a fost stabilit un program de lucru decalat, pe serii, respectiv seria 1 începând cu orele 07:00, seria 2 începând cu orele 08:00 și seria 3 începând cu orele 09:00;
- ✓ începând cu data de 13.10.2020 conform Ordinului Președintelui ONPCSB pentru asigurarea continuității activității specifice a Oficiului, cu respectarea măsurilor de distanțare socială și în contextul măsurilor obligatorii de stabilire de programe individualizate de muncă, au fost stabilite noi măsuri de prevenire și protecție pentru personalul ONPCSB, respectiv prin derogare de la programul normal de lucru, un program pe schimburi, schimbul I - interval orar 06:00 – 14:00 și schimbul II interval orar 14:00-22:00 – pentru structurile operative DAPI, DTIBDS și DCSIFT, pentru restul personalului menținându-se programul decalat pe serii la ore diferite.

De asemenea, personalul Oficiului care s-a vaccinat a beneficiat de o zi liberă plătită pentru fiecare doză de vaccin efectuată în conformitate cu prevederile Legii nr. 55/2020.

Totodată, ținând cont de prevederile OUG nr.192/05.11.2020 de modificare și completare a Legii nr. 55/2020 privind unele măsuri pentru prevenirea efectelor pandemiei de COVID-19 și analiza efectuată de către conducătorii structurilor prin informările referitoare la posibilitatea defășurării muncii la domiciliu de către o parte din personalul Oficiului, la nivelul ONPCSB nouă salariați au beneficiat în etape succesive de prestarea muncii la domiciliu și Compartimentul Management Resurse Umane a procedat la întocmirea actelor adiționale aferente.

Referitor la formarea și perfecționarea profesională, personalul Oficiului a fost încurajat să participe la instruirii, specializări și reuniuni de lucru, organizate atât de sectorul guvernamental, cât și neguvernamental, în domenii de interes pentru activitatea instituției.

Astfel, un număr de 45 de angajați din cadrul Oficiului au participat la evenimente de formare pe următoarele teme: *„Constatări și recomandări pentru operatorii din sectorul public-GDPR”, „Administrație, guvernanta și funcție publică în România modernă”, „Comunicare în administrația publică în situații de criză”, „Comunicare și relații interpersonale”, „Protecția informațiilor clasificate”, „Cyber Security și informații clasificate”, „Curs ECDL START”, „Controlul financiar preventiv la nivelul entităților publice”, „Diplomație și protocol”*. Având în vedere contextul generat de pandemia de coronavirus, evenimentele de formare organizate în cursul anului 2021 s-au desfășurat, în cea mai mare parte, în sistem online.

Activitatea în domeniul protecției datelor cu caracter personal

Conform Ordinului Președintelui ONPCSB nr. 224/15.12.2020 analistul financiar din cadrul CMRU a fost desemnat persoană responsabilă pentru protecția datelor cu caracter personal (DPO).

La data de 27 ianuarie 2021, DPO-ul a participat la Conferința on-line – *„Constatări și recomandări pentru operatorii din sectorul public”*, organizată de către Autoritatea Națională de Supraveghere a Prelucrării Datelor cu Caracter Personal, cu prilejul Zilei Europene a Protecției Datelor.

A fost aprobată Politica internă a ONPCSB privind protecția datelor cu caracter personal și diseminată prin e-mail întregului personal al Oficiului spre luare la cunoștință.

S-a procedat la postarea pe site a Informațiilor principale cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal.

În conformitate cu prevederile art.30 din Regulamentul (UE) 2016/679 – GDPR a fost întocmit *Registrul activităților de prelucrare* ce cuprinde categorii de persoane vizate prin prelucrare, categorii de date personale, scopul prelucrării datelor personale, legalitatea prelucrării GDPR etc.

În anul 2021, a fost efectuată misiunea de audit public intern ***„Evaluarea aplicării Regulamentului general privind protecția datelor în cadrul ONPCSB”*** care a stabilit o serie de recomandări pe care DPO-ul și le-a însușit conform planului de acțiune privind implementarea acestora (identificarea și evaluarea riscurilor pentru activitățile desfășurate în domeniul

protecției datelor cu caracter personal, precum și elaborarea de proceduri documentate pentru activități desfășurate în domeniul protecției datelor cu caracter personal; respectarea măsurilor dispuse prin acte interne în domeniul reglementat de GDPR etc.). S-a procedat la instruirea salariaților în domeniul protecției datelor cu caracter personal, informarea personalului participant la concursurile organizate prin completarea consimțământului de prelucrare a datelor etc.

Activitatea în domeniul egalității de șanse între femei și bărbați

Începând cu data de 14.08.2020, analistul financiar din cadrul Compartimentului Management Resurse Umane a fost desemnat în calitate de persoană responsabilă cu atribuții în domeniul egalității de șanse între femei și bărbați. Conform dispozițiilor Legii nr.202/2002 republicată, privind egalitatea de șanse și de tratament între femei și bărbați și a prevederilor HG nr.262/2019 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor Legii, în cadrul Oficiului a fost diseminată nota cu privire la prevederile legale în domeniul asigurării egalității de șanse și de tratament între femei și bărbați, către toți salariații ONPCSB, spre informare și luare la cunoștință, prin semnătură, informare postată și la avizierul instituției.

A fost elaborat Planul de acțiune privind implementarea principiului egalității de șanse între femei și bărbați în cadrul ONPCSB, pentru perioada 2020-2030, și transmis Agenției Naționale pentru Egalitatea de Șanse între Femei și Bărbați. A fost întocmită procedura de sistem privind egalitatea de șanse între femei și bărbați, procedură diseminată personalului ONPCSB.

Activitatea în domeniul securității și sănătății în muncă

Raportul de activitate pentru anul 2021 a fost discutat și aprobat în ședința Comitetului de securitate și sănătate în muncă care a avut loc în data de 31 ianuarie 2022; acesta a fost transmis Inspectoratului teritorial de Muncă al Municipiului București, potrivit legii și a fost diseminat la nivelul personalului Oficiului, prin email.

Totodată s-a elaborat Planul de prevenire și protecție în domeniul sănătății și securității în muncă pentru anul 2022 și s-a elaborat tematica instruirii și testării personalului ONPCSB în domeniul sănătății și securității în muncă pentru anul 2022.

În anul 2021, activitatea din domeniul securității și sănătății în muncă a fost mai intensă și mai complexă decât în alții ani datorită contextului general creat de pandemia de COVID-19.

Astfel, în anul 2021, au avut loc șase ședințe de lucru ale *Comitetului de sănătate și securitate în muncă al ONPCSB* având la bază discuții referitoare la condițiile de lucru ale angajaților, la măsurile interne întreprinse la nivelul angajatorului în contextul epidemiei de coronavirus, la necesitatea expertizării locurilor de muncă pentru personalul Oficiului care își desfășoară activitatea în sediul din str. Ion Florescu, nr. 1, sector 3, cât și în sediul din str. Radu-Vodă, nr. 17, sector 4, București.

- Asigurarea continuității activității ONPCSB în contextul pandemiei de coronavirus

La nivelul Oficiului s-a procedat la actualizarea planului de continuitate a activității (inițiat în anul 2020 când au fost identificate funcțiile esențiale și personalul obligatoriu pentru asigurarea îndeplinirii acestora și s-a stabilit modul în care se va asigura continuitatea conducerii activității prin elaborarea ordinii de succesiune pentru toate funcțiile de conducere care sunt necesare în vederea îndeplinirii obiectivelor esențiale ale ONPCSB) în luna iunie 2021.

- Măsurile interne pentru prevenirea și combaterea răspândirii virusului SARS-CoV-2

La nivelul instituției noastre, încă din primul trimestru al anului 2020, s-au luat o serie de măsuri interne în scopul prevenirii și combaterii răspândirii virusului SARS-CoV-2 și care să conducă la protejarea salariaților împotriva riscurilor legate de expunerea la coronavirusul SARS-CoV-2, concomitent cu desfășurarea, pe cât posibil, a activității și relațiilor de muncă în condiții normale și legale și cu asigurarea continuității activității în caz de contaminare și intrare în izolare/carantină a unor persoane din cadrul ONPCSB astfel:

- programul de lucru al salariaților ONPCSB a fost individualizat astfel încât să se reducă, pe cât posibil, în funcție de natura și specificul activităților desfășurate, contactul direct dintre aceștia, fără a afecta durata programului normal de lucru;
 - s-a stabilit drept prioritară munca la domiciliu (acolo unde este posibil, în structurile suport ale structurilor operative) și personalul care solicită desfășurarea muncii la domiciliu a fost instruit în acest sens;
 - s-a instituit obligativitatea purtării măștii de protecție respiratorie;
 - s-a instituit triajul epidemiologic și dezinfectarea mâinilor la intrarea în sediul instituției;
 - s-a suspendat accesul vizitatorilor în instituție;
 - ședințele cu prezență fizică au fost limitate la minimumul necesar;
 - s-a achiziționat un sistem de videoconferință pentru comunicarea online;
 - s-a asigurat aprovizionarea permanentă cu materiale sanitare de protecție specifice;
 - au fost montate separatoare transparente între birouri, acolo unde a fost necesar;
 - s-a realizat dezinfectarea birourilor și a spațiilor comune minimum o dată pe săptămână;
 - personalul ONPCSB a fost informat pe cale electronică cu privire la măsurile dispuse; la nivel intern, la obligațiile ce revin angajatorului, pe de o parte și angajaților, pe de altă parte, în scopul protejării împotriva riscurilor legate de expunerea la coronavirusul SARS-CoV-2;
 - s-a realizat aerisirea permanentă a birourilor;
 - s-a asigurat și s-a menținut curățenia în birouri și în spațiile comune.
- Medicina muncii

Pentru anul 2021 a fost încheiat un contract de prestări servicii de medicina muncii cu o societate cu competențe în acest domeniu, potrivit legii.

Lucrătorii din cadrul ONPCSB au fost evaluați din punct de vedere medical în cursul lunii iulie 2021 iar persoanele restante din luna iulie, au fost evaluate în luna decembrie 2021; fișele rezultate în urma evaluării medicale au fost atașate la fișele de instruire individuală privind sănătatea și securitatea în muncă, copiile fișelor medicale fiind transmise subiecților.

Având în vedere contextul generat de pandemia cu coronavirus, reprezentanții cabinetului de medicina muncii au colaborat permanent cu responsabilul SSM din cadrul Oficiului, răspunzând prompt nevoilor și solicitărilor instituției.

De asemenea, au transmis Oficiului pe tot parcursul anului materiale de informare și instruire cu privire la COVID-19, documente care au fost diseminate pe cale electronică întreg personalului Oficiului, prin grija secretarului Comitetul de Sănătate și Securitate în Muncă.

- Instruirea și testarea personalului în domeniul sănătății și securității în muncă

Personalul ONPCSB a fost instruit și testat în domeniul securității și sănătății în muncă, pe categorii profesionale, în conformitate cu prevederile legale, respectiv:

- Personalul Oficiului – luna noiembrie;
- Șoferi – lunile februarie, mai, august și noiembrie;
- Îngrijitori clădiri – lunile mai și noiembrie;
- Noi angajați – la momentul angajării.

Tematica instruirilor aprobată la începutul anului a fost suplimentată pentru instruirea anuală, care s-a efectuat în luna noiembrie, cu *Instrucțiunile proprii de securitate și sănătate în muncă pentru protecția salariaților împotriva riscurilor legate de expunerea la agenți biologici și, în particular, la coronavirusul SARS-CoV-2.*

La finalul instruirilor au fost completate *Fișele de instruire individuală privind sănătatea și securitatea în muncă* ale tuturor persoanelor instruite. Instruirea a fost realizată în conformitate cu prevederile art. 91 din *Normele metodologice de aplicare a prevederilor Legii securității și sănătății în muncă nr. 319/2006* aprobate prin H.G. nr. 1425/2006 („*Instruirea la locul de muncă se face de către conducătorul direct al locului de muncă*”).

Totodată, pe parcursul întregului an, cu fiecare publicare în Monitorul Oficial a unei hotărâri de Guvern referitoare la stabilirea/prelungirea stărilor de urgență/alertă pe întreg teritoriul României, la nivelul Oficiului s-au stabilit/prelungit măsurile necesare pentru asigurarea continuității activității specifice a Oficiului Național de Prevenire și Combateră a Spălării Banilor, pentru limitarea efectelor epidemiei determinate de infectarea cu coronavirus (COVID-19) și pentru protecția salariaților împotriva riscurilor legate de expunerea la coronavirusul SARS-CoV-2

BUGETUL ȘI EXECUȚIA BUGETARĂ

Oficiul Național de Prevenire și Combateră a Spălării Banilor este finanțat de la bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Finanțelor.

Raport de activitate 2021 - ONPCSB

Bugetul Oficiului, aprobat pentru anul 2021 de către Ministerul Finanțelor în calitate de ordonator principal de credite, a fost în sumă de 16.072.000 lei, după cum urmează:

Capitol	Denumire indicator	Buget aprobat 2021 -lei-	Execuție 31.12.2021 -lei-	Grad de utilizare %
50.00	TOTAL GENERAL	16.072.000	16.027.132	99,72
50.01	CHELTUIELI BUGET DE STAT	16.072.000	16.027.132	99,72
51.01	Autorități publice și acțiuni externe, din care:	16.072.000	16.027.132	99,72
	▪ Cheltuieli curente, din care:	15.396.000	15.355.088	99,73
	-Cheltuieli de personal	13.915.000	13.891.000	99,83
	-Bunuri și servicii	1.350.000	1.333.315	98,76
	-Alte transferuri	29.000	28.809	99,34
	-Alte cheltuieli	102.000	101.964	99,96
	▪ Cheltuieli de capital, din care:	676.000	672.044	99,41
	-Active nefinanciare	676.000	672.044	99,41

Execuția bugetară la data de 31 decembrie 2021 a fost de 16.027.132 lei, gradul de utilizare a creditelor bugetare la data de 31 decembrie 2021 fiind de 99,72% din prevederile anuale aprobate.

POLITICA ÎN DOMENIUL INVESTIȚIILOR

În anul 2021, Oficiul a avut în vedere realizarea cu prioritate a acelor investiții care să asigure modernizarea sistemului informatic prin înlocuirea echipamentelor IT existente, uzate fizic și moral, cu echipamente performante, precum și achiziționarea de licențe.

Totodată, în anul 2021, a fost atribuit, în limita creditelor de angajament aprobate, contractul privind furnizarea și implementarea „la cheie” a unui Sistem Informatic Integrat de Analiză a Informațiilor în cadrul ONPCSB, în valoare de 14.989.091,25 lei (inclusiv TVA), care presupune:

- servicii pentru implementarea sistemului (servicii de analiză a cerințelor, servicii de proiectare, implementare și testare a sistemului, servicii de instruire a utilizatorilor și administratorilor soluțiilor informatice implementate), precum și pentru garanția și suportul acestuia;
- pachet licențe pentru software, (licențe aplicație software pentru platforma de analiză și raportare, licențe sistem de management al documentelor, licențe aplicație software portal web, licențe componenta de management al utilizatorilor și securizare a accesului, licențe componenta de monitorizare a evenimentelor de securitate, licențe componenta de prevenire a pierderilor de date, licențe soluție de virtualizare, licențe soluție de backup și restaurare, licențe soluție de administrare a platformei de procesare și stocare);
- echipamente necesare sistemului (structura fizica suport pentru echipamente, sistem alimentare și disponibilitate operațională, sistem de procesare a datelor, sistem de stocare, sistem de interconectare, firewall, firewall aplicații web, scanner).

Precizăm faptul că implementarea Sistemului Informatic Integrat de Analiză a Informațiilor în cadrul ONPCSB se va realiza până la sfârșitul anului 2022.

6. CONTROL INTERN

Activitatea de audit intern la nivelul ONPCSB

În calitate de structură organizatorică a ONPCSB, Compartimentul Audit Public Intern își desfășoară activitatea în conformitate cu prevederile:

- *Legii nr. 672/2002 privind auditul public intern, republicată, cu modificările și completările ulterioare* și
- *Hotărârii Guvernului nr. 1086/2013 pentru aprobarea Normelor generale privind exercitarea activității de audit public intern.*

De asemenea, CAPI își îndeplinește atribuțiile potrivit propriilor norme metodologice privind exercitarea activității de audit public intern specifice ONPCSB, avizate de către Direcția de Audit Public Intern din cadrul Ministerul Finanțelor. Auditul public intern este parte componentă a sistemului de control intern/managerial, contribuind la implementarea standardului 16 *Auditul intern*, potrivit prevederilor OSGG nr. 600/2018 *privind aprobarea Codului controlului intern managerial al entităților publice*.

În anul 2021 au fost realizate 5 (cinci) misiuni de asigurare și misiuni de consiliere informală realizate punctual. Au fost realizate 2 misiuni de audit ad-hoc, dintre care 1 aflată în curs de derulare la sfârșitul anului 2020 și finalizată în anul 2021. Gradul de realizare a planului de audit public intern a fost în anul 2021 de 100%.

Cele cinci misiuni de audit de asigurare realizate în anul 2021 au avut următoarele teme: "Evaluarea sistemului de conducere și de control intern precizat în metodologiile, mecanismele și procedurile de analiză și prelucrare a informațiilor din cadrul ONPCSB", "Evaluarea sistemului de prevenire a corupției din cadrul ONPCSB", „Evaluarea aplicării Regulamentului General privind Protecția Datelor în cadrul ONPCSB”, "Îndeplinirea de către ONPCSB a obligațiilor legale și oportune în ceea ce privește armonizarea legislației naționale cu Directiva (UE) 2015/849 și cu Directiva (UE) 2018/843, inclusiv în cadrul procedurii de constatare a neîndeplinirii obligațiilor de notificare a măsurilor naționale de transpunere, în cauza 2017/0417 și în cauza 2020/2017" și "Evaluarea sistemului contabil și a fiabilității acestuia, verificarea modului de alocare a creditelor bugetare, de angajare și de plată, precum și evaluarea activității de achiziții publice". În cele 5 (cinci) misiuni de audit desfășurate în anul 2021, s-au avut în vedere prevederile OSGG nr. 600/2018 pentru a urmări integrarea sistemului de control intern managerial la nivelul fiecărei structuri auditate.

În urma efectuării misiunilor de audit intern la structurile Oficiului, prevăzute în planul anual de audit, Compartimentul Audit Public Intern a dat asigurare de bună funcționare a structurilor și recomandări privind perfecționarea activităților entității, sistematizate pe principalele domenii auditate.

De asemenea, s-au realizat misiuni de tipul consultanței și al facilitării înțelegerii, sub formă de misiuni de consiliere cu caracter informal, punctual, atunci când au fost solicitări de consiliere din partea structurilor.

Auditorii interni au oferit consiliere cu caracter informal, în special privind implementarea sistemului de control intern managerial la nivelul ONPCSB și în ceea ce privește standardele aferente strategiei naționale anticorupție.

Activitatea de audit public intern din cadrul Oficiului Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor este conformă cu cadrul legislativ și normativ specific auditului intern.

Personalul CAPI a participat la sesiuni de perfecționare a pregătirii profesionale individuale și potrivit art. 21 alin. (7) din Legea nr. 672/2002 republicată, și-au îmbunătățit cunoștințele, abilitățile și valorile în cadrul formării profesionale continue prin studii individuale pe teme în domeniu.

Prioritățile pentru anul 2022

Pentru anul 2022, CAPI a elaborat planul de audit intern pentru anul 2022. Potrivit acestuia, sunt planificate misiuni de audit în următoarele domenii: punerea în execuție a deciziei Curții de Conturi a României (*Urmărirea modului de implementare a măsurilor dispuse prin Decizia nr. 11/ 22.06.2021 a CCR*), tehnologia informației, baze de date și statistică (*Evaluarea sistemului informatic și al administrării și actualizării bazelor de date, precum și al analizelor strategice*), supraveghere și control (*Evaluarea sistemului de control intern al activității de supraveghere și control a ONPCSB*), juridic (*Evaluarea sistemului de control intern al activității juridice*), cooperare interinstituțională, relații internaționale, schimb de informații, afaceri europene, sancțiuni internaționale și finanțarea terorismului, activitatea purtătorului de cuvânt (*Evaluarea sistemului de cooperare interinstituțională, al relațiilor internaționale și al schimbului de informații, al afacerilor europene, evaluarea sistemului de punere în aplicare a sancțiunilor internaționale și prevenirii finanțării terorismului și gestionarea conform legii, a activității purtătorului de cuvânt*).

În contextul schimbărilor legislative din cursul anului 2021, precum și al celor din anul 2022, este necesar ca sfera auditabilă a noului cadru legislativ să fie adaptată în consecință. Astfel, cu respectarea procedurilor de avizare și de aprobare a acestor documente și, totodată, cu actualizarea elementelor care decurg din aplicabilitatea OSGG nr. 600/2018 la nivelul compartimentului de audit intern, este necesar ca în anul 2022 să procedăm la actualizarea procedurilor operaționale ale compartimentului și la aplicarea acestora în consecință, la actualizarea normelor și a cartei auditului intern.

Corpul de Control

Compartimentul Corpul de Control este organizat și funcționează în cadrul Oficiului potrivit Art. 7, Cap. 1 din HG nr. 491/2021 pentru aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare al Oficiului Național de Prevenire și Combateră a Spălării Banilor.

Activitatea de control intern, se desfășoară în conformitate cu prevederile OSGG nr. 600/2018, vizând respectarea reglementărilor aplicabile din domeniile de activitate specifice aparatului propriu al Oficiului sesizate de către persoane fizice sau juridice, organisme abilitate de lege, auditul intern, mass-media, etc.

Potrivit atribuțiilor specifice, Compartimentul Corpul de Control al ONPCSB "Examinează și soluționează sesizările și petițiile repartizate de conducerea Oficiului referitor la nerespectarea privind activitatea desfășurată de către structurile din cadrul aparatului propriu al Oficiului sau de către personalul din cadrul acestuia" (Ordinul Președintelui nr 138 din 27.05.2021), iar în anul 2021 a efectuat 9 acțiuni de control intern.

7. OBIECTIVE STRATEGICE PENTRU ANUL 2022 PRIVIND DEZVOLTAREA ACTIVITATII ONPCSB SI POLITICA AML/CFT

Anul 2021 a reprezentat pentru Oficiul Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor, anul asumării unor noi obiective operaționale la nivel strategic, fapt determinat atât de necesitatea de a răspunde exigențelor stabilite la nivel internațional cu privire la funcționarea și rolul unităților de informații financiare, dar și de elaborarea și implementarea unui set nou de reglementări legale, atât la nivel primar, cât și la nivel secundar.

Plecând de la aceste obiective operaționale strategice, în deplin acord cu *Strategia operațională a Oficiului Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor pentru intervalul 2021-2026*, consider că anul 2022 va reprezenta pentru instituția pe care o conduc un an al materializării a cinci obiective operaționale strategice având drept scop primordial îndeplinirea misiunii de protejare a integrității, stabilității și reputației sistemului financiar, precum și de asigurare a securității cetățenilor români și europeni, prin coordonarea componentei de intelligence financiar a sistemului național de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării terorismului.

Astfel, în anul 2022 ne vom concentra eforturile pentru realizarea Evaluării Naționale a Riscurilor, pentru recalibrarea resurselor oficiului și implementarea Sistemului Informatic Integrat, pentru parcurgerea Rundeii a 5-a de evaluare MONEYVAL precum și pentru asigurarea armonizării legislației naționale cu cea internațională din perspectiva lansării noului pachet legislativ AML.

Prin atingerea acestor obiective apreciez că acționăm fără echivoc pentru îndeplinirea obiectului de activitate al Oficiului, prin sprijinirea informațională a autorităților de aplicare a legii, a autorităților de control financiar-fiscal și a autorităților de reglementare și supraveghere, precum și realizarea schimbului de informații cu parteneri externi la standardele impuse la nivel internațional și îmbunătățirea procesului de creare de noi resurse informaționale destinate prevenirii și detectării formelor de criminalitate economico – financiară privind spălarea banilor și finanțarea terorismului, prin furnizarea de intelligence financiar de calitate.

Astfel, îndeplinirea celor cinci obiective operaționale strategice enunțate anterior va conduce la obținerea unor rezultate notabile, subsumabile fiecărui obiectiv după cum urmează:

REALIZAREA EVALUĂRII NAȚIONALE A RISCURILOR

- prioritizarea activităților de atenuare a riscurilor;
- luarea de decizii justificate cu privire la limitarea acoperirii sectoarelor și produselor cu grad scăzut de risc din punctul de vedere al prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului;
- realocarea resurselor pentru a se adresa domeniilor identificate ca prioritare;

- elaborarea și comunicarea către Comisia Europeană a răspunsului național la riscurile identificate cu ocazia NRA, respectiv a Planului de acțiune întocmit pentru atenuarea riscurilor identificate;
- elaborarea, în colaborare cu celelalte autorități naționale componente ale Sistemului național de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării terorismului, a Strategiei Naționale de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor și Finanțării Terorismului;
- crearea cadrului legal, operațional și funcțional adaptat la riscurile identificate, inclusiv alocarea resurselor necesare gestionării riscurilor identificate;
- înființarea unei structuri reprezentative la nivel național care să coordoneze domeniul luptei împotriva spălării banilor și a finanțării terorismului și evaluările naționale de risc, prin înființarea Consiliului inter-instituțional pentru coordonarea evaluării naționale a riscurilor în domeniul spălării banilor și finanțării terorismului.

RECALIBRAREA RESURSELOR OFICIULUI

- Asigurarea necesităților instituției privind resursa umană;
- Asigurarea permanentei instruirii a personalului Oficiului, în vederea dobândirii și menținerii cunoștințelor necesare pentru desfășurarea activității de analiză și supraveghere, în domeniul SB/FT în contextul noilor evoluții tehnologice, precum și al evoluției continue a fenomenului infracțional (modus operandi);
- Asigurarea participării la activitățile organismelor internaționale în domeniu la care FIU România este membru: întâlnirile Grupului de Experți privind Spălarea Banilor și Finanțarea Terorismului (EGMLTF), Platformei UE – FIUs, Grupului Egmont (Sesiunea Plenară - Reuniunea Șefilor FIU și Întâlnirile Grupurilor de Lucru ale Egmont), activitățile în cadrul Rețelei FIU.NET, MONEYVAL/FATF - reuniuni plenare, sesiuni instruire pentru evaluatori, întâlniri anuale pe tipologii – Moneyval/FATF/Egmont, întâlniri CoE, reuniuni la nivelul evaluatorilor Moneyval, participarea la plenare Moneyval;
- Participarea reprezentanților Oficiului la grupurile de lucru organizate atât pe linia implementării Convenției Consiliului Europei privind Spălarea, Descoperirea, Sechestrarea și Confiscarea Produselor Infracțiunii și Finanțarea Terorismului (CETS nr. 198), ratificată de România prin Legea nr. 420/2006 pentru ratificarea Convenției Consiliului Europei privind spălarea, descoperirea, sechestrarea și confiscarea produselor infracțiunii și finanțarea terorismului, adoptată la Varșovia la 16 mai 2005, cât și în domeniul combaterii finanțării terorismului (ex.: Reuniunea informală a experților privind blocarea fondurilor persoanelor și entităților suspectate de activități teroriste, Conferința Părților la Convenția Consiliului Europei privind Spălarea, Descoperirea, Sechestrarea și Confiscarea Produselor Infracțiunii și

Finanțarea Terorismului (CETS nr. 198), Grupurile de lucru privind combaterea finanțării terorismului UE-SUA, OSCE, UNODC, ACAMS etc);

- Adaptarea și îmbunătățirea procedurii de selecție a personalului;
- actualizarea procedurilor pentru analiza operațională;
- demersuri pentru sprijinirea sistemului național de implementare a sancțiunilor internaționale, în limitele competențelor proprii;
- dezvoltarea Compartimentului Supraveghere Cripto-active - atribuții principale - reglementare și evaluarea riscului SB/FT în domeniul cripto-activelor (furnizorii de schimb între monede virtuale și monede fiduciare și furnizorii de portofele digitale), precum și observarea evoluției noilor tehnologii.

IMPLEMENTAREA SISTEMULUI INFORMATIC INTEGRAT

- Modernizarea mecanismelor de colectare a datelor de la entitățile raportoare;
- Automatizarea preluării datelor din rapoartele de tranzacții suspecte primite de la entitățile raportoare;
- La extragerea automatizată a datelor din alte surse să fie permisă reluarea procesului și îmbogățirea setului de date în cazul apariției unor informații noi;
- Eliminarea operațiunilor manuale necesare prelucrării rapoartelor RTN și RTE preluate zilnic de la entitățile raportoare;
- Evaluarea automată a tranzacțiilor financiare raportate în vederea identificării suspiciunilor de spălare de bani și finanțarea terorismului, în conformitate cu scenariile/regulile de detecție definite;
- Gestiunea electronică a rapoartelor de tranzacții suspecte;
- Generarea alertelor pe baza scenariilor de detecție bazate pe reguli privind indicatorii de risc, precum și implementarea unui sistem de scoring al priorității pe baza unui punctaj acordat regulilor/criteriilor de risc din scenariile de detecție;
- Generarea automată a cazurilor pe baza alertelor și alocarea automată a acestora în baza unui set de reguli configurate în vederea prelucrării pe fluxuri de lucru specifice proceselor de analiză/investigație;
- Asigurarea analiștilor cu instrumente moderne pentru efectuarea de analize în toate sursele de date, prin utilizarea de algoritmi avansați de căutare (inclusiv în date nestructurate și surse deschise), cu reprezentarea grafică a diagramelor de rețea care să asigure afișarea entităților și a fluxurilor financiare, inclusiv cu informații geospațiale (suprapuse pe o hartă), instrumente de dată mining;
- Gestiunea electronică a proceselor de control și supraveghere a entităților raportoare.

Optimizarea proceselor de lucru în cadrul acestui proiect va urmări respectarea următoarelor principii cheie:

- Reducerea timpului de procesare a informațiilor – eliminarea hârtiilor din circuitul intern al informațiilor;
- Digital în mod implicit: fluxuri de lucru care sunt simplu de utilizat de către toată lumea și se bazează pe tehnologii digitale;
- Abordare focalizată pe analiza informațiilor: implementarea unor fluxuri de lucru care să deservească nevoile analiștilor și care să minimizeze operațiunile manuale și/sau birocratice;
- Simplificarea procedurilor: eliminarea activităților care nu au valoare adăugată;
- O singură dată: informațiile deja preluate în sistemul informatic să fie disponibile și altor utilizatori pe baza unui set de reguli configurate.

PARCURGEREA RUNDEI A 5-A DE EVALUARE MONEYVAL

- Obținerea unor calificative care să ateste faptul că România dispune de un sistem național de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării terorismului conform cu Recomandările FATF.

ARMONIZAREA LEGISLAȚIEI NAȚIONALE CU CEA INTERNAȚIONALĂ, DIN PERSPECTIVA LANSĂRII NOULUI PACHET LEGISLATIV AML

- Obținerea unui cadru normativ național conform cu legislația comunitară, care să asigure eficiența măsurilor adoptate pentru prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului.

Îmi propun totodată ca anul 2022 să ofere ONPCSB cadrul logistic necesar în vederea asigurării unor condiții normale de desfășurare a activităților profesionale, precum și în vederea asigurării infrastructurii necesare pentru implementarea noilor instrumente informatice la nivelul Oficiului. Ne vom concentra totodată eforturile pentru obținerea de fonduri externe nerambursabile, atât de necesare pentru realizarea de investiții pentru dezvoltarea capacității și eficienței instituționale, prin intermediul cărora Oficiul să beneficieze de expertiză calificată necesară pentru a proiecta și implementa reforme în domeniul specific (consiliere strategică și juridică, studii, formare și vizite de studiu și schimb de bune practici).

Nu în ultimul rând aș dori să subliniez că realizările și pașii înaintea la nivelul Oficiului în 2021 se datorează implicării nemijlocite a întregului personal al ONPCSB iar pe această cale aș dori să îmi manifest deplina apreciere pentru activitatea sa. Suntem conștienți de faptul că obiectivele pline de provocări pe care ni le-am propus pentru 2022 sunt extrem de importante pentru societatea românească iar de implicarea și efortul nostru, al întregului personal al ONPCSB, depinde ca aceste obiective să se materializeze cu succes.

Ne dorim toți dezvoltarea unei autorități moderne, capabilă să faciliteze dezvoltarea socio-economică, prin intermediul unor servicii publice competitive, investiții și reglementări de calitate. Pentru a putea îndeplini acest rol, este nevoie de resurse umane competente și bine gestionate, un management eficient și transparent al utilizării resurselor, o structură instituțional-administrativă adecvată, precum și de proceduri clare, simple și predictibile de funcționare. Optimizarea administrației este o condiție importantă pentru punerea în aplicare a oricărei schimbări structurale către o creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii.

Adrian CUCU

Președintele Oficiului Național de Prevenire și Combateră a Spălării Banilor

